

A REGGEL

Ára 24 fillér

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KORUT 52. SZÁM
SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Igjes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lei
TELEFONOK VASARNAP DELUTANTÓL
REGGELIG: JOZSEF 303-30, JOZSEF 310-13

IX. évfolyam

Budapest, 1930 december 29

54. szám

„A demokrácia fejlődését megállítani vagy megmásítani embernek hatalmában nem áll és minden korlátlan hatalom óriási veszély, a népakaraté kevésbé, mint az egyeseké!”

— hirdeti gróf Apponyi Albert

a világsajtónak adott hatalmas ujévi nyilatkozatában, amelyet elsőnek A Reggel közöl

„Ragaszkodom a parlamentarizmus-hoz mindaddig, amíg világosan nem látom, hogy mit lehet a helyébe tenni!”

Apponyi a hitlerizmust inkább hangulatnak tartja, mint programnak, a fascizmusról az a véleménye, hogy Mussolini szuggesztív ereje nélkül aggodalomra ad okot

(Copyright by A Reggel.)

(A Reggel tudósítójától.) Gróf Apponyi Albert karácsonyi cikke, amelyben lesújtó bírálatot mondott a kormány választási rendszeréről, mind szélesebb hullámokat ver a csüggedt, fásult magyar közéletben és társadalomban. Idők, korok, irányok, jelszavak fölött él a 84 éves Apponyi Albert Verbőczy-utcai magányában, tűnődve, a jövőbe merengve és töprengve... Olyan sorsdöntő kérdésekről folyik ez

a szilveszteri beszélgetés

a most élő magyarság legkiemelkedőbb, világviszonylatokban is kivételes egyéniségével, amelyek talán a legjobban érdeklik Európa komoly közvéleményét. Ma, amikor északon és délen, keleten és nyugaton egyre gyakoribbak és egyre nagyobb tömegeket mozgósítanak a parlamentarizmus és a demokrácia elleni támadások, amikor a diktatúrák és az önkényuralomra irányuló törekvések kegyetlenül öröklék a parlamentáris és demokratikus kormányzati rendszerek győzeteit, szinte

historiai jelentősége van gróf Apponyi Albert kijelentéseinek,

aki éppen e problémákról gondolkozva, kezdi szilveszteri nyilatkozatát A Reggel számára:

— Sok érv szól amellett — mondja —, hogy az az alkotmányos processzus, amely először Angliában honosult meg a 18. század végétől kezdve a 19. századon át s amelynek az a lényege, hogy

a kormányok fönnállása, másszóval a végrehajtó hatalom gyakorlása állandóan és rész-

leteiben is a népképviseleti többségtől függjön — mert ez a parlamentarizmus lényege —,

A Reggel számára rajzolta Gáspár Antal

Apponyi interjút ad.

néhezen egyeztethető össze a demokratikus alkotulással. Ez a rendszer fénykorát Angliá-

Odabent kell győzni!

A nagy ütközet, amelyre három hónapig készültek a városi tábornokok és amellyel három hónapig izgatták Budapest seregeit, elmúlt. Ugy elmúlt, mint egy havas eső. A plakátokat lemosták a falakról; ahonnan még le nem mosták, oda nem lehet émelvadás nélkül nézni az embernek. Vége. A stílisztika rendje szerint most azt kellene mondani: vonjuk le hát a tanulságokat. Mi inkább kerekén és kegyetlenül leszögezzük a tényt: azt, hogy Wolff Károly és a kormánypart a fővárosi választásokon több szavazatot kaptak, mint amennyire Budapest számított és mint amennyiről ők maguk legkevésbé nyugtalan éjszakáikon álmodni mertek. Az ellenzéki polgári pártok pedig nem kapták meg azt a szavazattömeget, amelyre híveik számítottak és amellyel ellenfeleik számoltak. Legyünk őszinték és beszéljünk szárazon. Egy titkos választás eredménye olyan, mint az aratási eredmény. Ennyi buzánk lett, vagy ennyi nem lett. Hiábavaló dolog fagyokat, csapadékokat vagy szárazságot rekrinnálni. Se istenben, se emberben nem lehet bünbakat keresni. Esett ahogy esett; megeseit. Kár minden szőért. Hagyjuk, hallgassunk, jó emberek: olesó a késő belátás, vasat se ér az utólagos bölcsesség. Elég ideg szenvedélt, elég szív zakatolt, elég rekedt igazság szállott el a levegőben, mint a füst, három hónap alatt. A lényeg az, hogy Budapest polgársága akarva, nem akarva, egy döntött, hogy a városházán az a politika uralkodjon, ami eddig. Ezzel ugyebár leszámoltunk. Számoljunk is le vele. És most mindazok az ellenzéki pártok, amelyek külön-külön oszlopokban vonultak a közös igazságot való harca, egyetlen egy éjszakán aludják ki a sértődöttségeiket, a féltékenységeiket, a hiúságaikat. Igyanak egy ásványvizet üveggel, a Léthe vizéből, felejtsek el az összes bántó emlékeiket erről a három hónapról. Az egymás iránt való bizalmatlanságot, mint a szájk gallért, hajjúsák el, ne feszengjen benne a nyakuk. Friss, meleg, kemény kezáddal siessenek egymás elé az ellenzék férfait a városházán. Kint kell hagyni a differenciákat, bevenni az egyiséget. Kint kell hagyni a fáradtságot, bevenni az elszántság erejét. Összeszedni a lélek, a jellem, az idegek minden erejét. Nehéz esztendőök következnek, a nehéznél nehezebbek. Soha ilyen szükség országos és városi politikában egész emberekre nem volt. Az igazi bajvívás most kezdődik. Itt minden ingujjat föl kell gyűrni, minden izomnak meg kell itt feszülni, minden ellenzéki bajtársnak meg kell keményen vetni a sarkát, minden erővel és hittel ragadni együtt, a vállakat összetámasztva, lankadatlan daceal huzni azt a kötelet a politikai kötéltűzhasban a jozok felé, igazság felé, tisztesség és emberség felé, a pirkadó jövőnd felé, amelyben szabadság és élet ígértetik a ma mostohagyermekének. Odakint az urnák előtt csak számok döltek el, az eleven küzdelem odabent fog elődni a városi falak közt. Az ellenzék férfainak nemcsak a szavazóikért kell küzdeni, küzdeniök kell azokért is, akikben családok, küzdeniök kell az ellentáborért is. Mert az ellenzék Budapestért küzd, a tisztább és boldogabb időért. Hinni kell abban, hogy kevesebb ember többet hathat, ha velük az igazság. Hinni kell benne, hogy munkával, komolysággal, koncepcióval, becsülettel, szikrázó tiszta, példás önzetlenséggel meg lehet változtatni a fatális választási eredményt. Odabent a városházán az ellenzéknek kell győznie!

ban csakugyan akkor élte, amikor meglehetősen megszorított választójog és mindenféle egyéb komplikáció azt eredményezte, hogy egy kiváló angol államférfi az angol képviselőházát az ország első klubjának nyilvánította. És csakugyan volt sok hasonlósága az angol parlamentnek a klubházzal abban a tekintetben, hogy amikor óriási aparátussal és néha igazai, néha színelvű szünetekkel nagy esztákot vívtak a pártok, a *nemzeti élet alapvető szabályait illetőleg tökéletesen egyetértettek egymással, úgy, hogy tulajdonképpen Angliában egyetlen törv. — konzervatív — sem tartotta tragédiának, hogy vigh. — liberális — kormányban foglaljon helyet és megfordulva. Hyen szellemvilágba nagyon könnyen illeszthető be a parlamentáris váltogazdaság. Az a választóközönség is, amely ennek*

a parlamentáris gyakorlatnak a háta mögött áll, olyan társadalmi rétegeket képvisel, amelyeknek *hagyományos gyakorlatossága* volt a kormányzat művészetében, tehát nemcsak a törvényhozás irányítására, hanem a kormányzat ellenőrzésére is sokkal nagyobb készültséggel bírt, mint a nagy tömegek. Már most

a demokratikus fejlődés magával hozta a nagy tömegek bevonásával a sok élelőbb világnézet és társadalmi ellentét bevonulását a politikába.

Igy azután nehezen képzelhető a most egymással szembeálló pártok között a parlamentáris váltogazdaság, amely az előbb kifejtett körülmények folytán, a szűkebb választójog idejében, egészen simán érvényesülhetett.

„A demokrácia nagy világtörténelmi és világfejlődési tény, amelyet megállítani vagy megmáskítani embernek hatalmában nem áll!”

— Vegyük például azt, hogy szocialista többség kerül uralomra — hangsúlyozom, hogy szocialista többség, nem pedig szocialista kormány, amely abban a szerencsében részesül, hogy nincs abszolút többsége s ezért nem áll fönn az a kötelezettség, hogy a maga programját megvalósítsa — és ez a szocialista többség valamelyes alakban a kollektívizmus elvi alapjait alakítja át a társadalmat. Képzeltető, hogy az őt követő konzervatív kormány megint visszamenjen a kapitalista szerkezetre és megfordítsa? Szóval nem lehet elzárkózni az elől a benyomás elől, hogy a demokrácia a közéletbe oly mélyreható ellentétet hárít vissza bele, amelyek azt, ami a parlamentarizmus lényege, a kormányzatnak a mindenkori többséghez való alkalmazkodását, nagyon nehezen tesz ki megvalósíthatóvá. Minden félreértés elkerülése végett megjegyzem, hogy

amennyiben igazán ki nem egyenlíthető ellentét volna a parlamentarizmus és a demokrácia között, ez nem azt jelentené, hogy a demokráciát kell visszacsorítani a parlamentarizmus érdekében.

mert a demokrácia nagy világtörténelmi és világfejlődési tény, amely némelyek ízlésének nem felel ugyan meg, de amelyet megállítani vagy megmáskítani embernek hatalmában nem áll.

Az alkotmányos élet formáinak kell tehát alkalmazkodnia a demokráciához és nem fordítva.

— Két ósrégi demokrácia, amelyet a modern kultúránemeket körében ismerünk a *szárci és az északamerikai alkotmány, nem a parlamentarizmus alapjain nyugszik. Az északamerikai Egyesült Államok alkotmányának egyik jellemző vonása éppen a végrehajtó hatalom teljes függetlensége a kongresszustól, tehát a parlamentáris képviseletől. Igaz, hogy ez a tény abban nyeri kompenzációját, hogy a nép választja a végrehajtó hatalomnak azt a képviselőjét, akinek hatalma addig, ameddig maradt, annál nagyobb. A nép választ tehát, de a mandátum tartama alatt választójogától nem szabadulhat és így meglehetősen hosszú időre független a végrehajtó hatalom (a szentias bizonyos beavatkozási jogától eltekintve) a nemzeti képviseletől, ami a parlamentarizmusnak éppen az ellentéte.*

„Ragaszkodom a parlamentarizmushoz, amíg világosan nem látom, hogy mit lehet a helyébe tenni!”

— Már most, hogy ezek a tündések tulajdonképpen hova vezetnek, arra nevez ősrészt én is kell vallanom, hogy

végleges eredményre önmagamban még nem jutottam

és így, mint gyakorlati politikus, ragaszkodom a parlamentarizmushoz mindaddig, amíg világosan nem látom, hogy mit lehet a helyébe tenni. Utóvégre is az előbbiekben említett elvi jelentőségű nehézségeken valahogyan jólrezzal a parlamentáris kormányzati demokratikus államok, mint amilyen Franciaország és ma már Anglia is, a kisebbségek nem is szóba, segíteni tudtak. Mundus sa expedite! Ninesen tehát sietős jellege a probléma gyakorlati megoldásának. Hogy azonban a probléma fönáll, azt már azok a vajadások is mutatják, amelyekkel a nemzeti államok általánosan küzdenek. De ismétlem,

sohasem leszek annak a barátja, hogy ilyen életvesztő kérdésekben a létezőt fölforgassuk, mielőtt világosan látjuk, hogy mi tehető a helyébe.

— Az a tétel ugyanis, hogy a törvényhozás

és a kormányzati irány állandóan a népakarattól függjön, a demokrácia érvényesülése folytán talán erősebben lép előtérbe, mint valaha. Csak arról lehet szó, hogy formákat találjon neki, mégpedig olyanokat, amelyek a népakarat hullámzó szeszélyeinek hatását letompítják, amint azt az amerikai alkotmány csodálatos zsenialitással meg is valósította. Ugyanis

minden korlátlan hatalom óriási veszély, a népakaratú kevésbé, mint az egyeseké.

A demokratikus alkotmány fátadta tehát az, hogy magában a demokráciában talájon elensúlyozásokat ennek a féltelmetes hatalomnak kímélési ellen. Valahogyan határozatlanul kell huzni egy nép hosszú időn át megérett közös meggyőződése és ebből folyó akarat, valamint pillanatnyi föllöbbanásai között. Amerika ezt a kérdést az alkotmánytörvény és a közönséges törvények között fönálló jogi különbség által, valamint a legtöbb szövetségi törvényeszek beavatkozásának joga által szerencsésen megoldotta. Nem mondom, hogy mindenütt ugyanazon a módon oldható meg a kérdés, de itt van az utmutatás, hogy merre kell iparkodni, ha a demokráciába be akarjuk vinni az általalulatlanságot azt az egyensúlyozását, amelytől ezeknek a fönállása függ.

„Németországgal a békerevizio gondolatában a kisebbségi és a leszerelési kérdésben találkoznak!”

Itt megpillent egy pillanatra gróf Apponyi Albert, elgondolkodva magabeméledt, azután csodálatos fírsességgel kapcsolódott be a másik témába, amelyet fölvettem előtte. Azt kérdezteik Apponyi Alberttől: milyennek látja a háboruban annyira összeforrt német és magyar nép együttműködési lehetőségeit a jövőben?

— Németországnak és Magyarországnak — felelte gróf Apponyi — nem csupán a közös háborús sorshól folyó, de egyéb, igen nevezetes érdektalálkozásai vannak, amelyeket azonban az általános vajadás mai óráiban nehéz összhangba hozni. Én azt hiszem, hogy

ma azokkal a kérdésekkel kell foglalkozni, amelyek közvetlenül napirenden vannak

és ködbevesszó találkozás ezeket a föllörtötathatalom végbenedő európai atalulatlanság esélyeitől függőké tenni. Közvetlen érdektalálkozásunk van nemcsak a békerevizio gondolatában, mert úgy az egyik, mint a másik ország a párisi békének némely olyan határozatát sínyli, amelyet egészenegyes nemzet nem viselhet el. De ezenkívül a békerevizio déseken belül két kérdés áll előtérben, amelyben egész párhuzamosak az érdekeink: a *kisebbségi és a leszerelési kérdés*. Az utóbbi kérdésben verbum régens szerintem nem a leszerelés, hanem a *civilizált államok nemzetközi jogi egyenlőségének helyrcállítása*.

Ha megy az általános leszerelés, annál jobb, ha nem megy, vissza kell aúni minden országnak ezen a téren ugyanazt a szabadságot.

Csodálatos dolog, hogy a logikai gondolkodáshoz hozzászólt koponyák képesek békállapotnak nevezni azt, amikor a világnak egy része állig jól van fegyverkezve, másik része pedig védtelen prédájúul oda van dova a följegyverkeztek szeszélyeinek. Csodálatos, miként lehetséges, bárkiné is elközelni, hogy önértékes nemzetek ilyen állapotot elúrhethetnek. Ebben a tekintetben nagyon természetesen találom, hogy *együttessen kell föllépnünk Németországgal, mégpedig a legnagyobb eréllyel*, mert itt lehetetlen, hogy a világ lelkiismerete ne legyen velünk. A *kisebbségi kér-*

dés aztal, hogy az abból erédó viták a Nemzetek Szövetségének Tanácsához utasítatlak, tartok tőte, hogy zsákcúba került, mert

a Tanácsnál, mint politikai testületnél elfogulatlan ítékezést nem remélhetünk. Nehéz tőte azt várni, hogy a volt ellenségeknek igazat adjon, a volt szövetségessékekkel szemben.

Márpedig a Tanácsban dominálnak a háboruban győztes hatalmak. Nagyon fogok örülni, ha ez a megállapításom túl pesszimistikusnak bizonyul. Mindenesetre próbára kell tenni a Nemzetek Szövetsége Tanácsának képességét a pártatlan eljárás tekintetében...

„Hová fejlődhetik az olasz rendszer Mussolini nélkül?”

Az Európa különböző államaiban egyre erősebben nagygyilvánuló ultranacionalista törekvésekről, hitlerizmusról, Mussolini receptjeinek leutázasáról, szélsőséges politikai megmozdulásokról beszélgetünk ezután. Gróf Apponyi tőmören és világosan így foglalja össze véleményét:

— Ezekről a jelenségekről nehéz összefoglaló ítéletet mondani, mert mindezekben a jelenségekben, úgy, mint minden tömegjelenségben, van egy egészenegyes mag, tudniillik *valamely valódi nemzeti szükség, amely leeresi és még nem találta saját formáját és kielégelési módját*. Az olasz eset egészen különállónak tekintendő. Oka elsősorban az az anarchikus állapot, amely Olaszországra a háboru után rászakadt, másodsorban *Mussolini egészen kivételes egyénisége, aki óriási szuggesztív erejénél és a nép valódi szükségleteinek ismereténél fogva széles, demokratikus alapra tudta helyezni a diktatúrát. Ugy hiszem, ninesen is ugyetalanra ok mindaddig, míg ő ott van.*

Engem csak az a kérdés foglalkoztatna állandóan, ha olasz lennék, hogy hova fejlődhetik ez a rendszer Mussolini nélkül?

A német hitlerizmusban — úgy tetszik nekem — összefolynak nemzeti és szociális fanatizmusok és a nép lelket mozgató ezen két erő kombinációjának köszönhető, az én impresszióm szerint, nagy terjedésit. Nem látom azonban, hogy pozitív mentő gondolatok terem valamit produktál volna, az az érzésem, hogy inkább hangulat, mint program

és pusztán hangulattól politikai pártok sokáig nem egészülhetnek. Mindezek a jelenségek csak arra mutatnak, amire már a parlamentarizmusra vonatkozó fejtegetéseimben céloztam, hogy az emberiség nem találja meg a helyét azokban az új problémákban, amelyek reázuáltak. A háborus négy esztendő az általános fejlődés és átalakulás tempóját nagy gyorsította, hogy a tudás és gondolkodás nem volt képes épp oly gyorsan érlelődni. Innen van

az általános zűrzavar és a helyzetnek vesztéje, amely itt-ott palliatív megoldásokat érlet a görkerek fölismerésének hiányában.

„A bolsevizmus diktatúrája épp oly veszedelmes, mint a cárizmusé volt!”

A beszélgetés végén fölvetettük a szövjet öt-éves programjának és az ezzel járó óriási vesztégeknek a problémáját. Apponyi Albert gróf valósággal dramai erővel hangsúlyozta, hogy az orosz bolsevizmus ellen a világ minden államának frontba kellene állania. Panatikusán hiszi, hogy ez a tömegnyomorom és gyilkosságokon alapuló rendszer belső hatóerők következtében fog összemenni és

rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy a nyugateurópai hatalmak kormányai közül vannak többen is olyanok, amelyek ennek a kártyának és veszedelmes rendszernek a fönmaradását üzleti vagy politikai lehetőségek miatt támogatják.

A bolsevizmus diktatúrája épp olyan veszedelmes, mint a cárizmusé volt! — mondja Apponyi Albert — és jól kell végre ismernie az egész nyugati civilizációnak azt, hogy a szövjet mindnyájunk közös ellensége.

...Valami szomorú rezignáció esendül ki gróf Apponyi Albert hangjából, amikor a harszó pillanatában megjegyzi: *Ha harmine évvel fiatalabb volna, akkor talán lenne kedve a magyar belpolitika frontján harckészzen sikarszállani, de most már nem nagyon érdekel a politika kis gerüllaharai...* Végigsimítja szeltes homlokát, ismét az íróasztalához ül és folytatja ott, ahol elhagyta: régi beszédek gyűjtőgeti, országos síkerekkel váltakozó esztelvényeszek el nem fakuló lapjait szedi kőtebe az örökifjú nagy magyar államférfi.

Vásárhelyi Gyula

Uj esztendő: Uj élet: Uj jelszó: **NIKOTEX**

Mindenkét érdekel!
 Férfit csapdázás P 3.40
 Nőit csapdázás P 2.40
 Csapdázás minden szűben P 1.-
 Minden talpat „Ara” szürummal vízhatlanná impregnált
 „TOMMY” cipőüzem. VI. Szondy-u 18

Hajnali incidens az Admiral-barban egy kormányfőtanácsos és egy francia gróf között

(A Reggel tudósítójától.) Képes incidens történt szombaton hajnalban a Magyar-utcai Admiral barban. Az elékelő társaság által favorizált mulatóhelyen az éjfélutáni órákban válszélkos társaság ült együtt, amely vidám karácsonyi hangulatban szórakozott. A jelenlévők, akik, — amint ez Budapestben általában történni szokott, ugyszólván valamennyien ismerték egymást, — az affért jőformán az utolsó pillanatban vették csak észre,

amikor annak hangjai már tulharsogták a zenét,

mert figyelmüket a Budapestben tartózkodó patialai maharadzsa külügyminisztere *Sir Sardoz Gs. Libia* költötte le, aki az egyik asztalnál *Khuon-Hédervary Sándor* gróf és felesége, továbbá *Chamarais* grófné, *Papp Géza* báró, *Zichy Ede* gróf, *Horthy István*, *Ottlik György* és a budapesti spanyol követ társaságában foglalt helyet. A szomszéd asztalnál a budapesti Magyar Jelzálog Hitelbank francia részről delegált adminisztrátőre, *gróf T.* szórakozott két hölgy társaságában, míg mellettük *H. R.* nagykereskedő, kormányfőtanácsos ült a feleségével és egy ismerős házaspárral.

Gróf T. az egyik hölgyet táncra kérte föl, ez alatt az idő alatt a kormányfőtanácsos, aki egyik legkedélyesebb egyénisége a pesti társaságnak, tréfából átnyult a szomszéd asztalon lévő nyitott cigarettadobozba és kivett belőle egy cigarettát. Mikor T. gróf a tánc végzetével az asztalnál egyedül maradt hölgy kissé kelletlenül figyelmeztette, hogy a szomszéd asztalnál lévő or nyitván akar valamit, mert részint nagyon vidám, részint elragadtatva nézi őt, részint pedig átnyult egy cigarettáért az asztalon lévő dobozba. Gróf T. kérdést intézett erre a kormányfőtanácsoshoz franciául, aki a kérdésre magyarul felelt, nyilván félreérthető gesztusok kíséretében, mert

a következő pillanatban annak a szükségessége merült fel, hogy részint a tulajdonos, részint a kormányfőtanácsos asztalnál helyet foglaló másik ur tapintatosan közbejelenjen, hogy a kölesönös teffelenség folytatását megakadályozzák.

Az affér után mind a két társaság eltávozott, a mulatóhely vendégei azonban még a késő reggeli órákig is az incidens részleteit tárgyalták. Az afférnek lozagias folytatása lesz.

séges front generalisszimusa és a béke diktátora volt, viszont *Joffre* népszerűsége, személyes varázsa volt sokkal nagyobb.

Joffre a mirakulumnak a marnel csodának az embere, a teljes fejvesztettség pillanatában ő mentette meg Franciaországot. Imnen az óriási presztízse, amilhez hozzájárult

Joffre marsall

az is, hogy *Joffre* a maga jóvilis heróidéségével, tréfás bonhomiódjával, nyugalmával és humorával közelebb állt az egész francia nép szívéhez, mint a gyakran rideg, mindenben szigoruan katonás vezértársa, *Foch*.

A milánói Rosenberg-Colorni-bank följelentést tett budapesti üzlettársa, Timár Zsigmond bankigazgató ellen

A bank és a bankigazgató vitás ügyében most kellett volna összejönni a választottbírósnak, melynek elnökségét Éber Antal a napokban fogadta el

(A Reggel tudósítójától.) Közgazdasági körökben nagy fölünnes keltő ügyben kezdett nyomozást vasárnap a budapesti rendőrség. A főkapitányságon ugyanis egy ismert milánói nagybanc,

a Banca Rosenberg-Colorni följelentést tett budapesti társa, Timár Zsigmond bankigazgató ellen.

A bank alapítója, a magyar származású, nagyszülői üzletember, *Rosenberg-Colorni*, amint emlékeztet, nemrégiben tragikus körülmények között halt meg: kizuhant a milánói vonatból s halálának oka máig is rejtély maradt. *Rosenberg-Colorni* élénk üzleti összeköttetést tartott fenn a magyar kereskedelmi körökkel és üzleti ügyeit a Latin-Magyar Kereskedelmi Rt. útján bonyolította le. Az olasz bank főrészenyese volt ennek a részvénytársaságnak, amelynek másik főrészenyese és igazgatója Timár Zsigmond volt. Timár a milánói bankkal együtt utóbb átvette a Fiat-gyár képviselői s közösen megalapították a Magyar Fiat Rt.-ot. Az újabb vállalat körül közben differenciák mutatkoztak s ekkor alapitókáját 100.000 pengőről 400.000-re emelték föl, ezenkívül pedig a társulajdonosok megállapodtak, hogy közösen 300.000 pengőt adnak kölcsön a vállalatnak, biztosítékok mellett. Az olasz bank 128.000 pengőt fizetett be, Timár 68.000 pengőt, továbbá 70.000 pengőt a Hazai Bank által a Latin-Magyar Kereskedelmi Rt. jótállásával biztosított rendelkezésre

Utóbb aztán, amikor a Magyar Fiat Rt. tönkrement, a jótállás alapján a Latin-Magyar Kereskedelmi Rt.-től követelték a 70.000 pengőt és

így voltaképpen a részvénytársaság főrészenyését, a milánói bankot terhelte az a 70.000 pengő is,

amelyet Timárnak annak idején a sajátjából kellett volna kölcsönöznie. Az olasz bank dr. Zoltán Gyula útján ezért

bűnvádi följelentést tett Timár ellen a 70.000 pengő miatt.

Följelentette az olasz bank Timár igazgatót amiatt is, hogy állításuk szerint 20.000 pengő értékű papirt jogtalanul elzárították. A följelentés alapján a rendőrség vasárnap hallgatta ki Timár Zsigmond bankigazgatót, aki ügyvédjével, dr. Lengyel Zoltán volt országgyűlési képviselővel jelent meg a főkapitányságon. Timár kihallgatásakor hivatkozott arra, hogy

a milánói bankkal elszámolási viszonyban van,

amely teljesen kereskedelmi természetű, aminek jele, hogy választott bírói szerződést kötöttek.

Más oldalról *A Reggel* úgy értesül, hogy az ügy a következőképpen áll: A két főrészenyese, a milánói bank és Timár igazgató, megállapodásuk szerint, csak földeslet mellett voltak kötelesek a Magyar Fiat Rt.-nak kölcsönt rendelkezésre bocsátani. Különbben is ez az egész ügy tárgyatlan, hiszen július 4-én választott bírósági szerződés jött létre ugy a Latin-Magyar, mint a Banca Rosenberg és Timár között; a választott bíróság tagjai dr. Rapoch Jenő és Szász Gyula, elnökségét pedig Éber Antal december 27-én fogadta el, így tehát az ügynek rövidesen választott bíróság elé kellett volna kerülnie.

Joffre marsall ereje egyre hanyatlak,

a halál csak rövid órák kérdése...

Páris, december 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Szent János nevű viselő szerzetesrend Ündet-utcai klinikája előtt, ahol

Joffre marsall vívódik a halállal,

egész vasárnap nagy néptömeg állt. A porlástülkében lévő fráterek alig győztek felelni a folytonos telefonkérdéseködekre és a szerzetesek bizonyára életükben nem látták még a rendházukban annyi előkelőséget, mint most egyetlen nap folyamán. Eljött *Verdier*, Páris bíboros hercegére, *Lord Turrell*, párisi angol nagykövet, aki naponta többször telefonál az angol királynak *Joffre* állapotáról, továbbá a francia politikai, katonai világ és az itteni

diplomáciai kar minden notabilitása. Eljött többek között *Poincaré* felesége és *Foch* özvegye is. *Joffre* nagy energiával állja a betegséget. Délelőtt 11 órák három tanár és két orvos vizsgálta meg a beteget, délután az orvosok újabb vizsgálatot tartottak. A vizsgálat után kiadott orvosi jelentés megállapítja, hogy a reggel bekövetkezett javulás nem volt tartós és

a beteg ereje lassan hanyatlak.

Az amputáció, amelytől az orvosok sokat reméltek, nem segített és esti órákban olyan hírek jöttek a klinikáról, hogy a fölgyógyulásra nincs többé remény és

a halál bekövetkezése immár rövid órák kérdése.

Párisban és egész Franciaországban mélységes benyomást keltettek a *Joffre* marsall betegségéről és válságos állapotáról nyilvánosságra került hírek. *Foch* alakja kétségtelemül fényesebb volt *Joffre*énál, a végső, betetőző győzelem is *Foch* névéhez fűződik, aki az egy-

Ujdonságok

már 4 pengőtől

Gál

Károly-körút 3
Kossuth Lajos-u.

Ujévig ingyen minden nyakkendőhöz a szab. „Compressor” nyakkendőiműtő

Székesy báró,

Festetich Rudolf gróf volt titkára,

a „Chicago Tribune“ vasárnapi párisi kiadásában szenzáziós leleplezéseket közöl Festetich Rudolf grófról, aki „felesége elidegenítéséért“ bepörölte őt

Páris, december 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A „Chicago Tribune“ vasárnapi számában hosszabb nyilatkozatot közöl Székesy Kurt báró föl, amelyben a báró különböző leleplezéseket közöl Festetich Rudolf grófról. Amint emlékeztetés, tolnai Festetich Rudolf gróf és Székesy báró között por van folyamatban:

a gróf 100.000 dollárra pörölte a bárót, továbbá feleségét, Alice grófnét és pedig azzal az indoklással, hogy Székesy báró, aki azelőtt titkára volt, elidegenítette tőle feleségét.

A pört az amerikai bíróság elutasította azzal, hogy a keresetnek nincs alapja, mert a titkár még nem vette el feleségét a grófnét. A gróf és báró harca élelken foglalkoztatja a newyorki és párisi arisztokráta köröket. Gróf Festetich Rudolf nevét világszerte ismürik. A háborn előtt vette el feleségét, egy daszadag amerikai milliomoscsányt, akivel évekig tartó utazásokat tett. Báró Székesy néhány nappal azelőtt érkezett meg Alice grófnéval a francia fővárosba és eddig nem akart az újságíróknak nyilatkozni. Míg végül azután most ő maga tette közzé föltűnésékként nyilatkozatát.

A nyilatkozatban Székesy azt állítja, hogy már évkezdök óta a newyorki rendőrség szolgálataiban áll. 1917-ben Enright, a newyorki rendőrség vezetője azt a megbízást adta neki, hogy figyelje tolnai Festetich Rudolf grótot,

aki kómkedés gyanyja alatt állott. Így került a gróf közelébe, és hogy föladatát jobban elláthassa, beférkőzött a gróf családjához. Hamarosan megállapította a gróf multját s az erre vonatkozó adatokat a newyorki rendőrségen és a francia külügyminisiteriumban őrizik. Székesy szerint a grótot a háborn előtt

a 2. számú, Windschgrätz herceg nevét viselő osztrák-magyar huszárezredből katasztították, különböző usoravádak következtében.

1914-ben a francia kormány lefoglalta Festetich gróf franciaországi kastélyát és yachtját, amelyeket a gróf felesége pénzén vásárolt. 1917 augusztusában a grótot kómkedés miatt Franciaországban hosszabb börtönbüntetésre ítélték, azonban azonban sikerült elmenekülnie és Barcelonán keresztül Newyorkba utazott. Itt naturalizáltatta magát. Kévssele Newyorkba érkezése után

a grófné följelentést adott be férje ellen, amely szerint férje arra kényszeríti őt, hogy kómkéket fogadjon házába.

Alhitól a grófné arra kérte volna Székesy bárót, hogy vegye védelmébe. 1918-ban — mondja Székesy — a grótot az a veszély fenyegette, hogy az Oppenheim báró kárára elkövetelt 50.000 dolláros sikkasztása miatt újból börtönbe kerül.

A munkaadók a maguk részéről is mindent el fognak követni, hogy ne csak a gyógyítás, hanem az orvosok bánásmódja is kifogástalan legyen. Kálmán Andor kéteves részletfizetési kedvezményt kért a tagdíjakkal hátralekös kereskedők számára. Pollák Ferenc, Platschek Vilmos, Deutsch Jenő és Wagner Gyula után Kaszászy Sándor azt az indítványt terjesztette elő, hogy a mai háromszázpengős értékhatár fölemelésével mindazok a magánalkalmazottak tagjai lehessenek a MABI-nak, akiknek havi keresete nem haladja meg az ötszáz pengőt. Gáspár Árpád fölszólalása után Kende Tódor ellenzte az értékhatár fölemelést.

— Az alkalmazottak kívánása méltányos és jogos — mondotta —, de az is vitán fölül áll, hogy a munkaadóknak nincs pénzük!

A közgyűlés titkos szavazás után 26 szavazattal 17 ellen elhatározta, hogy föliratlat fordul a népjóléti minisiterhez és fölkéri, hogy terjessze az országgyűlés elé a biztosítási törvény módosítását, amely a MABI tagjai közé sorozza az összes 500 pengő kereseten aluli magánalkalmazottakat. Kéthly Anna a munkaadói esetére szóló biztosítási megvalósítását sürgette. Kende Tódor a munkaadók növebén ezt az indítványt is ellenzte, a MABI közgyűlése azonban titkos szavazással Kéthly Anna indítványát is elfogadta és

föliratlat fordul a kormányhoz a munkanélkülbiztosítás törvénybeiktatása érdekében.

Kende Tódor erre bejelentette, hogy a munkaadók mindkét kérdésben külön kisebbségi indítvánnyal fognak a népjóléti minisiterhez fordulni.

Nagy Emil: „A magyar revíziós politika nem területi integritást akar. A revízió pörújítás, amelyet Romániának támogatni — életérdeke!“

Nagyvárad, december 28.

(A „Magyar Távirati Iroda“ jelentése.) Az „Erdélyi Hírlap“ karácsonyi száma több magyar politikás nyilatkozatát közli. Friedrich István kijelentette, hogy neki már minisiterelnök karában is az volt a meggyőződése, hogy

Magyarországnak meg kell találnia a modus vivendit a Romániával való kibékülésre.

Helyes lenne, ha Románia és Magyarország közös agrárértékesítési fronton találkozhatna. Peyer Károly a következőket mondotta: Mi békességben akarunk élni minden szomszédunkkal és éppen ezért keresni kell a lehetőséget, hogy a feszültség enyhüljön. Vannak hibák a magyar kormányrendszerben, de információ szerint

sulyos hibákat találni a bennünkét körülvevő szomszédállamok politikájában is.

Nagy Emil nyilatkozott a lipban a trianoni revízió kérdéséről is. Ellensége minden háborn megoldásnak, mert a mai viszonyok között háborna gondolni egyet jelent az örüllséggel. A magyar revízió pörújítás.

A mainál jobb trianoni határ után vágyunk

— mondja. — Romániát egyszerűen alig érinten a revíziós határkizigazítás, inkább Csehországától és Jugoszláviától vonna el nagyobb területeket. Mi csak azt a határvonalat akarjuk, amelyet az 1920-as négyesbizottság (Wilson, Orlando, Lloyd George és Clemenceau) is megvont volna, ha ismerte volna Magyarország földrajzát. Ha sikerülne így a pert megnyernünk, úgy lojálisan elismerünk az új államalakulatokat. Ezt elérni Romániának életérdeke lenne, hogy ilyen engedmények árán szoros gazdasági, kulturális és politikai szövetségbe lépjen legközelebbi szomszédjával, Magyarországgal. Ismételten hangsúlyozom, hogy

a magyar revíziós politika nem területi integritást akar,

hanem erkölcsi integritást és ha az annyira áhított béke érdekében a mai megosonkított Magyarország tud áldozatokat hozni, úgy a csekély áldozattól nem szabad visszariadniok a győztest államoknak sem.

Gyászruhák 4 óra alatt

Norvath és Halasz
női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26. teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Telefon: Aut. 871-09

A munkanélküli-biztosítás törvénybeiktatását kéri a népjóléti minisiter-től a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének vasárnapi közgyűlése

A gyáriparosok képviselője kijelentette a közgyűlésen, hogy a munkaadók ellenzik a munkanélküliség elleni biztosítást és kisebbségi indítvánnyal fordulnak a kormányhoz

(A Reggel tudósítójától.) A Magánalkalmazottak Biztosító Intézete vasárnap délelött közgyűlést tartott a Kereskedelmi és Iparkamara disztertermében. Zsembéry István elnöki megnnyitója után Zalán István minisiteri tanácsos, a MABI ügyvezető igazgatója terjesztette elő jelentését, amelyet a közgyűlés Bónis József és Kálmán Andor fölszólalása után elfogadott. Wiesner Sándor, Funtek László és Keserü Károly fölszólalásai után Kresz Károly lakarkósságot követelt a MABI adminisztrációjában. Weisz Lajos azt kifogásolta, hogy az intézet egyes rendelőirovosi elkösse kezdik meg rendelőirovájukat, mire Zalán István ügyvezető-igazgató kijelentette, hogy szigorú vizsgálatot fog indítani. Kertész Miklós, a Magánbiztosítók Egyesületének föltükára az igazgatóságának ahhoz az előterjesztéséhez szólott hozzá, hogy a MABI több új körházat és orvosi rendelőt létesítsen.

— A meglévő intézmények már régen szűnnek bizonyultak — mondotta —, új és modern rendelőirovára szükség. A MABI-nak elsősorban a beteg tagok érdekeit kell szem előtt tartania, de nem lehet egyszerűen hallgatással elvinni azok mellett a panaszok mellett sem, amelyek napról-napra halhatók az orvosok helyzetével kapcsolatban.

Deutsch Jenő az építkezések megindítását sürgette, majd Török László és Cselényi Pál fölszólalásai után Becsey Antal mondott beszédet:

— Lehetetlen, hogy az építkezéshez az első kapavágástól a tetőzet fölrakásáig tizenegyféle különböző engedélyre legyen szükség

— mondotta. — Ez tizenegyszer drágítja az amugy is drága építkezést. Sürgösen meg kell indítani az

épitőmunkát, hogy azok a hatalmas összegek, amelyeket az Intézet föntartása elvon az életről, ismét visszakerüljenek a gazdasági verkeringésbe.

Standler Béla, Egri Artur és Kresz Károly hozzászólásai után a közgyűlés hozzájárult a kórházépítési tervekhez. Baján Gyula azt indítványozta, hogy újabb retegék előtt is nyissák meg a társadalombiztosítást. Rényi József az öregkori biztosításnak, Löwensohn Géza és vitéz Vágóölygy Ferenc a MABI országos intézményvé való átszervezésének kérdéséhez szólott hozzá. Gyuricza Gyula után Kertész Miklós azt hangoztatta, hogy a MABI orvosi kara nem lehet állam az államban. Az autonómia jogkérdést ki kell bécíteni. Kende Tódor kijelentette, hogy

aki nem jó ember, nem érdemli meg, hogy a MABI orvosa legyen!

ELSŐRANGU FÉRFI

BUNDA

VÁSÁRLÁSI ALKALOM!

Sikerült a lipesei szórmevásáron nagy tétel prima minőségű szórme-t vennem, ezért árusíthatok

gyönyörű és illem minőségű városi bundákat rövid ideig 240 pengőért

SCHNUR HENRIK

FÉRFIRUHÁRUKAZA, RÁKÓCZI-UT 15
hol átmeneti kabátok, téli- és bórkabátok, öltönyök és mindeniéle divatos bundák bámulatos olcsón és amellet jól vásárolhatók

I. OSZTALYU MÉRTÉK UTÁNI SZABÓ ÁG. MINDENKI NEZZE MEG KIRAKATAISMAT

KÖTTESSE BE
a karácsonyi ajándéknak szánt könyveket

RADÓ OLGA

művészi könyvkötőműhelyében
VI, ANDRÁSSY-UT 1
TELEFON: AUT. 215-31

Szép, izléses, finom, tartós kötéseket kap olcsón!

A Reggel számára rajzolta Gáspár Antal

Bethlen: Mondja csak Béla főúr... nincs ennek a föltujtnak valami baja?

Béla főúr: Dehogyan, kegyelmes uram... éppen csakhogy --- kozmás egy kicsit...

Véres dervislázadást fojtott el a török kormány

Ezernél több dervist, sejket és imámot tartóztattak le, több zászlóaljot pedig megbizhatatlansága miatt lefegyvereztek

Szambul, december 28.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Vasárnap körülbelül ezer embert tartóztattak le Szmirna, Szambul, Monem, Konia és Magnesia környékén, ezenkívül internáltak nagyszámban sejkéket, száz meg száz dervist, hodzsát és imámot,

több gyalogsági zászlóaljat pedig megbizhatatlansága miatt lefegyvereztek.

Nagyszabású dervislázadást akadályozott meg ezzel a török kormány. A lázadás fészke a menemeni derviskolostor, amelynek főnöke

kibírdette a szent háborút a török köztársaság és Kemal basa kormánya ellen.

Menemenben az elmúlt napokban véres összecsapások voltak a dervisek és a kormány

esetapatai között, de a kormány ezekről az eseményekről idáig hallgatott. Vasárnap a szambul Dolma-Bage-se palotában 8 óra hosszat tartott az a tanácskozás, amelyen résztvett Kemal basa, a miniszterelnök, a belügyminiszter, a vezérkar főnöke és több politikus. A tanácskozás után

letartóztatták Menemenben a katonai és polgári hatóságok vezetőit

vétkes mulasztás miatt. Valószínű, hogy a szambul körültre kihírdetik az ostromállapotot és különleges bíróságokat állítanak föl. A török kormány arra is el van határozva, hogy

a dervisek vallásos gyakorlatait és szertartásait megszünteti és ezt a fanatikus szektát fölöslátja.

„Politikai téren nagy nehézségek vannak, az európai országok megszervezését elsősorban gazdasági téren kell megkezdeni!”

— mondja Hymans belga külügyminiszter

Páris, december 28.

(A Reggel tudósítójától.) Hymans belga külügyminiszter az „Excelsior” brüsszeli munkatársa előtt nyilatkozva, hangzottatta, hogy

Belgium melegen óhajtja a népek jobb megértését,

mindaddig azonban, amíg biztonsága nem nyugszik pozitív és gyakorlati garanciákra, nem mulaszthatja el a szükséges rendszabályokat területeinek és függelenségeinek megalkalmazására.

A továbbiakban Hymans kijelentette, hogy az európai országok nemzetközi megszervezését elsősorban gazdasági téren kell megkezdeni.

Politikai téren még mindig nagy nehézségek állanak fenn,

Issekutz Aurél államtitkárt baleset érte vasárnap este,

abban a percben, amikor autón hazaérkezett Nógrád-Marcaliból, Sztranyavszky államtitkár atyjának temetéséről

Az államtitkárt, aki vérző sebbel, eszméletlenül feküdt lakása udvarán, a járókelők vették észre és részesítették első segélyben

A Rókusból, ahol sebet ébevarrták, lakására szállították és az éjszakai órákban állapota már teljesen megnyugtató volt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este sajnálatos baleset érte Issekutz Aurél belügyminiszteri államtitkárt. Az államtitkár vasárnap délután a belügyminisztérium főosztályvezetőinek társaságában Nógrádmarealon volt; Sztranyavszky államtitkár atyjának temetésén vett részt. A temetésről autón este 10 óra körül érkezett vissza Budapestre Issekutz államtitkár, aki egyenesen Attília-körút 12. szám alatti lakására hajtott. Amikor az autó megállt a ház előtt, az államtitkár szólta a sofőrnek, hogy várjon egy ideig s bement a kapu. Ugyldtszik, a hosszas autózás alatt lába elszibbadhatott, mert alig tett pár lépést a kapu alatt, amikor a sikos udvarra ért, hirtelen elcsuszott és hanyagcsott.

A szerencsétlen eséstől tarkóján a bőr megrepedt és a seb hevesen vérezni kezdett.

A házban a balesetet nem vették észre senki, a kapu keresztül azonban a járókelők észre vették, hogy az udvarban egy vérző férfi fekszik. Szóltak a sofőrnek, hogy valakivel baj történt az udvarban s a sofőrrel együtt a járókelők közül is többen belesiettek az udvarra, ahol az államtitkár erősen vérezett és

még mindig eszméletlenül feküdt.

Azonnal autóra segítették, eközben eszméletre tért és meghagyta, hogy a Rókus-kórházba vigyék. A Rókus sebészeti osztályán az államtitkár sérülését azonnal mevizsgálták és fej-

Ujévre
ajándékdobozzal
már **4** pengőfőt!

Károly-körút **3**
Kossuth Lajos-u.

Vagyontárgy

az értékelő márkás zongora. A család történetében nagyfontosságú esemény a zongoravásárlás. Ott vasároljon tehát, ahol ugyanannyi pénzt, mint másutt, olyan hangszert kap, melynek megbízhatóságát évszázados hírnév garantálja. Ez és a biztosított zongorákat egyaránt, teljes szavatosság mellett, válto nélkül, többéves részleteire árulja az 1833-ban alapított

CHMEL ZONGORATEREM
V. Dorottya-utca 7. Telefon: 811-36
Rádió — Gramophon

Ernszt népjóléti miniszter e héten Meránba utazik és ha egészségi állapota 2-3 hét múlva sem lesz kielégítő, átadja tárcáját Czettler Jenőnek

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben csak vasárnap terjedt el és pártkülönbség nélkül ószinte részvétet keltett az a hír, hogy Turi Bélának, a kereszténypárt vezető tagjának súlyos köszvényes fájdalmi miatt szanatóriumba kellett vonulnia és így arról sem lehet szó, hogy — mint a lapok megírták — az új év alkalmából ő üdvözölje a kereszténypárt nevében gróf Zichy Jánost, a párt vezetőjét. A Reggel munkatársa a margitszigeti szanatóriumban beszélt

Turi Bélával,

aki ezeket mondta:

— Már két hete fekszem, egy hete itt a szanatóriumban. Éjszakáinként is nagy fájdalmaim vannak, lábam meg van dagadva, úgy, hogy járni sem tudok. Hála Istennek, a vesémmel nincs semmi baj, egy-két nap óta egyébként is lényegesen jobban vagyok, úgy, hogy

néhány nap múlva elhagynom a szanatóriumot és otthon karárolom magam tovább.

A kereszténypártba mindenesetre megüzentem.

hogy az újévi üdvözléssel kapcsolatban reám ne számítanak.

Turi betegsége miatt Zichy grófot Czettler Jenő fogja újév napján üdvözölni. Ebből az alkalomból a kereszténypárti képviselőket táviratilag szólítják Budapestre. Zichy gróf az üdvözlésre hosszabb beszéddel válaszol, kifejezi a kereszténypárt programját, különös súlyt vetve a program gazdasági és agrár részére. Politikai körökben eddig úgy tudták, hogy Zichy gróf újévi beszéde fordulatot fog jelenteni a kereszténypártnak és a kormányznak egymáshoz való viszonyára.

Ez a helyzet azonban a fővárosi választás óta megváltozott és a kereszténypártban most már senki sem gondol arra, hogy a kormányznak fölmondja a koalíciót,

vagyis a párt se miniszterrel, se államtitkárral ne képviseltesse magát a kormányban. Ami tehát a kereszténypártnak és a kormányznak egymáshoz való viszonyát illeti: minden marad a régiben.

Ernszt népjóléti miniszter e hét valamelyik napján két-három hétre Meránba utazik és csak bahaérkezése után dől el, átveszi-e újból hivatalát, vagy sem.

Amennyiben egészségi állapota két-háromhetes üdülés után sem lesz teljesen kielégítő, miniszteri tárcáját átadja a kereszténypárt egy másik vezető tagjának, Czettler Jenőnek.

Izabella főhercegnő és Albrecht főherceg közeli rokona, Aymar de Chabrilan gróf a maga számára követeli a monakói trónt,

ha a „forradalom” számúzi Montekarlóbból II. Lajost, a „diktátor-herceget”

Rajta kívül még ketten pályáznak: Borghese Péter herceg, aki Olaszország jelöltje és a württembergi Urach hercegek, akiket Németország protezsál

Páris, december 25.

(A Reggel tudósítójától.) Néhány nap óta új diktátora van Európának, II. Lajos monakói herceg, aki alattvalóival való hosszabb vizsgálatok után döntő lépésre szánta magát: föl-függesztette Kis országát alkotmányát! Ezzel a diktatóri gesztussal Európa politikai horizontján váratlanul probléma ragyogott föl:

ki legyen II. Lajos utóda,

ha a montekarlói közelégedetlenség hullámai lesodornák a trónról. Lajos hercegnék nincs fia. Leánya is csak egy van, a törvénytelen születésű Charlotte, akit igaz, hogy elismert, sőt törvényesített, de csak a tulajdon trónralépte után s akkor is a törvényhozás jóváhagyása nélkül. A monakói alkotmány szerint

ez a törvényesítés érvénytelen. Charlotte hercegnő ragyoghat ugyan a szépek szépeje között, de trónigazgatói törvény szerint nem lehetnek. A hercegnő elvált férje.

Borghese Péter herceg, ma Olaszország trónjelöltje Monakóban.

Olaszországon kívül még két másik nagyhatalom érdeklődik a montekarlói trón sorsá iránt: Németország és Franciaország. Mind a kettő demokratikus köztársaság, de egyik sem gondol arra a megoldásra, hogy Monako is köztársaság legyen, hanem mindannyian a saját protezsátját szeretnék a monakói trónra ültetni.

Németország a württembergi származású Urach herceget tolja előtérbe, Franciaország jelöltje Aymar de Chabrilan gróf.

Ez a gróf a felesége révén, aki Levis-Mirepois hercegnő, közeli rokonságban van Izabella főherceggel, a közeli rokonsággal és Albrecht főherceggel. A főherceg gyakori vendég Chabrilanék párisi palotájában, amely egy időben a franciaországi magyarság politikai központja volt. Mind a két trónkövetelő, a francia Chabrilan és a német Urach, angyai ágon és déd-unokai fokon származik le a Monakóban uralkodó Grimaldi hercegi dinasztiából. Igényeik tehát jogi szempontból egyforma súlyúak esnek latba. A kintő gróf Aymar de Chabrilan, akit szívesen iktatnak legszerepeltetőbb párisi relációim közé, roppant homalyn veszi monakói trónigényeit és szinte kigyul a haragtól, amikor arról hall, hogy Urach hercegek fölelevenítik régi igényeiket. A gróf, aki egyébként kedélyes, melett ember (az isteni gondviselés is monakói fejedelmek teremtette), haragosan jelenti ki: ő ezt a kérdést már egyszer, 1924-ben, véleget elintézte az Urach-család akkori fejével, Vilmos herceggel.

A német herceg a maga, valamint fiai és a testvére nevében is lemondott trónigényeiről. A monakói trón nem lehet másé, csak a gróf Chabrilan-családé...

A gróf egyáltalán nem titkolja, hogy az ő kövételcsit a Quai d'Orsay is teljes mértékben támogatja. A Quai d'Orsay-n kívül még egy kiváló támogatója van Chabrilan grófnak: a felesége, Páris egyik legszellemesebb, legszébb, de sajnos: legsüketebb asszonya. A

grófné egyik jellegzetes tulajdonsága, hogy félben-fagyban is állandóan nagy tollas legyezőt hord, amelyet folyton a füle közelében tart. A legyező tollbokrétájába ugyanis elmes mikrofonszereket van elrejtve: a grófné a legyezőjén keresztül hall. És ha a légy zümmögését nem is, de minden politikai intrika neszt, mindent, ami Páris szalonjaiban történik, nagyon jól hallja. A monakói trónkövetelőt pár év előtt súlyos csapás érte: egyik fiát utcai verkedés közben, éjjel agyonverte Algirban egy arab. Igaz, pár hét előtt, ugyancsak éjszaka, egy másik fia halálra boxolt két arabust... Addig is, amíg a hatalmi álmok be-

SZILVESZTER

este 10 órától éjjel 2 óráig

Royal Apollo

Zilahy Irén	Karinthy Frigyes
Szokolay Oly	Bárony István
Dajbukát Iona	Boross Géza
Kun Magda	Dózsa István
Sándor Stefi	Fenyő Árpád
Lészay Kató	Erezkövy László
Radó Teri	Latabár-fivérek
Sándor Böske	Gárdonyi Lajos
Szécsi Hédi	Herzeg Jenő
Szombathelyi B.	Komlós Vilmos
Várady Kató	Pethes Sándor
Oxford-görlok	Molnár József
Mocsányi-Lakos	Peti Sándor
Szentiványi Kálmán	Radó Sándor
Sziklay József	Tamács Benő

Híradók — Burleszkek — Miki-mókák

Forum

Relle Gabi	Mocsányi-Lakos
Szokolay Oly	Karinthy Frigyes
Zilahy Irén	Bárony István
Dajbukát Iona	Boross Géza
Radó Teri	Dózsa István
Sándor Stefi	Fenyő Árpád
Lészay Kató	Gárdonyi Lajos
Sándor Böske	Herzeg Jenő
Várady Kató	Komlós Vilmos
Szécsi Hédi	Pethes Sándor
Szombathelyi B.	Peti Sándor
Szentiványi Kálmán	Radó Sándor
Lakner Artur	Várnay László

Híradók — Burleszkek — Miki-mókák

Capitol

Szokolay Oly	Bárony István
Zilahy Irén	Steinhardt Géza
Dajbukát Iona	Karinthy Frigyes
Sándor Stefi	Erezkövy László
Lészay Kató	Dózsa István
Verböczy Ila	Szentiványi Kálmán
Radó Teri	Székelvy Lajos
Sándor Böske	Herzeg Jenő
Szombathelyi B.	Komlós Vilmos
Várady Kató	Peti Sándor
Szécsi Hédi	Radó Sándor
Rusz Évi	Tamács Benő
Gárdonyi Lajos	Fenyő Árpád

Farkas Endre

Híradók — Burleszkek — Miki-mókák

Szilveszteri jó hangulatát biztosítja,
ha
ZIMMERMANN LIPÓT ÉS FIAI tokaji borait

issza!

Budapesten CSAK Dorottya-utca 10-12 (Tel. 826-98) van lerakatunk

Borainkat kérje minden csemegeüzletben!

felülnek majd egykor. Chabrillan gróf mindennapos habitúja a Champs-Elysées sétányainak. Nem mint kései arszlán sétál a hatalmas fák alatt, hanem mint szerető és gyön-

géd kutyabarát. A világot se bízná inasaira kedvelt scot-terrierjét és airdalijelt, hanem egészségügyi és emésztési sétákra ő maga Adorján Andor

Süteményháboru, amely miatt zsarolásért kilenc pékmester ellen tett főjelentést egy Szondy-utcai fűszerkereskedő

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap érdekes sütemény-ügy került a rendőrség elé. Az ügy, amely olyan, mint egy kis detektívregény, az 1 fillérrel olcsóbb kiflik és zsemlyék miatt

keletkezett. Schimmel Sándor Szondy-utca 42/c. alatti fűszerkereskedő ugyanis még az ismétletes kenyérháboru előtt 6 fillér helyett 5 fillérért kezdte árúítani a péksüteménydarabjait. Schimmel emiatt — későbbi főjelentése szerint — egy este több pékmester kereste föl és figyelmeztették, hogy ha olcsóbban árúítja a süteményt, akkor a pesti pékekkel nem fog árut kapni. A kereskedő erre szakított a pesti pékekkel és egy népesti paktól hozatta a süteményt. Erre aztán állítólag

valóságos megfigyelés alá vették a kereskedő üzletét,

állandóan öröködték körülötte, hogy megakadályozzák a süteményszállítást s hogy megtudják, kitől kapja az árut. A megfigyelők közül állítólag többen hatóságai személynékné adták ki magukat s az üzletben hivatalosan akarták kérdőre venni a kereskedőt. Többször főjelentést is tettek ellene, hogy „sütemény elvezetetlen, emberi táplálkozásra nem alkalmas”. Amikor pedig megtudták, hogy a kereskedőnek egy újpesti pék a szállítója, azt is fölkeresték és azzal fenyegették, hogy ha nem szünteti be a szállítást, a matmonak megronátják tőle a hitelt. Schimmel végül is megunt a dolgot és az ügyben szereplő kilenc pék ellen zsarolás címén főjelentést tett.

Az eljárás megindult s az ügyészhez vasárnap fölhiatta a rendőrséget, állapítsa meg, csakugyan történt-e olyan erőszakosságok a kereskedővel, amilyeneket főjelentésében felszörsö. A kihallgatásokat ma kezdi meg a rendőrség.

Vasárnap életbelépett az új határátlépési rend

„Határközi összejövetel” lesznek a jó szomszédi viszony ápolására

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap életbelépett az új rend a határszeli utóménnyok kiállításában. A belügyi és a külügyminiszter együttesen adta ki az új rendeletet, az utóménnyokkal kötött határforgalmi egyezmények alapján. Ezután

háromféle igazolvány lesz: alkalmi utilap, határszeli utiigazolvány és birtokos-utiigazolvány. Az alkalmi utilapot helyhatósági bizonyítvány alapján adják ki az igénylő lakhelye szerint illetékes elsőjok közigazgatási vagy rendőri hatóságok. Bizonyos helyeken azonban kiállítják a vámári kirendeltségek is, de akkor csak egyetlen határátlépésre érvényes. A nagy- és kisközégekben a járási főszolgabíró, az államrendőrség működése területén az illetékes rendőrkapitányság, vagy a határszeli kirendeltség vezetője gyakorolja a kiállítás jogát. A határszeli utiigazolványt

november 1. és december 10. között kell kérni.

Ezt is ugyanezek a hatóságok állítják ki egy évi időtartamra. Az utiigazolványokat szóbelileg kell kérni és ilyenkor be kell jelenteni a határátlépés okát, végül, az állapéskor a határon átrét tárgyakat és át kell adni egy újabb keletű fényképet. Azoknak a birtokosoknak, akiknek a földje, vagy bérlete megye, vagy határbirok, ugynevezett

birtokos utiigazolványt rendszeresítettek. Az igényjogosultságot helyhatósági bizonyítvánnyal kell igazolni, amelyben föl kell tüntetni a birtok területén és kataszteri adatait kivül azt is, hogy az illető a határbirokoknak törvényes tulajdonosa, vagy jogérvényes bérletje-e? A birtokos utiigazolványt minden év

január 1. és február 15. között kell kérni, érvénye egy gazdasági esztendőre, azaz minden év március 1-től a rákövetkező év február végéig tart. A kiállító hatóságok csak a vámáparancsnokság véleménye után adhatnak ki igazolványt. El lehet venni a tulajdonostól az okmányt, amikor ellene büntügyi, államrendészeti, közbiztonsági vagy jövedéki ügyben jogerős ítéletet hoztak. Nyolc olyan eset van, amikor a határellenzőző közelekné saját kezdeményezésükből joguk van elköszni az utiokmányjokat.

A rendelt rendszeresíteti ezental a határközi összejövetelket, amelyeknek két céljuk van. Az egyik a jó szomszédi viszony ápolása, a másik a két határos állam közös érdekének előmozdítása és védelme.

Vasárnap botrányos jelenetek közben, fülsiketítő zajban megsemmisítették és jövő vasárnapra halasztották a budapesti ügyvédjelöltek közgyűlésének tisztújítását

(A Reggel tudósítójától.) Hetekig tartó szenvédeyes korteskedés után vasárnap délelőtre tüzték ki az Ügyvédjelöltek Országos Szövetségének tisztújító közgyűlését. Az ügyvédi kamara folyosóin még vasárnap reggel is izgalmas szócsaták folytak arról, hogy

az egyesült reformpárt és konzervatív párt, vagy az ügyvédjelöltek nemzeti liberális pártja fog-e győztesen kikerülni

a szövetség vezető pozícióiért folyó küzdelemből? A közgyűlést Gróh István nyitotta meg, majd fülsiketítő zajban elrendelte a szavazást. Egy óra alatt az összes jelenlévő ügyvédjelöltel lezavaztak és a szavazást már le is zárták, de utóbb a később érkezettekre való tekintettel újból megnyitották. Leírhatatlan izgalom fogadta ezt a bejelentést és csakhamar fölúnt az szavazatszedőbizottság bezárt szobájának ajtajában az egyik párt bizalmi embere, aki halottápadtan, szó nélkül elcsietett a közgyűlés színhelyéről.

Egyre fokozódó tumultuózus jelenetek közt nyitotta meg Gróh István a közgyűlést.

— Megsértették az alapszabályokat! Meg kell semmisíteni a szavazást — kiáltották mindenfelől.

Az elnök hitába rázza esengőjét és fenyegeti fegyelmű eljárásal az obstruáló ellenzékieteket, nem tudja tulkiabálni a lármát. Hartmann Zoltán, a liberális párt elnökelőitje fölgrízik és bizalmatlansági indítványt terjeszt elő a

lelépő elnökség ellen,

a közgyűlés azonban 33 szavazattal 22 ellen elveti a bizalmatlansági indítványt. A győztes párt székkel hadonászva, lábdobogással és hangos éljenzessel fogadja az eredményt. Az elnök el akarja rendelni a szavazatok összeaszmlálását, amikor Pályi Károly bejelenti, hogy

a szavazatszedőbizottság tagjai nem vállalnak felelősséget a választás eredményéért

és kéri a közgyűlés elhalasztását. Indítványára a közgyűlés

megsemmisítette a szavazást

és új tisztújító közgyűlést hívott egybe. A zajos hevesen után kezdődött vette az országos közgyűlés. Martos Pál föltitkár nagy éljenzés közben jelentette be, hogy az ügyvédjelöltek kéreése az ügyvédi kamara megszűntette a járásbírószágot az ügyvédhelyettesítési központot és az ügyvédi iradásiasszonyokat is eltöltötték attól, hogy az ugynevezett „Jömegejelzés”-okon főnökek helyett jelenkezenek. Kiderül a jelentésből, hogy legutóbb kihágási eljárást indítottak az ügyvédjelöltek szövetsége ellen, mert állásközvetítéssel foglalkozik... Végül kihirdették az országos szövetség választások eredményét. Győzött a reformpárt: Országos elnök Szenyiványi János, társelnökök Buday Béla és Martos Pál, elnökök Balla Miklós és Beer János lettek, föltitkár Meér Andor választották. A budapesti osztály választásait jövő vasárnap megismétlik...

A szakszervezeti törvénytervezet

birói jogvédelmet biztosít a szakszervezeteknek a közigazgatási hatóságok esetleges tulkapásaival szemben, ezt a rendelkezést azonban a társminiszteriumok kívánságára törlik a tervezetből

Miért kócsk a rokkant-törvény, a munkaidő szabályozása és a sokgyermekes családok támogatása?

(A Reggel tudósítójától.) Bethlen miniszterelnök karácsonyi nyilatkozatában a többi közt beharangozta a szakszervezetekről, a munkaidő szabályozásáról, az anya- és csecsemővédelemről, a sokgyermekes családok támogatásáról, a hadirokkantak és özegek segélyezéséről, a bányanyughérbiztosításáról, végül a nyilvános betegápolási költségek szabályozásáról és fűdőzéséről szóló népjóléti törvényjavaslatokat. A Reggel-nek teljesen megvizsgálható értesítése szerint azonban a javaslatok közül alig egy-kettő kerülhet rövid időn belül a törvényhozás elé,

legnagyobb részük olyan, hogy kidolgozásokra vagy éppen parlamenti tárgyalásokra a mai súlyos gazdasági helyzetben még csak gondolni sem lehet.

A szakszervezeti törvényjavaslat tervezetét Papp Géza államtitkár készítette el. Ez a tervezet, amelyet hozzászólás céljából már megküldöttek a társminiszteriumoknak is, a szakszervezetek engedélyezésének és működésének feltételeit tartalmazza, azokat a szakszervezetekre vonatkozó szabályokat, amelyek elűnek az egyesülési jog rendelkezéseitől. A tervezetnek legérdekesebb része az, amelyet a társminiszteriumok kívánságára utólag el kell eüteni. Ebben a részben arról van szó, hogy

a szakszervezetnek birói jogvédelmet biztosítanak a közigazgatási hatóságok esetleges tulkapásaival szemben.

A munkaidő szabályozásáról szóló javaslat tervezete ugyancsak elkészült, az ezzel járó terhek azonban korlátozóak az ipar versenyképességét és így a gazdasági válságra való tekintettel, a javaslatot beavatott helyen egyáltalán nem tartják időszerűnek. Az anya- és csecsemővédelemről, valamint a sokgyermekes családok támogatásáról szóló javaslat már két

éve elkészült. Ebben arról van szó, hogyha valamely földbirtokosnak nincs legalább két gyermeke és ha a gyermekhiány okát egészségügyi fogyatkozással nem igazolják, akkor

egy vagy két gyermeket megillető kötelezést a sokgyermekes gazdacsaládok segélyezésére feleltendő alumnak kell a földbirtokos elhalalozása esetén átadni.

A javaslat intézkedéseit belenyúltnak tehát az agrárörökjogra és mivel attól tartanak, hogy ez a korlátozás jelentékenyen megrövidítené a gazdák hitelkeresletét, egyéredményében tehát a költséghány gazdákat anyagi romlásba döntené.

ezt a javaslatot ugyancsak levették a napirendről.

Rövid időn belül nem lehet számítani a hadirokkantak és özegek segélyezéséről szóló javaslat benyújtására sem. A népjóléti miniszter ugyan tett már erre vonatkozóan ígéretet, de

amig az anyagi fűdözés kérdését illetően a pénzügyminiszteriummal nem történik meg egyezés, addig az illetékes tényszék véleménye szerint, nem lenne semmi értelme annak, hogy törvényben kodifikálják a ma érvényben levő és különösen a legénysegi rokkantaknál fűháberítőkön minimális rokkantdíjakat.

Hosszu tárgyalásokat igényel még a bányanyughérbiztosításáról szóló törvényjavaslat kidolgozása is. Mindennemű változás jelentős anyagi teherbűletet jelent itt az érdekeltségekre nézve és még e teherbűlet adatainak matematikai kiszámítása is hosszabb időt fog igénybevenni. A nyilvános betegápolási költségek szabályozásáról és fűdőzéséről szóló törvényjavaslat hivatva lenne a főváros és a népjóléti miniszterium között két éve húzódo áldatlan vita lezárására. Amig a népjóléti miniszterium milliókra rugó adósságának kérdése nem rendeződik, addig nem lehet a főváros tarthatatlan kórházviszonyain az új Rókus-kórház megépítésével segíteni. Itt azonban

még a miniszterium és a főváros megegyezését előkészítő tárgyalások is kezdetleges stádiumban vannak,

ugy, hogy az arról szóló javaslat beérjesztése egyelőre még a távoli jövő kérdése.

Nádas: Pesti Futár Minden 1-én és 15-én

Klebelsberg kultuszminiszter nyilatkozik a Városi Színház válságáról és kijelenti, hogy az „állami színházak nem vállalhatják ennek az életképtelen színháznak a rizikóját“...

(A Reggel tudósítójától.) A Városi Színház válságával kapcsolatban a kormány reggeli lapja vasárnap azt írta, hogy az állami színházak vezetői a hét elején tárgyalást kezdenek Sipőcz polgármesterrel és ajánlatot terjesztenek elő, amely szerint

Az Operaház és a Nemzeti Színház bizományos főtöttek mellett előadásokat tartanak a Városi Színházban.

A Reggel beszélt ebben az ügyben

Klebelsberg kultuszminiszterrel,

aki a következőket jelentette ki:

— A hír ilyen alakban időelőtti. Arról mindíg volt szó, hogy a Városi Színház nagy nézőterét ki kell használni és ebből az célból az állami színházak népszerű előadásokat tarthatnának. Az állami színházak viszont

nem vállalhatják ennek az életképtelen színháznak a rizikóját, arról tehát nem lehet szó, hogy bérbevegyék a Városi Szin-

házat és ott rendszeresen játszanak.

A magam részéről soha sem ellenkeztem, hogy az állami színházak a Városi Színházban népszerű előadásokat tartanak és így lehetővé legyenek, hogy olcsó helyárak mellett nagy tömegek elégtellessé ki kulturigényeiket. Az alapponddal most is ez, amelynek semmiféle üzleti háttérre nincs.

A baj az, hogy a Városi Színház egyáltalán megvan, mert a főváros nem bír el ennyi színházat.

A leghelyesebb megoldás tehát az, ha a Városi Színházat beszükték és ezután arra használják föl, hogy az állami színházak időnként népszerű előadásokat tartanak, máskor pedig gyűléseket, népszerű hangversenyeket lehetnek itt rendezni. A Városi Színháznak további fontartása csak azt jelentené, hogy egy közüzemmel több maradna működésben és ezzel konkurrenciát csinálnának az állami színházaknak. Ennek igazán nincs semmi értelme...

Ujévi ajándéknak

vegyen kiváló márkájú

DOXA

órát

arany-, ezüst- vagy nikkeltekóban
Sokáig emlékeztető ajándék és mégsem drága

Aranyóráknál az ismertető

márka a számlapon és a belső fedélen is látható!

Esztí épp abban a pillanatban toppant be a szobába, amelyből egy pillanatra eltávozott. Két szeme tágra meredt, nem szólt egy szót sem, csak odalépett az asztalhoz, amelyen kinyitva fektett a futballista nyitott penceüzem, amellyel az ajándékdobozok zsinórjait vágta föl.

Főkaptá a kést és háromszor teljes erőből magába szurt, a bal melle alatt...

— Nem érdemes élni — zokogta véresen —, ha már benned is csalódnom kellett, kapitány...

Jöttek a mentők, szíriénájuk hosszan, elnyújtva bugota a csónes Király-utóban. A kapitány akkorára már orvost is kerített valahonnan. Aztán lement a hordágy mögött az utcaira és beült Esztí után a mentőautóba. Nem szólt egy szót sem, nem sirt, csak összezsorította a fogait, a futballistára rá sem nézett... És a kivilágitott menőautó, benne a két kis girl-el, a véres közlegényel és a falféher kapitánnyal rohant a behavazott Köruton az éjfél mise halk harangzásában, a Rókus felé...
Egyed Zoltán

Manci „kapitány” miatt

meg akart halni karácsony éjszakáján a karácsonyfa alatt Esztí, a girl-közlegény

(A Reggel tudósítójától.) A pirosbársonyos mulatóhely, amely arról nevezetes, hogy parkettjén a legszebb görölk szubannak esténként a mélykék világításban, gavallériák karján a Cumparsita tangó-bróvnyein, három óra óta csendesedett. Az ültözökhöz izgatott suttogás folyik, a páholyokban szöke és barna fejesekek simulnak egymáshoz s a pihenő egy-egy véletlen percében az aranygombos, kékkrakkos pincérek is, — megannyi néma lord egyébként — csak a karácsonyestí tragédiáját beszélnek, amikor

Esztí, a görll a karácsonyfa égő gyertyái alatt éles penceüzemmel háromszor magába szurt,

mert csalódott Manciban, a görllök kapitányában, aki az ideája volt. Manci a legfiatalabb a mulatóhely görllésdronájában, amelyben esupa 16—17 éves kis ponyny rugja szivalaku kosztüimökben a program végén a görllök mars-marsát s rohamozza meg utána galaesinbombákkal a piros páholygírlandok frakkos és estélyiruhás koszoruját, de mégis ő a kapitány, — nem a tulajdonos, vagy az igazgató, de a mulatóhely egész népe adta neki ezt a címet. — mert ő a lányok között a legeszebb, a legteljesgesebb, ő tud a vendékek nyelvében a legjobban beszélni, — mint egy detektívőrök, rögtön látja, hogy kivel van dolga, ha grójjal beszél, azonnal racsobot kezd, s ha vidéki gazdálkódó hívja meg az asztalához, örökig tudja odaadó figyelemmel hallgatni az alacsony buzárak feletti bubánat sóhajait. Manci, a kapitány ideálja az egész lokálnak: pincérek, zenészek, görllök, tulajdonos egyformán imádják. Mancinak mindent szabad, mert Manci a lokál egyénisége, legfőbb páholyatrakciója, ki a beleje helyezett bizalommal annyira nem él vissza, hogy még 38 fokos lázzal is bejű a táncpala-tába, mert tudja, hogy szükség van rá. Igazi kapitány, aki a posztját nem hagyja el!

Manci leghivebb rajongói közé Esztí tartozott már évek óta: torkában dobogott a szíve, ha Manci rámosolygott. Esztí és Manci együtt laktak két kis szobában a Király-utóban, ebbe a lakásba férfi még be nem tetto a lábát, ez Manci és Esztí sweet homeja volt, ide tértek meg ötóra záras után a hajnali borongásban s döltek le fáradtan a rengeteg blue és langó után az ágyaikba, — két kis árva girl a pesti éjszakában. Szalvátor-vízet ittak egy egész üveggel a rengeteg elfogyasztott pezsgőre — ez volt az ő lumpolásuk — s mielőtt jó éjszakát kívántak volna egymásnak, Manci, a kapitány, elővette a főkinyvet s bejajegyezte az éjszakai keresetét: X. Y. gróf 50 pengő, vidéki 20 pengő, barna bajuszos 40 pengő, összesen 110 pengő. Azzal szépen kottéoztatta a pénzt, 55 Esztinek, 55 nekik és másnap kezdődött előlről a csillagó, röpökdő pillangói élet a pirosbársonyos mulatóhely mélykék zsongásában...

Közlekedett a karácsony. Esztí már napokkal azelőtt irírozatosan izgatott volt, délután már korán felkelt s ment ki a Duna-partra karácsonyját válogatni. Titokban beszerezte a színes kis gyertyácskákat, a csillagó kis ezüstlámpákat, vett két doboz csillagzórt s megvette Mancinak az ajándékait. Elérkezett a szent este. A mulatóhely lámpái ez este nem gyul-

ladtak ki s a két kis girl, Esztí, a közlegény és Manci, a kapitány már korán este otthon voltak, izgatottan helyezték el, egyik a másik háta mögött, selyempapírosba burkolt, aranyzsinórral átkötött esomagjaikat a karácsonyfa alatt. Epp a gyertyákat gyújtogatták, amikor csöngettek. Egy férfi lépett be az ajtón, egy pozsongi futballista, Esztí hajdani szerelme, aki a szent estére megérkezett — Esztíhez látogatába. Igen ám, de Esztí mellett ott találta Manci is s — hajh, nemhiába Manci volt a kapitány — este 11 óra felé, amikor már a harmadik üveg pezsgőt bontották, a futballista letérdelt Manci elé s szerelmenet vallott neki.

Amerikában

1—1² százalékra zuhant a bankkamatláb

Newyork, december 28.

(A Reggel tudósítójától.) A Clearing Association of New York közli, hogy a szervezetéhez tartozó 23 bankintézet leszállította a betéti bankkamatlábát.

A folyószámlaköveteléseikért a jövőben már csak 1, a takarékbetétek után 1² százalékot fizetnek, ami a hosszabblejáratu bankbetétek után változatlanul 2 százalékot

fizetnek majd a bankintézetek. Ezek a kamatlábtételek a szövetség főmállása óta a legalacsonyabb kamatozást jelentik.

Orvosprofesszor és egyetemi tanársegéd karácsony éjszakai incidense egy körüti kávéházban

(A Reggel tudósítójától.) Kinos és hangos jelenet játszódott le karácsony első ünnepéről karácsony másodnapjára virradó éjszaka az Erzsébet-körüti ismert kávéházban. Hajnali 1³⁰ órakor érkezett a kávéházba Jakabházy Miklós egyetemi tanársegéd. A kabájút és kalapját a ruhatarban nem vetette le, hanem végigsietett a kávéházban, mintha keresne valakit, majd leült egy asztalhoz, ahol ismerősei ültek. Ismerősei megkérdezték, hogy miért nem veti le a kalapját és a kabáját, amire a tanársegéd azt felelte:

— Várok valakit...

Alig múlt el néhány perc, bejött kávéházba Doros Gábor egyetemi magántanár, volt törvényhatósági bizottsági tag, neves börgyógyász.

A szempillákat kétszer oly hosszúnak

tűnteti és selymes fényesnek mutatja, melytől a szemeket varázsolja

YESSO-HENNA

Abszolút ártalmatlan. Eső, könny nem viszi le. Mindenütt kaphatók

Abban a pillanatban, amikor Jakabházyék asztalához közeledett,

Jakabházy fülugrott és inzultálta Doros professzort, Doros, aki atlétateremtő ember, azonnal viszonzta az inzultust, úgy, hogy Jakabházyt a kávéház alkalmazottainak valósággal ki kellett szabadítania Doros kezei közül.

A személyzet Jakabházyt beültette egy autóba, utána Doros ugyanezek eltávozott az affér után, amelynek további folytatása lesz.

Maradandó értékű

ajándék

a hordozható villamos

Singer

varrógép

Precíziós munka és elismert legjobb mímőség!

Részletfizetésre is!!
Kényelmes havi részletek
Díjmentes bemutatás saját otthonában

Singer Varrógép Részvénytársaság

Fiókok mindenütt

HIREK

Falusi hold

A hideg szízi csillagok alatt
Az ember és a ház mind alszanak.

Es alszanak a harsány kakasok,
Es álmodoznak az üres kosok.

Es alszanak a méla tehenc,
Es elpihent a köhögös gyerek.

Es alszanak a tehervonatok,
A kocsmá is álomba szunnyadtok.

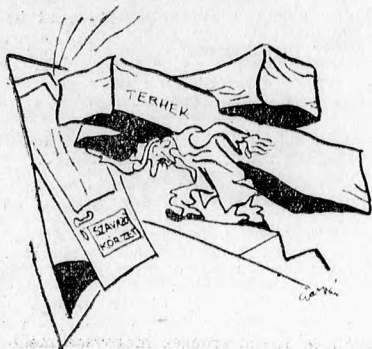
Es alszik oszlopán Szűz Mária
S ölében csillagmosollyal egy fia.

Csak az örölmécs vörös fénye leng
S a balter zeng százéves éneket.

Aludj te is, te forró kába agy,
A hideg szízi csillagok alatt.

Juhász Gyula

Választás után...

Gáspár Antal rajza 'A Reggel' számára

— **Hef, ha ezt a keresztet betehetem volna akármelyik párt kockájába...**

— Vidéki előfizetőink figyelmébe! A mai napon postai bejelentőlapot mellékelünk azon előfizetőink lappéldányaihoz, akiknek az előfizetése december 31-én lejár. Kérjük t. előfizetőinket, hogy a megújítást kellő időben küldjék be, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen. A Reggel kiadóhivatala.

— Enyhébb, ködös, esős idő... A budapesti meteorológiai intézet **vasárnap** kiadott jelentésében az **időprognózis** a következő: **enyhébb, borús, ködös, csapadékráhabáló idő várható.**

— Venizeloszt vasárnap kihallgatáson fogadta a János király. Belgrádból Jelenik: **Venizelos görög miniszterelnök vasárnap délután Belgrádba érkezett. A görög miniszterelnök az állomárról egyenesen a királyi palotába ment, ahol a király audiencián fogadta. Marinakovic külügyminiszter test adott Venizelos és kísérője tiszteletére. Venizelos este 7/9 órakor felesége, a politikai osztály főnöke és titkára kíséretében Bécsen át Varsóba utazott.**

— Nyolctagú sielő társaságot eltemetett a hólavina. Zürichből Jelenik: **Venizelos társaság: Appenzell közelében súlyos szerencsétlenség ért egy nyolctagú sielő társaságot. A Bözsen-szorosban a kirándulótársaságot utolérte a lavina. A társaság három tagja elhunyt a hólavina alatt és miután még mindig nem kerültek elő, nem lehet számolni életbenmaradásukkal. A társaság két tagjának sikerül kimentnie magát a hóöngye alól.**

— Bázasság. Valtay Elmer oklevéles gyogyász és jegyzője Kútiban Emán oklevéles gyógyszerésznél. Lérai Sándor főv. bizottsági tag és neje, Fischer Frída, Szilveszterkor ünneplik házasságuk 25. évfordulóját.

Szilveszterkor nagy varieté-diszelsőadás

a Tabarinban!

Kezdete 10 órakor. Telefon: J. 321-16
Helyekről ajánlatos előre gondoskodni

— **Véres csata egy kétszáztagú rablóbanda és francia csapatok között az algr-marokkói határon.** Párisból Jelenik: **A Reggel** tudósítja: **Egy kétszáz főből álló marokkói banda algr területre tört be, egy benzínült telep vezérét és 3 bennszülött megölt és több mint 100 tevélt elhajított. Francia csapatok üldözöbe vették a menekülő bandát és az üldözésben francia rü-pillőgépek is résztvettek, amelyek bombázással akadályozták meg a rablók menekülését. Két napig tartott a csata a banda és a francia csapatok között, míg a barmadik éjszakán az ő sötétjében 15 halott és nagyon sok sebesült hátrahagyásával elmenekültek a rablók. A francia csapatok 4 halottat és 2 súlyos sebesültet vesztek.**

— **Madame!** Félce Gérard, egy párisi munkás felesége állott néhány nappal ezelőtt a Seine departement esküdtzéke előtt. Az volt a büne a fiatal, 23 éves asszonykának, hogy fél-éves kislát magához kötözte és a Szajna vízébe vetette magát. Összekapott az urával Madame Gérard, mert a tasakban ruzsot és pudert rejtgetett, erre a férje rájött s csunya összezsúrdította. Az elszánt hölgyet kislával együtt kimentették, egyiküknek sem lett semmi baja, de a törvény törvény, az asszonyka az esküdtzések elé került gyilkosság kísérletének csunya vádjával terhelt s mivel közben a férje is rég megbocsátott, az esküdték természetesen fölmentették. Ennyiben köznap párisi történet az eset, amilyen a nagy metropoliban ezrével adódik, de ami a figyelmet megragadja, az az udvarias hang, amellyel a törvényszék elnöke ezt a szimpla, vöröskezü és kirsirtzemű munkásasszonyt kihallgatta. **Még réltlenül sem szólította a vádlottat az elnök ur másként, mint így: Madame! A mély szakadék, amely az elkövető jogást és bírót a múltlelén kis munkásasszonytól elválasztja. Franciaországban épp úgy megrag, mint mindenütt a világon s ezt a lávószagot a világ semmiféle forradalma vagy társadalmi reformja elűntetni nem tudja, de a francia demokrácia, az egyenlőség kiráhatatlan bástiái hagyományait az udvariaság, a megbecsülés, az elözékenység főm takorójával leplezi el. Az egyenlőség a törvény előtt a francia életben nem üres szólam, a francia demokrácia mélyebben gyökeredik, mint a törvény szürke betűi s ez az udvarias megszólítás: „Madame!”, amely épp úgy megilleti a gyilkossággal vádolt munkásasszonyt, mint a törvényszéki elnök vagy a vezérigazgató nejét, sokkal hatalmasabb fényere a demokráciának, mint a tilkos és általános választás, amellyel a francia nő még ma sem díszkedhetik...**

— **Váltóhamisítás miatt köröznek egy Szivutcai orvost.** Dr. Schwarz Miklós 33 éves orvos nemrégiben a **Sziv-utca 12. szám** alatt nyitotta meg rendelőjét. A fiatal orvosnak nem volt tőkeje, ezért **váltóra vett föl kölcsönt**, hogy rendelőjét berendezhesse. A váltókon kezésként orvosoknál, dr. Weisz Márton szerepelt. Amikor azonban fizetésre került a sor, a fiatal orvos **nem tudott fizetni** s a váltókat bemutaták dr. Weisz Mártonnak és így kiderült a hamisítás. A hitelezők följelentésre **vasárnap akarták előállítani dr. Schwarz Miklóst**, a detektívek azonban a rendelőt teljesen üresen találták és megtudták, hogy a **fiatal orvos minden fölserelését eladta és külföldre utazott.** Elfogatóparancsot adtak ki ellene.

— **Kaas prelátus: „Németország a reviziót követelő keleturópai blokk mellett saját külpolitikáját akarja követni!”** Berlinből Jelenik: **A Reggel** tudósítja: Az utóbbi időben sok szó esett arról, hogy **Curfius** külügyminiszter, ha Genfben ismét nem sikerül érvényt szereznie **Stresmann** külpolitikái végrendeletének, **lemond állásáról.** Nagy feltűnést keltett, hogy **Kaas prelátus**, a centrumpart vezetője, ugramilyen következtetésre jut abban az érdekes előszóban, amelyet **Walter Haegemann** „Németország a választás” című könyve ele írt. „**Sohasem volt még oly nagy a vészedelem, mint ma** — írja **Kaas prelátus**, — **hogy Németországot a végtelékbe hajított nacionalizmus és a bolszevizmus nemzetközi kalandorpolitikába hajszolja.** Nem forradalmi, hanem fejlődési programra van szükség. Ez a program: a fegyverkezés paritása az államok között, a keleti határok revíziója és az Ausztria esatlakozása ellé állított vété megszüntetése. **Hiába alakult meg Olaszországgal az élen Délkelet-Európa békerevizitét követelő államainak egységes frontja, a németiség nem adhatja föl azt a jogát, hogy politikájának irányát, módszereit és tempóját saját helyzete és igényei szabják meg.** A németiség nem az erőszak, hanem a meggyőzés eszközeivel akarja a maga fejlődését szolgáltni. Az azonban minden józan elme előtt világos, hogy egy nép fizikai és lelki teherbírásnak határai vannak. **A német Sámson sem fogja megengedni, hogy egész életére a versaillesi taponmalomhoz kötözzék!** Ha ezt a Sámson az ostoba értelenség kétségbeesésbe kergeti, a status quo öreit könnyen eltemethetik saját házuk törmelékei.”

— **Hálalozás.** Vasárnap délután temették a rakos-közszent tement halottasárából dr. **Bischof Bandi Endre** főorvos úrvédel, aki é 24-én, 33 éves korában Balatonfüredén elhunyt. — Vasárnap kísérték ki utolsó útjára **Székesváradon**, az egész város részvételével **Pataky Jakó**, a székesvárdi realgimnázium helyettes igazgatóját.

— **Vasárnap temették el Nógrád-Marcalon Sztranyavszky államtitkár édesapját.** Balassagyarmatról Jelenik: **A Reggel** tudósítja: **Sztranyavszky** belügyi államtitkár elhunyt édesapja, **Sztranyavszky Géza** kormányfőtanácsos, az ország legidősebb közügyének koporsóját szombaton délután a Kerepesi-úti temetőben tartott gyászszertartás után Balassagyarmatra szállították, majd a szomszédos Marel községbe, a család birtokára vitték. Vasárnap reggel gyászszertartás volt a marcali evangélikus templomban, majd **aradtala lették Sztranyavszky Géza ősi királyában**, ahonnan délután félháronkor temették el. A koszorúkkal elborított koporsó körül Nógrád vámege hajdu és a balassagyarmati cserkészek álltak díszőrséget. Ott voltak: **Issczkutz és Perczel** államtitkárok, **Boor** miniszteri tanácsos, **Kondos** osztálytanácsos, **Előssy** budapestvidéki főkapitány, Nógrád megye és Balassagyarmat város hatóságának vezetői, élükön **Pabai Pál** főispánnal és **Baross József** alispánnal. **Sztranyavszky Sándor** választókerületéből, **Salgótarjánból** nagyobb küldöttség jelent meg **Hózi Flóris** bányafőnököse vezetésével. Egyházi cnekekkel kezdődött a szertartás, majd **Mihalovics Samu** főesperes mondott megindító gyászbeszédet, **Kardos Gyula** esperes pedig a balassagyarmati evangélikus egyház és a hívek nevében bucsuztatta az egyház elhunyt felügyelőjét, **Baross** alispán Nógrád társadalmá, **Horváth Sándor** polgármester pedig Balassagyarmat város nevében mondott istenhözadót. Hosszú gyászmenet kísérte ezután az érkeporst a temetőbe, ahol **örök nyugalomra helyezték Sztranyavszky Géza**, a **Sztranyavszky család** rokon **Madách-család** sírboltja mellett. Sztranyavszky államtitkár Nógrád-Marcalon is fémegesen keresték föl barátai és tisztelői az ország minden részéből résztvevő, részvétüket tolmácsoló távirataikkal és leveleikkel.

— **Kiugrott a vonatból egy férfi, aki azt állítja, hogy tíz évvel ezelőtt apagyilkosságot követett el.** **Székesfehérvárról** Jelenik: **A Reggel** tudósítja: A fejérmegyei **Szár** község vasúti állomása közelében a sinek mellett egy **összevonsolt férfi találtak, aki a robogó vonatból ugrott ki.** A fiatal ember, amikor a községi orvos eszméletre térítette, elmondotta, hogy **fiatréval együtt nemrégiben tért haza Kanadából**, ahová tíz évvel ezelőtt vándorolt ki. **Mielőtt kivándoroltak, a tolmácsügyi Gyulai községben meggyilkolta édesapját** és most a fiére, akivel összevonsolt, **azal jonyegette, hogy föl fogja jelenteni: etől való féltelmében vette ki magát a vonatból.** A fiatal embert, aki a **névét nem volt hajlandó megmondani** s akinél semmiféle írást nem találtak, megdöbent vallomása után a mentők beszállították a székesfehérvári Szent György-kórházba. Itt újból megfeszítésként kihallgatásait, azonban ez eddig nem sikerült, mert a fiatal ember újra elvesztette eszméletét, majd **amikor magához tért, nem tudott beszélni.** A **Reggel** tudósítójának érdeklődésére a fiatal ember kezelőorvosai elmondották, hogy sérülések következtében előfordul, hogy a sérült elveszt beszéloképességét, az ilyen sérülések azonban más jelei is vannak s így nem lehetetlen, hogy a **beleg szmulál, mert a rejtélyes ügyben nem akar több vallomást tenni.** A különös ügyben az ügyészség megindította az eljárást, hogy megállapítsa, Gyulai községben történt-e gyilkosság tíz évvel ezelőtt s hogy a megnevezett fiatal ember gyilkos-e csakugyan.

— **A román liberálisok Duca volt külügyminisztert választották** Bratianu utódává. Bukarestből Jelenik: **A Reggel** tudósítja: A liberális párt vasárnap dében kongresszust tartott, amelyen az **elhunyt Bratianu Vintila helyébe a párt elnökeék Duca** volt külügyminisztert választották meg. A három Bratianu-líver legfiatalabbika, **Dimu Bratianu** javasolta, hogy Duca-t a párt vezetővé válasszák. **Duca** meleg szavakkal köszönte meg a bizalmat. **Hűséges szolgálója leszek királyomnak** — mondotta az új pártvezér —, **hódolattal hajlok meg előtte és teljes alázattal.** Belpolitikai téren a modern idők szociális követelményeinek megfelelően új utakat és eszközöket kell keresnünk, — **Duca** megválasztásának politikai körökben különösen nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert ezáltal **lehetősé vált, hogy a liberális párt és a nemzeti parasztpárt együttműködjenek.** Most már nem tartják valószínűnek, hogy egy parlamenten kívüli, pártokon fölül álló kormányt nevezzen ki a király. Sokkal inkább bíznak a politikai körök abban, hogy a jelenlegi kormányt rövidesen koalíciós kormány váltja föl, amelyben a **liberális párt is résztvev.**

— **YESSO-HENNA** hosszú, csillogó szempilákat, mélytűzi szemeket ad.

Ujévre

legszébb ajándék a

Szerencsi bonbon és csokoládé

Kis pesti notesz

A Reggel számára rajzolta Gáspár Antal

**— A patialai maharadza vagyok.
— Az is valami? Mi itt Pesten
valamennyien maharadzskák va-
gyunk. Idő-maharadzskák...**

1.

Jön a Szilveszter, a vidámság egyetlen kinevezett dátuma ebben a bubánatos esztendőben, kezdődjek tehát az ösztendő utolsó kis pesti notesza a vidámság jegyében:
A Petőfi-utcaiban egy kis óskaaruhás kirakata-ban a következők elnév reklámlámba áll:
„In Westen nichts neues, — aber in Hosent“

*

Két úgynevezett Nemzeti Kaszinó-vice:
Gróf X.: Kéhem, huszár, hány óha van?
Huszár: Husz perc múlva hát, kegyelmem gróf ur.
Gróf X.: Kéhem, huszár, én nem azt kérdeztem, hogy husz perc múlva hány óha lesz, hanem azt, hogy most hány óha van...

A másik:
X. gróf kérdi Y. bárótól, vidéken:
Kéhek, megvadásztál máh máma?...
*

Egy helyütt utolsó viccet Berlinből importált dr. Várhelyi Gyula, A Reggel berlini szerkesztője. Elmondotta, hogy Bethlen elutasítása napján magyar színesek, filmrendezők, írók stb. ültek együtt a közismert berlini Weisz-csárdában, amely a berlini magyarok főhadiszállása és film-tévé, darabokról, sikerekről, szerepekről beszéltek. Egyszerre betoppant Várhelyi, aki ppp a pályaudvarról érkezett, ahová a távozó Bethlent kísérte ki a többi újságíróval:
— Mit szólnak, gyerekek, mekkora sikere volt ennek a Bethlennek?? Úgyen cüldere kísérte ki a pályaudvarra, Brünniggel az élen...
Amire közboszót a kövér Szenes, rekedten:
— Nagy vice, egy ilyen szerepben...

2.

A patialai maharadzsa hadsegédének, két titkáranak és három feleségének társaságában, akiknek különös ismeretjelük, hogy bal orrcimpájukban kis (masfélkarátos) briliáns orrvarraló viselnek. Apponyi Henrik grófnál vadászott Apponyan, Csehországban, a karácsonyi ünnepek alatt. Tavóllétében kíséretének több (turbános tagját immpelte az esti Pest a külhözög éltetékben és mulatóhelyeken a maharadzsa gyámlát, noha azok csak cölöto udvari tisztviselők vagy miniszterek voltak. Miután azonban a barna urak valóban olyan egyformák — színükkel, gumiszínorra földszorított szakállviselőikkel, stb.-nél fogva —, kérdést intéztünk egy maharadzsa szaksértőhöz, hogy hát miről ismerzik meg a maharadzsa kétségtelenül? A választ okulásul itt adjuk: esakis egyről, arról, hogy — zólt turbánt visel...

3.

Reiter László, akinek grafikai munkái az össel a nagy olasz aranyéremmel tüntették ki, újabb nagy külföldi kitüntetésben részesült: a British Museum megvásárolta a művész összes grafikai munkáit.

4.

Gróf Szécsen Miklósné, született gróf Miksa Janka, az utolsó főudvarnagy és a monarchia utolsó parisi nagykövetségének felesége 64 éves korában meghalt a bécsi Löw-szalatóriumban. Tomatása az óév utolsó napján, 31-én lesz a vas megyei Szentlőrincen.

5.

Pesten is ismerik Lona Schmidtet, Bécsnek ezt a ragyogó hamvaszóke szépséget, aki öt évvel ezelőtt ment férjhez egy Borrelli nevű olasz játékháztulajdonoshoz, aki után kiutazott Amerikába. Amerikából két évvel ezelőtt halálhíre érkezett Bécsbe; most, öt év után, miután az egész idő alatt genkinek egyetlen sort sem írt Amerikából, meg-

érkezett Bécsbe, szebben és gazdagabban, mint valaha...

6.

A hétről-hétre lefutó, majd ismét programba vett Operabál ügyében az este anketült össze Hevesi Sándornak, a Nemzeti Színház igazgatójának irodájában. A megbeszélésen Hevesin kívül Radnay Miklós, Márkus László, Morlin Amadé, Tolnay Pál, Mészáros Sándor és Oláh Gusztáv veit részt és ezen a tanácskozáson alighanem el is állt az Operabál sorsa. Az anketuak ugyanis az volt az eredménye, hogy igazi békebeli Operabált bájítják már nem lehet rendezni, mert nincs idő a fővonnulás programjának elkészítésére, a kosztümök tervezésére, olyan operabálra pedig, ahol egészen rendkívül produkciókat nem nyújtanak, Pesten ma senki sem váltaná meg a jegyét. Az Operabál ezek szerint el fog maradni és helyette márciusban vagy áprilisban valószínűleg nagy tavaszi ünnepeket, afféle karneváli fővonnulást fognak rendezni az Opera nézőterén.

7.

Érdekes ember halt meg a napokban Párisban: Hadzsics Emil, volt magyar honvédszázados, aki a forradalmi kormányban a boldogtalan Linder hadügyminiszter szárnysegéde volt. Hadzsics legutóbb Szemző Gyula berlini „Ungarland” című vendéglőjének volt az üzletvezetője, majd amikor a szembenlövő s ugyancsak megbukott Spolarich-tel a „Magyar Borház”-zal konkurálnál akor Szemző-kocsma becsukott, Párisba került, ahol rendkívül sokat nélkülözött... Hadzsicsot köz-költésen temették el az idegenben...

8.

Egyik napilap vasárnapi apróhirdetésrovatában olvassuk az alábbi csabóti házságsági ajánlatot, amelyet szóról-szóra idekeltünk:

ISMERETESÉGET keresem házasság céljából urleányt: 38 éves, pénzügyi ügyekben vagyok, főállású üzleti érettséggel, a közéletben egy kiváló elmezőtővel, 37. évnyi kezeléssel, „Költségös megteztés” jellegre fókiaóba.

Hölgyeink! Itt az alkalom! Tessék válaszolni! (e.z.)

— Briandt csak ujév után hallgatják ki az Oustric-ügyben. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: Az Oustric-ügy megvizsgálására kiküldött parlamenti vizsgálóbizottság vasárnap, január 5-ig elnapolta tanácskozásait. Valószínű, hogy január 5-én Briandt is kihallgatják, hasonlóan a következő napok egyikén Oustricot. Még az elnapolás előtt Marin, az Oustric-ügyben kiküldött parlamenti vizsgálóbizottság elnöke fölkereste Steeg miniszterelnököt és kérte, hogy a szükséges ügyiratokat bocsássák haladéktalanul és hiánytalanul a bizottság rendelkezésére. A miniszterelnök eleget tett a kérésnek és vasárnap ilyen értelmű utasítást küldött ki az ügyben érdekelt hatóságoknak. Parlamenti körökben erős mozgalom indult meg, hogy a parlamenti vizsgálóbizottság egyben bírált fórum is legyen az érdekelt parlamenti tagok fölött és azok ne kerüljenek külön bíróság elé.

— Egy öreg vasárnap hírtelen meghalt a kávéházban. Vasárnap délután a Rákóczi-utcai Palacskávéházban Berger Mór 65 éves magánzó, aki a Horthy Miklós-ut 54. szám alatt lakik, hírtelen összeesett és meghalt. Az öreg ur holttestét a bonctani intézetbe szállították.

— A határozat jogszabályi döntvények és teljesülési határozatok” címmel bezapóltó gyűjtemény jelent meg dr. cíze Boronkay István kir. ügyész, a „Bírák és Ügyészek Lapja” szerkesztőjének fődolgozatában. Ezzel kíván-sága a jogkereset közönségnek és a bíróságoknak is, hogy rendszerbeállított csoportosításban jelenjenek meg az országban levő büntetőjogi, polgári jogi és az alsóbíróságokra kötelező jogszabályi és teljesülési határozatok és ezzel föliszögessék valjék H kötet állománygyűjteményének meg-állapítása végett, hogy mi van országban és mi vesztette hatályát. Kitűnő betűrend és sorrendi tárgymutató teszi könnyen kezelhetővé dr. Boronkay rendkívül értékes művét.

— A közigazgatási bizottság fejtájjára. A hivatalos lap vasárnap adja hírül, hogy a közigazgatási bizottság is eltávozik az élv intézmények sorából. A közigazgatás rendezéséről szóló törvény, amely a vármegyék és az új fővárosi törvény, amely Budapest önkormányzatát „reformálta”, nem tartalmazott világos rendelkezéseket a több mint félszázad óta működő közigazgatási bizottságok hatásköréről és így a közlelőfogás máig azt vitatta, hogy a közigazgatási bizottság plénumának továbbra is az 1876-os törvényben meghatározott ügyekben döntési hatásköre van. Ezt a közlelőfogást most véglegesen sutba dobja a vasárnap kiadott rendelet, amely szerint a közigazgatási bizottság plénumának konkrét ügyekben nincs érdemleges döntési joga, tehát sem mint elsőfokú, sem mint másodfokú hatóság — néhány teljesen alárendelt jelentőségű kivételtől eltekintve — többé nem szereplhet. A közigazgatási bizottság eddigi hatásköre részben a törvényhatóság első tisztviselőjére, részben a törvényhatósági közgyűlésre és Budapest a törvényhatósági tanácsra szállt át. Régi, érdemes, kipróbált közigazgatási intézmény szűnik meg tehát a mai napon, amely a nemzeti és állami érdekek megóvása mellett biztosította az önkormányzati szervek közreműködésével a nagyközönség jogos érdekeinek megóvását és sérelmeinek orvosolását. Nyugodjék békében!

— Huszonötezer dollárt rabolt négy álarcos bandita egy philadelphiai bankból. Newyorkból jelenti A Reggel tudósítója: Az Olney Bank & Trust Company philadelphiai fiókját négy bandita kirabolta. Az álarcos banditák cölreszegett revolverrel arra kényszerítették a hivatalnokokat, hogy a pénzárban lévő készpénzt, 25,000 dollárt kiszolgáltassák.

— Montecarloban hamisított zsetonokkal próbált szerencsét egy német szállodatulajdonos. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: Montecarloban, a játékkaszinóban szombaton letartóztatták az egyik játékos, Jäger hamburgi nagyszállodást, akiről megállapították, hogy hamisított tízfrankos zsetonokkal operált a játéktérben. Jäger azonnal megmozdított és 126 darab hamis zsetont találtak nála. A szállodai lakásán tartott házkutatás alkalmával további 509 darab hamisított zsetont találtak. Jäger azzal védekezik, hogy jóhiszeműen jött el, maga is áldozat, amennyiben egy állítólag megszorult játékosától vette a zsetonokat.

— A VII. Erzsébetvárosi Kőr (Dobány-utca 76) december 31-én este Szilveszter-estélyit rendez. A raneik műsorban szerepelnek: Medgyaszay Vilma, Radnai Erzsi, Laurits Lajos, Kükényi Dóra, Sziklai József, Kun Magda, Darvas Bojka, Szentiványi Kálmán, Pál Sándor, Fejér Lili, Hollan Lili, Gerő Maria, szongorimál Vago Ii, karmester. Misor után tánc és inaverzeny. Meghívók és jelentkezők a titkári hivatalnál. Telefon: J. 422-13 és J. 351-83.

Az év utolsó 3 napján az év utolsó szennzációja

hétfőn, kedden és szerdán, csak ezen a 3 napon összes

szövet, bársony és csipkeszövet

cikkeinkből

minden 1 méter helyett 1.40 métert szolgátlunk ki

FENYVES

Calvin-tér 7 Vámház-körut 6

Zichy Tivadar gróf egy budapesti mulatóhely managerje lesz

(A Reggel tudósítójától.) Zichy Tivadar gróf, az ismert hatali autóversenyző, akinek Disz-téri palotáján tudvalevően nemrégiben áruvezetőkét el a hitelezői, néhány hét előtt érkezett vissza Berlinből, ahol a filmszakmában próbált elhelyezkedni. A fiatal gróf, aki egyidőben ismert vendége volt a budapesti mulatóhelyeknek, anyagi összeomlása, majd feleségétől való elválása után

minden módot megragadott az elhelyezkedésre.

ezért utazott ki Berlinbe is, ahol különböző filmgyárak készítettek próbafelvételeket Zichy Tivadarról, ez azonban éppen a dekonjunkció első időszakában történt s bár Zichy grófot Berlinben nem uszították el véglegesen, azonban alkalmazni sem tudták, úgy, hogy könnytelen volt Budapestre visszatérni. Itt, Budapesten néhány nappal ezelőtt állapodott meg egy vagyonos barátjával, hogy a bécs-budapesti országuton — amint erről A Reggel éppen néhány héttel ezelőtt megemlékezett — ugyanezektől autótörést rendez be a lepsényi Nádasdy-útra mintájára.

Mint hogy azonban ennek az országúti bárnak a megnyitására csak a tavaszi autószezon megindulásakor kerülhetne a sor, gróf Zichy Tivadar kényszerülve van addig is alkalmaztatás után nézni, valószínűen el fogja fogadni az egyik budapesti mulatóhelynek azt az ajánlatát, hogy annak ugynevezett manager tisztségét ellássa.

Amint értesültünk: Zichy Tivi január elsején már meg is kezdte működését a Nagymező-úti „Moulin Rouge” című mulatóhelyen.

— Szokyanadrág-évtől Párisban. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: A párisi női szabók új divatot látszólag meglepően nagy sikerrel, mert azok kapják föl, akik máskor legkésőbb szoktak behatolni a divatvilágosságoknál. Ez a divat félig hosszú, féloldalt díszkötésű szűkcsípű szoknya, amely alatt a hölgyek ugyanolyan szűkcsípű légyerdőket viselnek. Ez a nadrág a térd fölött ér véget és teljesen emlékeztet a XVIII. századbeli francia abbé udvari viselésére. Ez az új szokyanadrág-kombináció valóságos furorot kelt és mint elvárható, ez lesz az idei tél új, nagy divatese-ménye.

Csökken az olasz-francia feszültség (?)

Páris, december 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Francia külpolitikai körökben elterjedt, igen komoly információ szerint főleg az angol közvélemény folytán, a legutóbbi napokban lényegesen lépés történt az olasz-francia tengerészeti megállapodás érdekében. Az említtelt információk értelmében már a Népszövetség január 16-án kezdődő ülészakán érvezhető lesz az olasz-francia detent.

Hadműveletekkel fojtják el a burmai zendülést

és a kormány a főbűnösökkel mint gyilkosokkal s gonosztevőkkel fog elbánni

London, december 28.

(A Reggel tudósítójától.) A burmai kormány hivatalos távirata szerint a burmai zendülést előző gondosan megszerverték. A kormány a hadműveletekkel a mozgalom teljes elfojtásáig folytatni akarja. A zendülés főbűnösöi ellen, mint gyilkosok és gonosztevők ellen fogják eljárni. Két ezernél gyalozságot kívül egy lövészsámszóalj is érkezett a zendülés helyére.

Fiunevelő-Intézet Halberstadt am Harz

Vezetés: Frau San. Rat. Dr. Barthauer
Individuális oktatás, Nyelvek, Zene, Sport.
Minden iskolatípus a városban. Egészséges, grönnyű felvétel. Prospektus.

HANNOVER Friedrichstrasse 7-8 Leánynevelőintézet „Haus Sonne”

Elismert kiváló, egészséges felvétel.
Nyelvek, Zene, Irodalom, Háztartástan,
Sport. Prospektusok kiadóhivatalunkban.

— A kopenhágai helyőrségi templomban a király előtt lázító beszédet mondott egy munkanélküli. Kopenhágából jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnap délelőtt a helyőrségi templomban tartott ünnepi istentiszteleten megjelent a király is. Prédikáció közben egy munkanélküli az ollár elé ugrott, és uszító hangon szónoklatba kezdett. Beismerő szavakat mondott a király felé és azt kiabálta, hogy a munkanélküliek most már maguk veszik kezükbe sorsuk intézését. Az előlévő szolgák lefogták a munkanélkülit és átadták a rendőröknek.

— Nem lehet törvényhatósági bizottsági tag, aki a város szolgálatában áll. Székesfehérvárról jelenti A Reggel tudósítója: A közigazgatási bíróságtól érdekes döntés érkezett Székesfehérvárra. A határozat kimondja, hogy Zavaros István iskolafelügyelő igazgató és Tóth László tanító törvényhatósági bizottsági tagsága megszűnik, mert az illetők a város alkalmazottai és állásuk a tagsággal összeférhetetlen. A város igazolóválasztmányára ültet tartott, amelyen tudomásul vette a közigazgatási bíróság határozatát és megállapította egyúttal, hogy hasonló összeférhetlenség áll fenn a törvényhatósági bizottságban helyet foglaló Benyó Gyula igazgatótanító, a Vitézi Szék képviselője, Falvai József tisztviselő, az Orvosok Országos Egyesületének elnöke, Rec István városi íb. tanácsos, a Mezőgazdasági Kamara kiküldöttje és Kecskés Elek kántor esetében. Az igazolóválasztmány mandátumuk megsemmisítését iránt megette az intézkedést.

— Meggyilkolta az asszonyt, akibe szerelmes volt, azután fölakasztotta magát. Bőcsből jelenti A Reggel tudósítója: Rudolf Kleisinger, a wienernusztádi városi gaztársaság éjjeli őre a szombatról vasárnapra virradó éjjel meglepte Rott Augustót, a társaság egy elbocsátott alkalmazottjának feleségét, akit már régóta hiába földözött szerelmével. Az asszony most sem hajlott a esabítási ajánlatára, amire az éjjeli őr előntotta revolverét és egy lövéssel leterítette. A gyilkosság után hazatért lakására, ahol fölakasztotta magát.

— Vasárnap helyezték el Imre herceg ereklyéjét a veszprémi székesegyházban. Veszprémből jelenti: Nagy ünnepélyességgel fejeződött be Veszprémben a Szent Imre jubileumi év. Rott püspök ünnepélyes körmenetben vitte át Imre herceg Aachenből kapott és díszes tartóba helyezett ereklyéjét a püspöki palotából a székesegyházba, ahol fényes szőgedelt szentmisét pontifikált, majd szentbeszédet mondott. Ezután a püspök az ereklyét elhelyezte a Szent Imre-oltáron, a hívők nyilvános tiszteletére.

— Levertek a kínai zendülést, 50 katonát agyonlőttek, többszázat halálra ítélték. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Fuesauban zendülő csapatok el akarták foglalni a várost. A kormányhíti csapatok levertek a lázadást. Az utcai harcok során 50 zendülő katonát agyonlőttek. Többszáz zendülőt a rögtönítélő haditörvényszék halálra ítélt.

— Kollektív magyar kiállítás Párisban. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: A Párisban élő magyar festők és szobrászok száma-java most igen érdekes művészeti manifesztációra készül. Január első felében kollektív magyar kiállítás nyílik meg, amelyen a párisi magyar művészgyárda tagjai egyenként két-két válogatott műveikkel szerepelnek. Maguk a résztvevők szívtel választották és ez a szűri jeltől ki, hogy a művészek alkotásai közül melyik szerepeljen a kiállításban. A párisi magyar művészek kiállításának fővédnökségét De Monzie francia képviselő, volt miniszter vállalta el.

— Dr. Völgyesi Ferenc és egy artistanó ügye. „Egy artistanó fantasztikus följelentése a rendőrségben dr. Völgyesi Ferenc, az ismert hípművész és ideggyógyász” című legutóbbi cikkünkkel kapcsolatban Porvany Ilona annak közölsőre kérte föl A Reggel-t, hogy tudtunk vagy akaratunk Völgyesné „szórólási elzáratt” senki sem járhatott. ha pedig tudtunk kívül mégis valóban járt volna nála valaki, kötelessége lett volna ezt a személyt, vagy ezeket a személyeket megnevezni, nem pedig nyilatkozatában az ügyet úgy beállítani, mintha én akartam volna szórólai.

— Bombayben a rendőrség szétverte a tüntetőket, 250 ember megsebesült. Londonból jelenti: A bombayi nacionalista haditanács a rendőrtalálom ellenére vasárnap délelőtt a nemzeti lobogó előtt tömeges tisztelegést rendezett. A rendőrség bambuszbotokkal ismételtlen megrohanta a menetet. A sebesültek számát a hatóságok 75-re, a nacionalisták 250-re becsülik. 12 egyen állapota állítólag komoly. A haditanács elnökeit és 4 tagját letartóztatták.

— A Vllagedényvárnához (VIII. Népszínház-útea 29) ezidei vásárra az összes eldikekelt ügy valusított, mint lehetetlen eldikekelt fogva tartott. Legokosabb dolog a mai néhez gazdasági viszonyok között edényt, porcellánt és üvegáruat venni, mert nagyon olcsó, praktikus és sok örömet okoz.

Doumergue karácsonya

A francia köztársaság elnöke 1000 szegény gyermeket látott vendégül a szent estén az Elyséeben

— Rikow, a moszkvai népbiztosok tanácsának volt elnöke, londoni vagy római nagykövete lesz. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Moszkvai jelentés szerint Rikow londoni vagy római nagykövete lesz. A népbiztosok tanácsának volt elnöke állásából való eltávolítása óta Moszkvában él és semmiféle funkciót nem teljesít. Allítólag saját kívánságára küldik a volt népbiztos külföldre.

— Vasárnap a Dunába ugrott egy fiatal ember. Vasárnap délelőtt az Erzsébet-híd közepéről egy fiatal ember a Dunába vetette magát. Az öngyilkost a motoros mentőőrség még idejében kimentette. A fiatal embert, akiről megállapították, hogy Bálint János 22 éves iparos, a mentők a Rókus-kórházba vitték.

— Clémenceau családja összeveszett Páris tanácsával. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: Kinos összeütközésre került sor Páris városi tanácsa és a Clémenceau-család között. A tanács hosszas habozás után elhatározta, hogy a maga költészen szobrot állít Clémenceaunak, aki 1871-ben tudvalevően a montmartre-i kerület polgármestere volt és az emlékművet meg is rendelte Cogne ismert szobrászművésztől. Clémenceau családja tiltakozik ez ellen és azt kívánja, hogy a városi tanács Clémenceau egy régi meghitt barátjának, Stearnak művét vásárolja meg, s állítsa föl a főváros egyik közterén. Mivel a városi tanács nem hajlandó a választásában befolyásoltni magát, Clémenceau családjai most kijelentették, hogy a leleplezési ünnepségtől távol tartják magukat.

— Egy hadirokkant a Rákospatak halottja. A Rákospataiban — amint ismeretes — szombatban egy férfi holttestét találták. A rendőrség vasárnap megállapította, hogy a halott Hulley Vilmos 37 éves iparos, aki a háboruban fejszélőést szenvedett s emiatt időnként epileptikus rohamai voltak. Valószínű, hogy amikor ott akart menni a patakon, rohamot kapott s így esett a vízbe. A rendőrség ezzel a tragikus esettel kapcsolatban figyelmelteti a közönséget, hogy a VII. kerület mögött ezen a helyen nem nyilvános ut vezet át a patakon s az ottlevő hid, amelynek korlátja sínes, életveszélyes, a környéken lakó közönség tehát éjjel ezt az utat ne használja.

— A Fenyves Arvának 1895-től gyárának egy kis kő-lőműháza a Calvin-terti arúházban elváltatta a leslakati bariznyaszemek fölcsúszott és azt ott a helyszínen készült el. Ezen szemfűszedés a technika legújabb vívmánya szerint történik és oly tökéletes, hogy a bariznyán a szemfűszedés úgy vehető észre, sőt a legújabb esztétikával szembevetve, hogy hol tartott a javítás. A Fenyves Arvának körültekintő vezetése ezzel semét nagy szolgálatot tett vásárlópublikumának.

Fővárosi Operettszínház

Ma és minden este a színház legújabb operettsikere:

„A nőtlen férj” Szilveszteri kabaré

Egész esztendőben nevetni fog, ha a szilvesztert a Komédia Orfeumban tölti

2 előadás: 1/9 és 1/12-kor. Éjféli premier. — Jókai-ter 10. Aut. 180-20. — Jegyek még kaphatók

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

kül szecessünk ma reggel?

— Szeressék az árva, szegény Jézuskát, aki az idén jóval rövidebb különvonattal kocogott át a szomorú magyar haláron, mint akár tavaly is, lévén az idén Magyarország és a Jézuska között is — vámháboru... A Jézuska miatt bizony még a leggazdagabb hetekre is bocsánatkérő mozdulattal kopogtatt be, újjajcskán egy-két kis csomagocskára csingilángizott csupán, — hja „a viszonyok” — mondta halkán, meggyújtotta a gyémánt gyertyáscskát s újra elshant... Ahol tavaly is még szagos börtökben gyöngyörök és briliánsok hullottak le rózsaszínű kezesekből, az idén már ott is fölép hasznos ajándékokkal kedveskedett a kis Jézus, legfeljebb egy-egy bával, vagy bonzo-kutyuskával töltötte meg az ajándékait, — a bundák, a gyöngyörök, a hermelincapék és a solitaire-ek ideje bizony lejárt... — No de azért csak tud egy-két kiadósabb karácsonyról is?

— Hoggya, ahol a kis Jézuska kíséretében ott lebegett organin szőnyegcskán, rózsaszínű trikójában, arany nyílacszkával — Cupido is, ott az idén is akadt a esokoldás bonbonok és a virágcsokrok között egy-két kisebb-nagyobb briliáns, csillag estélyi tolett, vagy egész kis vaggott érő prém, amelyben a ruzsos szájasokig élvezte oly jó és andalító érzés behatni valahová... De ezek az esetek a legnagyobb ünnepi ritkaságok közé tartoznak. A „Reggeli levél” jelentései között az ideai krisztkindiról a következő adatok szerepelnek: Gombaszögi Frida karácsonyi ajándékai között a legfontosabb egy egészen kis porcellán kutya, de az állatvilág egyáltalán nagy szerepet visz a „Fehetszárú cseresznye” hősnőjének ajándékai között, mert a fűntebb ömliteit és legkedvesebbnek jelzett kis kutyan kívül — pingvinet is kapott és ezüstórákat is, továbbá „egy isteni pongyolát”, paplant, retencet sok virágot, babókat s végül cigarettatárcákat és amulettet. Varsányi Irén azt mondja, hogy krisztkindit mindig csak ő szokott adni, őt a krisztkindit mindig elkéri s ez az idén is így volt... Péchy Erzsé is azt mondja, hogy ő is mostohagyermek volt a Jézusknak, de azért mégis kapott sok szép apróságot, gyönyörű karácsonyfát és reméli, hogy egy nagyszerű szerepet is, — amelyről még csak ezután fog tudomást szerezni. Bajor Gizi azt mondja, hogy az idén kiegyezést kötött a környezetével és a barátával, hogy senki nem kap semmit, de azért mégis kapott egy csomó kedves apróságot, porcellánt, készmunkákat, stb. Legédesebb ajándékokat publikumbeli kisleányoktól kapott, akik egy rend kézzel festett patience kártyálat lelték meg, amelyben a király nő arcképe az ő arcát festették belé. Kapott aztán — szintén kisleányoktól — egy selyemszálakból horgolt csodaszép csipkét, amely olyan nehéz, mint a gyöngy, egy másik kisleány a Doggy kutyáját festette le, a soffőjének a feleségétől apró gobelinet kapott, — mindenki tudta, hogy mi a szenvedély: a cigaretta, a kártya, — már csak a patience — és a kutya... és így sok örömet szereztek neki... Tilkos Ilona mindenkéltől

egy hangos mozi fölvezőgépet kapott, leadócal együtt, úgy, hogy ő saját magát s a környezetét bármikor fölveheti s le is jászthatja, kapott egy arany cigarettatárcát valódi bernsteinnal s 27 zafírral és briliánskövel, kapott briliánsokkal kirkott clippset, egy arany pezsgőkeverőt zafir-cabochon-okkal kirkva, két hatalmas kékrókat egymásba kapaszkodva, egy fészülődő-készletet teknőből, struccbőröböl veltükül, egy régi valódi Aubusson-szőnyeget, festményeket, egy pár antik műsorukat, ugyan- csak antik diványpárnákat, 100 darab legszebb slágerlemez, szóval a szakmák mindegyikétől egy-egy esckélységet, amit már nehéz is lenne felsorolni.

— Örössli!
— Az hát, Gaál Franciska egy gyönyörű briliánsgyűrűt kapott (állítólag igen sok karát s még egy gyöngy is van rajta), egy gyönyörű japán teakészletet, hatszemélyest, öt kílő szesrből, zsebkendőt, parfümöt, egy babót, két cigarettatárcát (egy aranyat és egy ezüstöt), Várady Aranka ezüst lálat kapott, Fejes Teri szonort, rövid és hosszú hullámra berendezett rádiót, 20 amerikai gramofonsláget, egy nagy ezüst lálat, rengeteg parfümöt, 2000 cigarettát, kocsikenőcsőt, sajtót, vaját, ostor- nyelet és egyéb fölrágottat... — Kocsikenőcsőt? Mire neki a kocsikenőcső? — Az ostorról, illetve annak nyeléről nem is beszélve!

— Hát azt már tőle kéne megkérdezni. (Biztosan valami szimbolikus kenőcsről, illetve nyelről lehet itt szó.) Azért menjünk csak tovább. A kis Dayka Margit legfőbb ajándékai között egy majom szerepet, amelynek, Dayka szerint, az a jellegzetessége, hogy róá hasonlít, kapott ezenkívül egy nagy diványpárnát, parfümöt, ezüst piperckészletet, arany öngyújtót és rengeteg bombont. Vadly Ilona egy kis órá, egy világoskék email öngyújtót, egy hermelinszál és még több praktikus dolgot. Somogyi Bogyó könyveket, fotografáló- gépet, estélyi muszlin zsebkendőket, selyem- harisnyát, festéktartó-készletet celluloidból, egy ruhát és egy karácsonyfát, Bársony Rézsi egy bundát, egy gyöngyöröt, egy háromkarátos briliáns gyűrűt, egy kis arany karkötőt és egyéb apróságokat, Zilahy Irén egy nagyon szép perzsabundát — két róvkával és egyéb apróságokat... Székely Lujza ékszer és ruhát kapott és egy vadonatúj s hengeres Rolls-Royce-kocsit — esokoldéból... — A kis hamis. Fedák, Honthy Hanna ki- maradtak... — Dehogy maradtak, csak a följegyzések kö- zött ki kell keresnem őket, jórészt úgy sem

Andrássy-úti Színház

Szombaton, január 3-án először

Bajor Gizi

Gombaszögi Ella

Ráday Imre

vendégfőléptével

„Tihamér”

A féltékenység komédiája 3 képben

Irtá: **Lengyel Menyhért**

és a ragyogó új műsor

közölhetem a jelentéseknck. Tehát: Fedák azt mondja, hogy ő sohasem szokott kapni, ő min- dig csak adni szokott... Honthy Hanna rit- rinba való antikvitásokat, festményeket, perzsaszőnyeget, ezüst és arany dolgokat ka- pott, továbbá egy japán teakészletet, kílőmött állatokat és egy karácsonyfát... — Es magának mit hozott a krisztkindit? Remélem — rengeteg virágos!

— Azt is, egyebet is, nem kölöm az orrocs- kájukra: mire kívánsiak még a hölgyek?

— Arra, ami a „Szilveszter”-ből kimaradt. Hallja, van abban a lapban egy pár olyan érde- kes kis dolog, hogy igazán megérte a 20 fillért. A cimlap se kutya, azokkal az édes kis meg- jegyzésekkel... — Ja, hát a „Szilveszter”-ben van alkohol- tartalom. De lényeg kimaradt belőle egy és más, azok a dolgok: estélyek, mulatóságok, attrakciók, amelyek karácsonykor, amikor a „Szilveszter” megjelenik, még nem tudtak előre. Így például azt, hogy az idén a legnagyobb Szilveszter-est Kohner Willy báróknál lesz, mintegy 200 meghívottal, mégis nagy estély lesz Miklós Andoréknál, egy a Sebbhegyen a Min- kusz-világban és egy Klein Gyuláéknál. Nagy estélyek lesznek az összes klubokban, így a Pészekben, az Othomban, a Liptóvárosi Ca- szinóban... A Newyorkban az idén is örösi Szilveszter-est lesz természetesen, már majd- nem az összes asztalok le vannak foglalva, a nagy dunaparti hotelekben is nagy ünnepek lesznek, jórészt igen jó műsorral... — És a szilveszteri operitű?

— Hőféhé side-car, még a karácsonyi keve- résből maradt. Önök tudják legjobban höl- gyém, hogy az idén is mennyire divatos. — A fűző. Egy híres belvárosi műterkésztőlnek négy napig kellett karácsony előtt éjjel is kül- önórátatnia, hogy a rengeteg küllön rendelést el tudja végezni. Végre úgy 4 óra tájban ké- szen voltak az összes fűzők s a négynapos éjjel- nappali munka eredményét rábízta egy kisasz- szonyra, hogy vigye széjjel őket a kundschof- toknak. Öt óra után egyszerre csak egyre- mára szóni kezdett a telefon, a megrendelők egy más után reklamátlák csomagjaikat. A cég természetesen tanácslatamú állott és semmi egyebet nem tudott felelni, minthogy a csoma- gokat már egy órával azelőtt kiküldötte, az

NAGY SZILVESZTEREST A DUNAKORZÓBAN

Neves művészekkel **KABARÉ! JAZZ!** Asztalrendelésről kérjük gondoskodni! Telefon: 822-21, 824-41 Kezdeté 9/11 órákor

Megjelent a

SZILVESZTER

második kiadása!

Az első kiadás a két karácsonyi ünnep alatt elfogyott!

Ki hol tölti a szilvesztert, színházak, mozik, mulatóhelyek, kabarék, hotelek, éttermek, kávéházak szilvesztere. Politikusok, társadalmi előkelőségek, művészek, primadonnák nyilatkozatai az óév számukra legfontosabb napjáról

Felelős szerkesztő: Egyed Zoltán. * Ára 20 fillér

ROYAL ORFEUM

A DECEMBERI MŰSOR UTOLSÓ 2 NAPJA

SZILVESZTERKOR

ÉJJELE 12 ÓRAI KEZDETTTEL KÜLÖN NAGY ELOADÁS VENDEGFELLEPESEKKEL HELYÁRAK 2 PÉNGŐTŐL 4 PÉNGŐIG

PREMIER JANUÁR HÓ 1-ÉN

AZ ÚJ MŰSOR SZENZÁCIÓJA CAPT. R. PROSKE a legvakmerőbb vadflatszelditő

7 OROSZLÁNJA

NADY & COMP — EDERS — HERBERT AND SCHULLER — HANEDA ÉS SALI (Prolongálva) — SANDOR STEFI — KENDE MÁRIA — FORTUNA ÉS BAZOLA A. & B. ANDREE — DESIDERATY — 3 ORFATIS — STS. WOOD — OXFORD GÖRLÖK — 12 ÚJ ATTRAKCIÓ

HELYÁRAK 70 FILLERTŐL 3 PÉNGŐIG

Kezdeté délután 1/2 és este 1/2 órákor. Délután félhelyárak

Jegyelővel átkelést 10-11. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

érthetetlen csupán az volt, hogy egyetlen egy megrendelő sem kapta meg a miderjét. Félhét tájban aztán megfőzötték a rejtélyt: a Rókus-kórházból telefonáltak a cégek, hogy a kisaszonny már meg is operálták, az operáció sikerült, de ott vannak a miderék, vitessék el őket. Vakbétrohámot kapott szegényke az ut-

cán, úgy szállították be a mentők a Rókusba. Híttess, meglátott.

* Szilveszter a Vigadóban. 8-kor családi Szilveszter. Jólkor nagy szilveszteri kárahé Rozsáhegyi, Fejes Teri, Bárony-Dajbukai, Sarkadi, Szász Jia, Boross, Rado, Gardonyi, Póshy, Mosonai-Lajos, Sárosy, Herzeg, Vadny, Verőhegy stb. füléltével. Jézsek Koncert-nél. Váci-utca 23. Tel.: 884-64.

Szegény ember malaca (1930-ban)

— Irta Krúdy Gyula —

„Disznóölő Tamás” napját megtartották a királyok idejében. A királyság elmúltával is megmaradt jelentősége ennek a napnak, amikor amny mindenféle régi időbeli dátumot töröltünk ki az emlékeztetőnkől, hogy ember legyen a talpán, aki manapság is emlékezzen mindazokra a napokra, születési, névnap, koronázási, fogadalmi évfordulóira, amelyeket tizenöt-husz esztendő előtt megjegyeztünk Magyarországon. Disznóölő Tamás napja a régi illúzióval jött át változásokon, háborúkon, forradalmakon, nyomorúságokon.

Sok háznál disznót ölnek Tamás-napján 1930-ban is, mert a mindnyájunkban rejtőző félelem eszillapítására: így, disznóöléssel biztosíthatjuk, hogy az „innen” lesz enni-valónk. Tamás-napja után következnek ugyanis azok a havas tájából kiptroszó ünnepnapok, amelyek fénylő ablakaikkal messziről intgetnek, mint várva-várt állomásak téli utazásunkban. Tél van az országban és akkor se lehetne kedvesebb a fűdél, ha a száz év előtti farkasosordák járnának manapság is ott, ahol a hegyek kezdődnek.

Az élelmezésre szánt állomások nevei, a Karácsony, Szilveszter, Újév, Vízkereszt és a nyomába sugárzó Farsang ugy mutfakoznak utítterveinkben, hogy meg kell hallgatni Kis bácsi tanácsát, aki disznóölést javasol, hogy a ködben, hóban, borús fellegek alatt elérkezve e mulatságos stációkra; ott kolbászt és hurkát találunk, mint régmúlt ifjúságunkban megraktuk ezeket az állomásokat.

A disznóölés szertartásai alig változtak, mint ahogy az igazán jelentős dolgok, mint a keresztelő, lakodalmak, temetés ceremóniái nem mentek feledésbe.

Disznóölő Tamás-napján még járja a hajnali harangzó, amely rorátára hívogatja a hieyeket; a hajnali barang e napon a disznóölés kezdetét jelenti, mint valamely másvilági bejegyzés ahhoz, hogy az ember vissz térhet harmincegyven esztendő előtti szokásaihoz.

Amikor Kis bácsi kését a disznó torkába dőft (annál is mérgesebben, mert az előbb megharapni akarta a fiatal házmosternét), az ember hátát ad magában, hogy elkövetkezett végre a diadalmas kivégzés perce. A disznó hialalás közben nem dögölt meg, bár fővárosi dának is segítettek a nevelésben. A disznó nem lopták el, pedig sejtették benne anyai tartalom, mint a pesti pénzszekrényekben, amelyeket most a vállukra vetve, mint a cifra szűrt, visznek tova a fővárosi helyárok. A disznó megérdemelte a miatta való takarékoskodást, a csorépból való kártársába eszuttatott pengőséket, a táplálkozása miatt való gondot, a szomszédtság és a távolabbi ismerősök érdeklődését, amelyet öbeli kora óta kivívott magának. Utóvégre nem messzire élt a fővárostól, csak itt, Óbudán és a pesti kirándulók megkérdőzték, hogy mit csinál a Templom-utcai disznó?

Mikor a disznó halálhőrgése elhangzott: az

ember ráeszmél, hogy mennyi minden haszna lehet a szalmának, amely nem a legértékesebb földi termények közül való, de disznóöléskor nélkülözhetetlen. Bár a szabadermészetit rüjongás a rokokó pásztornyóval kiment a divatból, a Templom-utcai disznó körül fővárosi urhölgyek is rakosgatták a szalmát a koros reggeli ködben, amelyet karcosabba tett a pörkölt-szag és a megjegyzések, amelyeket disznóöléskor mondani szoktak. Vannak bizonyos füszeres mondások, amelyek akkor alkalmazhatók, amikor a disznófarokból lenyisszant késével a hentes, mint ahogy a „korander” is a páchoz való, amikor a sonkák sorsáról döntenek. Száfűfélék tudni a disznóölésnél, amely tudnivalók még egyetlen könyvben sem íratlak meg, csak az emlékezet és a megbízható hagyomány tájékoztatja a tudnivalókban az embereket. Ki tudná például szivar ember közül teljes biztonsággal megmondani, hogy mikor éri el a kolbászba való töltelék azt az ízét nyers állapotban, amikor megérett arra, hogy a hélbe töltessék? A nyers hurkavagdalkét megkóstolni se memő akárci, nemhogy ítéletet mondjon. Könnyebb egy szándarbról véleményét alkotni a színjázi premieren, mint a füszerék elegendőségéről a disznó földalagzójánál. Az ember nem győzi magát dicsérni, hogy följegyezt minden tanácsot, amelyet

Szórakozási front

1. Megindult az offenzíva a szórakozási fronton. A pesti mulatók hetek óta győzöttek az öleltármelletek és a kedélygránátok, csakhogy az ó-évtől megemörölt búbanatos pestieket a legjobb hangulat hullámain usztassák át az új esztendőbe...

2. A királyok itala és az italok királya, a tokaji bor, kezdi meghódítani Budapestet is végre, ahol a mulató aranyifjúság és az előkelő társadalom, fájdalom, eddig inkább francia borokat, pezsgőket és konyakokat, holland pálinkákat és angol whyskit fogyasztott, mint magyar italkat, amelyek pedig kiállják a versenyét bármely ország hasonló termékével. A tokaji bor a téli szezonban egyre nagyobb tért hódít a fővárosban. Nagy érdeme van ebben a Zimmermann Lipót és fiai abanyszántói (tokaj-hegy-aljai) bortermelő cégnek, amelynek fiatal, világi főnöke, Zimmermann Nándor a Dorottya-utca 10-12. szám alatt európai stíliú irodáját és lerakatát rendezte be az évszázados hírű Zimmermann-pincék horainak. Néhány hete nyitotta meg Zimmermann Nándor fővárosi lerakatát és ma már innen szerzi be fél Budapest szilveszteri és újévi borszükségetét... A tokaji bor meglőtt, megláták, megkóstolták és győzött!

3. A Newyork asztalaórt az idén is valóságos tülekedés folyik. Az étteremben nagy művészi program lesz, míg a barban ezen az estén is a „Pesti Fox Follies” kerül szünre. — Szokolay Olyvay a primadonnaszerepben s a konferenciában a népszerű Pártos Gusztávval. — amelyet legutóbb Seitovszky belügyminiszter is megnézett a családjával együtt a napokban s a ritkán mosolygó belügyminiszter ezuttal nevetett is — különösen a revü választási tréfáján... Fülöp azonkívül Bee Jackson, a nap-sugárszöke angol táncosa is, aki Pest artista-világának máris valósággal koronázatlan királynője...

4. A Moulin Rouge világió parkettje körül közel-harceokra van kilátás. A külföldiek e kedvelt szórakozóhelyén már hetekkel eselőt előjegyeztek csaknem minden páholyra. Egy-egy belépőjegy már csak azok számára jut, akik évek óta törzsvendégei a mulatónak s így föbbe-kevésbé jussuk is van hozzá, hogy a Szilveszter-éjszakát ott töltsék el. Az igazgatóság jelszava: *ogyan vig legyen ez az éjszaka, mint onylen szonaru volt az elmúlt esztendő*. Korán este kezdik el a műsort, amelyet egy-két vendégművész füllöppe tesz vidámabbá. Ejjétkor vége a műsornak, kiadszanak a reflektorok és a világió parkett homályában utjára engedik a szerenészt hozó újévi malacot. Tünc, hangulatos zene, szepertin- és konfettisáta közben köszönt a Moulin Rouge-beliekre az új esztendő első napja...

5. A Lipótváros legintimebb kávéházában, a Pari-

Csütörtökön, új év napján, délután 4-6-ór gyermekelőadás rendkívül mérsékelt helyárrakkal Sarkadi Aladár fülléptével

„A kedélyes lovasrendőr”

Enekes és táncos gyermekrevü Helyárrak: 60 fillértől 3 pengőig Fővárosi Operettszínház

összeszedhetett a disznóölés előtt. A notesz-könyvecske a makrancos nőkket szembe használható fegyver, különösen, ha a disznó-sajt kelte elkészítéséről van szó a noteszben. Kár, hogy nincs minden nap disznóölés, amikor a férfiak megmutathatnák a nőkket, hogy ehhez az egyszé, az egyetlenhez a véletlen kedvezéséből sokkal jobban értenek, mint a nők. Hogy milyenek kell lenni egy orjalevesnek azt sohasem tanulhatja meg egy nő.

Mai életünkben, amikor a disznóhizláló önmagától vonja meg mindazt, amit egy bizonytalan disznóba fektet: a megnyugatás mégse keshetik, amikor az ember ráeszmél, hogy az életnek ez a eslekedete még mindig azok közül való, amely megéri az érte való fáradozást. Nagy szó ez, amikor jóformán alig van eredmény anyi fejtörésnek, igyekezetnek, szaladgálásnak és ábrutanságnak. Nagy szó ez a munkanélküliségre, mérgeződésre, káromkodásra, okvetlenkedő éroszakosságra berendezkedett világunkban, hogy a disznó bizonyos idő múltán le hagyja magát öhni és visszafizet valamit a gondokból, amelyekért nem is járt iskolát, egyetemet, nem szerzett oklevelet az ember. A disznó még nem állt be a szőlőhámosok, a lelketlen tökések, a munka meg nem becsülői, a mai világ hatalmaságai közé, amelyek miatt anyi emberek fő a feje. A disznó megérett a ráparazolt fáradságot még akkor is, ha egész életében „szegény ember malackája” volt a világban, együtt ágódott a gazdájával, vajjon lesz-e mindig onnivalója, mint napjainkban mondják: betető falatja? A disznó nem csú, az innennapok a táiban találják őt, ahová kívánczokzt sorsának megfelelően.

setben is vidám szilveszteri éjszakára készülnek. Az előkelő és nyívó Parisotban Bárony Rózi, Fejes Teri és Feleki Kamill forjájk szórakozlatni a közönséget, Eisenmann Mihály zenészerző ül a zongoránál s a szeccszős stílusban, a híres berlini kávéházak mintájára berendezett Parisotban, amelynek törzsközönsége irókból, színesekből, festőkből, újságírókból, szóval főleg a pesti művésziágból kerül ki, valóságos montmartrei hangulatra van kilátás.

A Papagájban szilveszterkor 1001 éjszaka

A Royal Orfeumban éjjétkor már a teljes új januári műsor kerül szünre, Captain Proske, a legvakmerőbb állatszéliúto het oroszlanjával, ezonkívül tíz legkitűnőbb külföldi artistaszám, a Bécsből visszatért Kende Máriaó és az Oxford-görökbe, valamint ezen az előadáson egy külön kabarébetéttel is, amelynek szereplői Szász Ila, Herzeg Jenő, Fenyő Árpád és más fővárosi művészek.

VIGSZINHÁZ

December	29. hétfő	A tésaszony
	30. kedő	Feketeszáru cseresznye
	31. este 7 órakor: szerda éjjel 10½ ..	A tésaszony Feketeszáru cseresznye
Január	1. este 7 órakor: csütörtök	Feketeszáru cseresznye
	2. péntek	Feketeszáru cseresznye
	3. szombat	Feketeszáru cseresznye
	4. d. u. ¼ órakor: vasárnap este 8 ..	Dörmögő Dömötör (Uyemmelölés) Feketeszáru cseresznye
	5. hétfő	Feketeszáru cseresznye

B riliáns
U tólérhetetlen
É rdekfeszítő
K acagtató

Rád bízom a feleségem

a Magyar Színház

szenciációs bohózata minden este 8 órakor Szilveszter este ¼ 8 és 11 órakor Újév napján délután 4 órakor

Ma temetik Lord Alfred Melchett-et, aki újságírói sohasem fogadott egyedül...

London, december 28.

(A Reggel tudósítójától.) Lord Alfred Melchett holnap fogják eltemetni. A lord címet *ha*, Henry Mond örökli, aki évek óta az „Imperial Chemical Industries” vezérigazgatója.

Angliában született, angol iskolában nevelkedett Lord Melchett, a szombaton elhunyt angol nagyiparos és politikus és mégis egész gondolkodása, megjelenése, csodálatosképen még angol beszéde is a kontinentális európaira vallott. Egyforma könnyedséggel beszélt angolul és németül, de német beszéde természetesebbnek hatott, mint az angol. Hiányzott belőle az angol individualizmus, az egyniségnek kemény hangsúlyozása, az általános eszméktől és a metafizikusi gondolatoktól való irkázás. Pozitív volt, de egyáltalán nem konzervatív.

Ez a tulajdonsága volt egyik forrása nagy szervezőképességének, amellyel Anglia első igazi trösztjét, az „Imperial Chemical Trust”-öt fölépítette, könyörtelenül megsemmisítve az egyes vállalatok különállását. Apja társának a fia, Brunner, szintén második generáció, már vérbeli angol volt és gőgis individualizmusában nem tudta elviselni vállalatának különállását megsemmisítését és azt, hogy ő maga a második sorba szorult. A két veremőseket összeütközése komor tragédiához vezetett.

Néhány nappal az „Imperial Chemical Trust” megalakulása után Brunner, akinek leányát egyébként egy *Lichtenstein herceg* vette feleségül, Lord Melchett Tárca és állatalainak is egyik főreszvénye, előbb feleségét, aztán önmagát agyonlőtte. A Brunner-házaspár halála óta Lord Melchett még komorabb és

zárkózottabb lett, mint azelőtt. Munkájába temetkezett, vállalatába és a cionizmusba. Mint az agg Rotschild bárónak, Lord Melchettnek is a cionizmus romantikáit jelentett, lírát, történelmi elérzékenységet. Ebben ő erősen elütött Lord Redingtől és Lord Burnhamtól, a másik két nagy angol zsidótól, akik sokkal inkább angolok voltak, mint zsidók. Melchett-nél az volt az ember érzése, hogy ő előbb zsidó és csak aztán, másodsorban angol.

Egyébként rendkívül közvetlen ember volt és ajtaja mindenki előtt nyitva állott, aki néhány sor ajánlévaléval jött hozzá, különösen ha újságíró volt az illető. Csak egyben volt elővigyázatos, és pedig abban, hogy újságírói sohasem fogadott egyedül, a beszélgetést az egyik titkára mindig jelen volt. De ezek a beszélgetések néhány pere után egészen furcsán átalakultak, rendszerint lord Melchett volt az, aki meginterrajta újságíróvá vált. Így e sorok íróját is hosszasan kikérdezte két évvel ezelőtt, akkor még sir Alfred Mond Magyarországról, a magyar közállapotokról, a magyar zsidóság helyzetéről.

— Ahány magyar zsidóval déletemben találkoztam — mondotta Sir Alfred —, az mind kivétel nélkül harcias magyar sovinszóra volt.

Lord Melchett gazdagságáról valaha legendák keringtek a Cityben. Mennyi volt a vagyon, az a most, a végrendelet kihirdetésékor pontosan kiderül. Ez a vagyon azonban a legutóbbi években nyilván erősen lepadhatott, mert az angol ipari vállalatok részvényei ár-folyamukban az utóbbi időben sokat veszítettek. De még így is sokmillió fontot tesz ki a Mond-cagyon, amelynek javarészt Lord Melchett legidősebb fia és nevénél is örököse kapja, aki tehetséges és energikus fiatal ember, két tehetséges ösének, apjának és nagyapjának méltó utóda, egyébként az alsóház tagja és a konzervatív párthoz tartozik. Egyet sohasem fog megtudni a világ, és pedig azt, mennyit adott Lord Melchett életében jótékony célra. Ezt soha senkinek nem árulja el, még legjobb barátainak sem, mert igen sok pénzt jutató jótékony célra, de ezt mindig óvatosan titkolja.

PERTRIX

VÉD JEGY
Szárakelemek és telepek zsebiáramú és akkumulátorok számára
Teljesítményük fölülmulhatatlan
Minden szaküzletben kaphatók

Windels német főkonzul lakott.

A földesüzemlős több házat eltemetett és számos embert megölt. Eddig hét halottat és két súlyos sebesülteket húztak elő a romok alól, de azt hiszik, hogy

a romok alatt még legalább harminc halott van eltemetve.

Megmentésükre kevés a remény, mert a házakra husz-harminc tonna sziklatömbök zuhantak.

ATLÓSPORT

Ügetőversenyek

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi ügetőversenyek főfutamát, a Fresco-díjat kiűnő idővel (28.7) Fregoli nyerte a favorizált Comtesse Pro Patria ellen. Az év utolsó versenynapjának sportja, a második futamról eltekintve, mindenben kielégítő a hozzáfűzött várakozásokat. Nem mondhatjuk el azonban ezt a második futamról, amely komolytalanságánál fogva éles bírálatra szorult. A versenyben nagy középklasszisú lo vetett részt, köztük kettő olyan (Keringő és Kedves), amelyeknek állag-tudása 31—32-es időben mozog. A versenyben azonban ez a két lo nem jászott szerepet; a versenyt 35.2-ös, ugynevezett „kulya”-versenyek idejében, a párta lefogadott Lady of Pamuk nyerte a negyedik esélyt képviselő Dante ellen, amelyet az olasz kasszáknál annyira lefogadnak, hogy egészen szokatlan kis levdőt: 10:19-et ízelet. A ténylegnek ez a fölsozakozása mindenben igazolja ennek a versenynek a versenytelességét, amit Keringő tulajdonosa is magáéval tett, amikor ebben az ügyben az egyeztető vezértitkárhoz fordult. Mindenesetre az ilyen versenyek nem járulnak hozzá a sportág népszerűsítéséhez, pedig senki sem tagadhatja, hogy egy nemesgiben lefűnt rezsim után mégis sikerült az ügetőnek visszatérni magát a nehezen felejtő ezerezer Caesar kegyébe.

Részletes eredmény:

1. futam: 1. Mimosa (dr. Mentagh), 2. Malvina, 3. Erida. Im.: Juhar, Orgovány, Ernau. Tot.: 10:29, 17, 25; olasz 10:18.
- II. futam: 1. Lady of Pamuk (Hoffmann), 2. Dante, Im.: Keringő, Kedves. Tot.: 10:25; olasz 10:19.
- III. futam: 1. Rabonban (Marshall), 2. Bion aímé, 3. Cherubim, Im.: Sargatitó, Oziganybáró, Mikulás II., Dombóvár, Sét. Krámpusz. Tot.: 10:10, 24, 19, 34; olasz 10:08.
- IV. futam (II. rész): 1. Tamerlan (Maszár I.), 2. Sátán (Gozadások nélkül), 3. Bufolejtó, 4. Ipsc. Im.: Sonny Bor, Kitty, Kadencia. Tot.: 10:15, 13, 16; olasz 10:32.
- IV. futam (II. rész): 1. Rita (Marion), 2. Nótis, 3. Bubi, Im.: Nótis hómé (a 3. helyről fűszálatlan úgós márt diszkvalifikálva), Poganca, Gítana II., Fényes. Tot.: 10:51, 47, 13; olasz 10:37.
- V. futam: 1. Fregoli (Dózsa), 2. Comtesse Pro Patria, 3. Malmel, Im.: Conrad, Ravasz, Clayton. Tot.: 10:45, 17, 13; olasz 10:49.

Jegy nélkül

nézhetsz
mozielőadást
ha
Pathé Baby

vetítőgépet vásárol.
Könnyű kezelés, éghetetlen filmek.
Kapható minden fényképezési
szaküzletben. Kérjen árlapot és
műsorjegyzéket:

Pathé Baby vezérképviselet,
Budapest VII, Akácia-utca 6
Telefon: József 431—95 szám

Hűtőfakarók... 24 P-161 Benzinkályhák 35 P-161

Fagyálló folyadék, hőláncok
nagy választékban

NAGY JÓZSEF autósaküzlet
Andrássy-ut 34, Telefon: Aut. 221-97, 285-62

Milyenek a karácsonyi ágyuk a mozifronton?

(A Reggel tudósítójától.) Karácsony hétben már jobb filmek kerültek a mozgóképszínházak műsorára. Valamennyi színház „slágert” igyekezett kihozni. A „nagy”-ok egyike

a Jannings-film,

„Az istenek kegyence”, amely a híres karakter-színész jó produkciói közül való. Az egyszerű és közvetlen Janningsot látjuk ezúttal azzal a főhellyel, hogy remek hőstenor hang énekelt helyette a fővezérigébe. A film operatőri teljesítménye ugyszólván klasszikus: főképleten beállított és világított természeti és interióképeket kapunk.

„Tel Vilmos és fia”

és a legjobban sikerült Zoro és Hura-k közé tartozik. Neuesak a kemikus szatók jóitiek, de a rendezés, sőt az együttes is majdnem kifogástalan. Az arisztianlióben lepergő film-néző és a szilsteri magyar föliratok clénk derűltséget váltanak ki a közönségből.

„A csavargó- király”

Paramount-filmu regényes amerikai operettföfogásban viszi vászonra François Villon francia reneszánszorkori poéta és utakirály mozgalmas történetét. Bár nem tartom a színes film-technikát, mai állása szerint, sikeres kísérle-

tezésnek (a némszines film ma még színszebb fantáziának nyit utat), ez a film mégis sok jellességgel kelleti magát a közönségnek. Jeanette MacDonald az amerikai operett-színpad valószínű ifju Jeritája, Dennis King is tetszetősebb, különösen amikor már esavargóronyából kifűrszítik. És föltűnően kellemes játékkal andalít XI. Lajos király személyesítője; az elbűvölően cinikus és emellett okos raisonneur-nézők elegáns fajtájához tartozik. Egy másik újdonság, a

„Vége a dalnak”,

sok bájjal és ügyességgel rendelkező zenés vígjáték. Liane Haid-en minden tekintetben meglátszik az értelmes és színvonalas rendezés. Willy Forst, ugy, ahogy van, a legkedvesebb filmamozgózk közül való. A film valószínű bizonja egy kis bábjáték, amelyet úgy hangban, mint technikában elsőrendűen oldottak meg... Még egy

Ramon Novarro-filmről

kell beszámolnunk. „A tüzés vér” című Metro-Goldwyn-kepről. Ramon Novarro — és ez nem újság! — szép, keccses, kellemes beszédű és éneklhangu, artizánikus megjelenésű fiatal ember. (Le lehet fogadni, hogy ezen a spanyolszinteru filmen a művészi díszletet is ő követelte ki.) Eppen csak nem... „tüzés vér”. Nem. Ó nem. Ó belőle a legszebb ifju leány felé is megnyugtató hűvösség árad. (d. zs.)

Algírban elnyelte a föld a német főkonzul villáját

Páris, december 28.

(A Reggel tudósítójának jelentése.) Algírban a napokig tartó esőzések és viharok következtében egy domboldalon

a föld kimozdult helyéből és elnyelte a domb tetején épült Villa Sesinét, amelyben

Megbízható jó zongorát

csak a gyáróstól vegyünk
Magyarország legnagyobb
zongoragyára a

MUSICA

VII, Erzsébet-kört 43
Royal Apolló bejáratánál
Kényelmes fizetésű lehetőséggel váltó nélkül

Nincsen jobb

szórakozás szilveszterre,
mint a

RADIUS

szilveszteri kabaréja

F ö l l ő p n e k :

- Boros Géza Fejes Teri
- Medgyaszay Vilma Radó Sándor
- Pethes Sándor Péli Sándor
- Kun Magda Sziklai József
- Mocányi és Lakos
- Gárdonyi és Dózsa
- The Melody Four
- The two Harmonies

A zongoránál Lazarus Walter ül

Kezdeté 11 órakor

KÖZGAZDASÁG

Termelj vagy pusztulj!

(A Reggel tudósítójától.) Az ország nagyurai vastagbetyűs címeikkel beharangozott karácsonyi cikkeikben ezidén föltűnően kerültek a jövődömondást. Igaz, az utolsó próféta Malachiás volt, amint Tisza István mondogatni szokta s valóban nincs hátaltalanabb földadat, mint a mai zavaros időkben akár a közel jövődőt is megjósolni. De hiába vártuk annak a bejelentését is, mik a szándékai és a tervei a magyar kormányának a közeljövőben a gazdasági politika terén, míféle rendszabályokkal, minő reformokkal, mely nagyszabású tervekkel fogják az elkövetkező évben megkísérelni a nagy világválság pusztító következményeinek elhárítását Magyarországról és főleg s elsősorban a magyar gazda felől. Egyedül gróf Apponyi Albert merete karácsonyi cikkeiben bátran és becsületesen megmondani, hogy

„nem folytathatjuk már soká a napról-napra élő, apró eredményekből táplálkozó politikát gazdasági életünkben”,

mindenki más nyilván úgy véli, hogy a szeker az eddigi sineken gördül majd tovább, bolétával, intervenció gabonavásárlással, Futurával, kisebb-nagyobb kölcsönökkel, adó- és illetékemeléssel, a gazdasági Pátó Pálok roszdás, elavult fegyvereivel. Úgy látszik, az urak homályos szemüvegele néznek a jövőbe s nem látják meg az ég alján a lángoló betűket:

Termelj vagy pusztulj!

Produce or perish — termelj vagy pusztulj! — ez volt nemzedékeken át a jelszava a fiatal és föltörővő tengerentúli országoknak, az a gondolat hajtotta az amerikai és a kanadai farmert, amikor a prairie száraz talajait ekéje és gépei alá törte és újraerősítette a gondolat, ugyanez a jelszó uralkodik ma is a tengerentúli termelés fölött. Itt Pesten, úgy látszik, megfigyeltek azokról az elemi tényekről, hogy az amerikai kontinens északi fele a világ gabonatermésének 70%-át, gyapoptermeletének 60%-át, dohánytermésének a felét, buza- és zabtermésének a negyedét termeli, holott az amerikai farmernek gazdasági munkásságát együtt a világ mezőgazdasági népességének alig négy százalékát teszik ki, a kanadai farmerekkel együtt alig öt százalékát. Ez az öt százalék a mechanizált mezőgazdaság segítségével olyan hatalmas mennyiségeket termel, aminkre mi gondolni se merünk.

Az amerikai farmer fejenként 120 méter-mázsza gabonát termel, a világ minden egyéb gazdája fejenként legföljebb 14 mázsza.

Józan ésszel lehet-e remélni, hogy az amerikai mezőgazdaság föladja a versenyt, föl lehet-e tenni, hogy nem ragaszkodik ései elveithez és nem fog inkább többet és olcsóbban termelni, mintsem elpusztuljon? Máris kialakulaban van a tengerentúli gabonatermelés új iránya, a termelési költségek radikális leszorítása, a piac árakhoz való alkalmazkodás, új investíciók, új racionalizálás, új termelési módszerek készítése s van-e olyan magyar gazda, aki egy percig is kételkedik abban, hogy

az amerikai termelés olesőbbodása és további racionalizálása haláles csapat mér minden európai gabonatermelésre?

Fölkészültünk-e erre az eshetőségre, fölkészültünk-e arra, hogy a mai alacsony gabonárak stabilizálódnak? Elfelejtették talán, hogy a magyar gabonatermelés problémája nemcsak egyszerűen gazdasági kérdés, hanem eszociális probléma, hatmillió ember megélhetésének, mindennapi kenyérének a problémája? Ez az egyik fele a legnagyobb magyar problémának. A másik fele ez:

mit termeljünk a gabona helyett,

amelynek ára olyan alacsony, hogy a termelési költségek egy részét a fogyasztóra és az államkincstárra vagyunk kénytelenek áthárítani, amelyet csak rendkívüli nehézségek árán tudunk elhelyezni és amely legnagyobb bevónkkal sodort bennünket vámháborúba. Az elmúlt év külkereskedelmi statisztikája bizonyítja, hogy

vágyóllat, baromfi, vaj, tojás, gyümölcs- és fözélékivitelünk tekintélyesen megnövekedett az elmúlt évben,

de a sulyos gazdasági válságnak, dacára kivitteli nehézségeinknek, dacára az ücszben lassu tempónak, amellyel a magyar mezőgazdaság e rentábilis termékek termelésére állt. Joggal várhatta volna az ország, hogy a világ gazdasági átalakulásának ezen a fordulópontján nagyszabású, átfogó és okos tervvel lép ki a po-

rondra a kormány, megmondja, mely eszközökkel igyekszik a gabonánkirüli mezőgazdasági termékek exportját elősegíteni, hogyan kívánja a termelést kiterjeszteni és racionalizálni, milyen propagandacsözökkel igyekszik a magyar kisgazdát az okos baromfi-, gyümölcs-, fözélék- és tojástermelésre rávevni, hogy s mint kíván segíteni azon a lehetetlen állapoton, hogy a világ egyik legnagyobb élelmiszer-impórtáló országának, a német birodalomnak a beviteléből a magyar termelésre olyan elenyészően csekély hányadrész esik.

A hagyomány kivéve, minden más fözélék- és gyümölcsből nevetésesen kis mennyiségeket viszünk ki Németországba,

holott ezeknek a cikkeknél ott majdnem korlátlan piacok van. Miért van ez s miért nem igyekszünk segíteni rajta? Miért van az, hogy salátánk és uborkánk, egycsörl nem is beszérvé, gyakran eladhatatlan a német piacon,

mert nem azt a minőséget termeljük, aminőt a németek kívánnak.

Elmúlt az az idő, amikor a gazda azt termelte, ami jól esett. Ma azt kell termelni, aminek piaca van.

Termelj vagy pusztulj! — ez ma a jelszó Európa-ban is. Mely fájdalommal kell megállapítanunk, hogy a magyar kormányfőnök karácsonyi cikkeiben eröl a döntő kérdésvöl egyetlen szó sem esett, holott ennek a kérdésnek a megoldásától függ nemcsak az országunk, de a kormányunk is a sorsa. Hogy megélhessünk, hogy a Duna völgyében megállhassunk, termelünk, eladható cikkeket termelnünk kell. Ezen fordul meg ma a magyar jövődöl. Igaz, a magyar mezőgazdasági termelés,

a magyar kisgazdaélet reformja hatalmas politikai átalakulást is jelent,

jelent a magyar gazdaságsadalom politikai előrelérését. Ezt megvalósítványi és letörni lehet ugyan, de ez egyúttal magának az országunk a letörését és pusztulását is jelenti.

Kiss Dezsö

Pénzügyi nehézségek Olaszországban

Mussolini békésebb hurokat penget

Milano, december 25.

(A Reggel alkalmi tudósítójától.) Itália igazi fővárosa nem Róma, hanem Milano, szokta mondogatni a vérbeli lombard bankár és kereskedő. Rómában politizálnak, Milanóban produkálnak, s Itália igazi állapotát sem Rómában, hanem a milánói tőzsdén, a milánói bankigazgatók kabinetjeiben, s a Galeria Vittorio Emanuele üvegboltozatai alatt lehet megállapítani. Még Mussolini is Milanóból indult el hódító útjára s ma, nyolc évvel a Marcia su Roma után is

a lombard fővárosban hallani a legbátrabb kritikát a faszizmus pénzügyi és gazdasági politikájáról,

— igaz, óvatosan elzárt ajtók és elfüggönyözött ablakok mögött. A milánói gyáros és kereskedő a legzozanab és legrealistább olasz. Nem ad sokat szép szolamokra, hangzatos kijelentésekre és ragyogó ígéretekre. Itt csak a számok beszélnek, mérlegek és osztalékok, már pedig ezek a számok nem mutatnak deris képet. Tulnag az üzemi költség, — mondják a milánói üzletemberek. Kétségtelen, hogy a faszizmus vassöpörít söpört végig az országban, való igaz, hogy a politikai stabilitás, minden üzleti siker első feltétele megvan Olaszországban, csak az a baj, hogy

tulsokba

kerül. Öt év alatt az olasz állami kiadások összege és ebben benne foglaltatnak a faszista millicia költségei is, kerek 33%-kal emelkedett, 17.96 millió líráról 24.233 millió lírara. De ha számba vesszük, hogy a líra árfolyama 1927 decemberében erőteljesen emelkedett, ez a kiadástöbblet kerek 50%-ot tesz ki, ami Milanónak határozottan sok. Ennek megfelelően

emelkedett a fejenkénti adókvóta,

ami Olaszországban fele ugyan a németnek és kevesebb mint egy harmaddal kell megállapítani a nemzeti jövedelem is sokkal alacsonyabb és mint egy faszista képviselő, Zingali, nemrégiben a parlamentben kijelentette, az olasz ember jogjogászatban a legkisebb mennyiségű élelmiszert valamennyi civilizált népfaj között. A milánói bankár és kereskedő aránylag könnyebben elviseli ezt az adóterhet, mint az abruzzói vagy a szicíliai paraszt, de viszont tisztában látja a helyzetet és nyugtalanítja őt a kiadások e szaporodásán kívül

az állami és községi adósságok rohamos emelkedése.

Itália államadósságai 85 millió líráról 93 millió lírara emelkedtek, a líra értékemelkedésé számba se véve, ami öszszeszerien nem jelent ugyan sokat, viszont reszedelmes közelgőnek a függő államadósságok törlesztésének terméminusa s a legközelebbi három évben az olasz államnak összesen 760 millió lírát kellene lefizetnie. Ez az olasz kormánynak ma a legfőbb gondja, ezért tartózkodik Volpi, a volt pénzügyminiszter hónapok óta Amerikában és ezért folynak titokban, számtalan demontálás ellenére is a tárgyalások a francia bankokkal.

További nyugtalanúság oka az olasz külkereskedelmi mérleg szakadaltan rosszabbodása. A passzívum nyolc év alatt kerekken a duplájára emelkedett, egymillió lírától kétmillióra, szakadatlanul esökken továbbá az új tőkék összege s míg a háborúutáni első években, a faszizmus uralomjárutása előtt a tükérék-beték összege 3 millió líra körül forgott, ma ez az összeg alig másfél millió lírát, a

Évenként 52 magyar hetet tarts!

Javítsa meg rádiókészülékének vételét kitünő, modern, magyar erősítőcsövekkel. Errenézve bérmentesített, írásbeli, ingyenes tanácsot kap, ha az alábbi kérdésekre egy levelezőlapon feleletet ad:

1. Mány csöves készüléke van és milyen rendszerű?
2. Milyen csöveket használ benne? (Megadandó minden csövön látható jel és szám.)
3. Neve és lakcíme.

A levelezőlap Rádióamatör Tanácsadó, Budapest 62, postafiók 178 címzendő.

felet teszi ki. A csődök száma ma háromszor annyi, mint amennyi a faszizmus első esztendejében volt s egyetlen év alatt, múlt év szeptemberétől mostanig

a munkanélküliek száma kevés híján ötven százalékkal emelkedett.

228.531-ről 394.630-ra. S jelölés annak, hogy az életvidám és életérős olasz nép is erzi a helyzet nyomását voltai, a születési arányszám az elmúlt nyolc év alatt minden propagandá ellenére is 30,2 százalékról 21-re szállott le s a népesség szaporodása 12 százalékról 10-re csökkent. Súlyos tévedés volna felténni azt, hogy mind ezekért a szomorú jelenségekért a faszizmus felelős. Bizonyos, hogy a gazdasági válság akkor is erősen éreztetve a hatását, ha Mussolini még ma is a „Popolo d'Italia” szerkesztőségében ülne Milanóban, de épp olyan bizonyos az is, hogy a bajokért mindig az felelős, aki a kormányon van s óvatosan és körültekintően, mert a kockázat retentő négy, a számtalan olasz kisváros piacán és nemcsak Milanóban, a Vittorio Emanuele-galéria üvegboltozatai alatt, a sokmillió olasz, aki még ma

sem visel pártiztságot a Faszio szervezetében, keserői szavakat sárgos egymás felébe s mosolyogva ugyan, de rebális érzelmekkel lendíti jobbját a fascista údvözlésre.

Politikai következményei a gazdasági viszonyok súlyos leromlásának egyelőre nem igen várhatók.

De viszont nem véletlen, mondják a milánói pénzemberek, hogy Mussolini az utóbbi hetekben olyan föltűnően kereset beszél, hogy az olasz sajtó tónusa úgy elhallgat s az olasz fegyvereket nem eszörgetik többé olyan hangosan. Persze, a duce sokkal nagyobb mestere a külpolitikai taktikának, semhogy nem találja módot arra, hogy politikai visszavonulását hangzatos és ügyes szövegekkel és fordulatokkal ne leplezze. S ebben bátran számíthat nemcsak az angol, hanem a francia diplomácia támogatására is, mert úgy a Quai d'Orsay, mint a Foreign Officeban megkönyebbüléssel üdvözölnék, ha az olasz politika a pénzügyi nehézségek nyomása alatt kénytelen volna békésebb harokot pengetni és a nyugati hatalmakhoz keresni újabb köztedést.

A kereskedelmi miniszter vasárnap rendeletet adott ki, amelyben újból megnehezíti a képesített ipar gyakorlását és az üzletvezető jogosítványát elvonja

(A Reggel tudósítójától.) Rendületlenül vagy inkább konokul megy tovább a kormányzat azon az úton, amelyen lassanként

a dolgozni akaró polgárok minden lépését a bürokrácia gyámsága alá helyezi

és mindenkit megfoszt attól a szabadságtól és függetlenségtől, amely nélkül a gazdasági életben épp úgy elcsorad minden, mint ahogy lecsög és nap nélkül a természetben sem tud megélni semmi. Hónapok óta egyre-másra jelennek meg ilyen irányzatú rendeletek, szinte észrevétlenül hálózva be a gazdasági élet egész területét s észrevétlenül szedgetve ki a gazdasági szabadság épületének minden tégláját. Vasárnap a kereskedelmi miniszter a gazdasági köröket újabb ilyen irányú rendelettel lepte meg, amely az amúgy is megszorító új intézkedéseket

A tegnapi rendelet még tovább megy.

újabb láncokat rak az ilyen iparizőre,

mert azt mondja, hogy aki a régi törvény alapján szerzett iparigazgatói jogot lemondott, vagy ha igazoltatva az ipar nem gyakorlása, a jog elvonása vagy visszavonása folytán hatályát veszítette, csak akkor kaphat új iparigazgatói jogot.

ha a szakképzettségét saját személyére nézve igazolja.

Ez azt jelenti, hogy ezután a szakképzettséget nem lehet üzletvezetői pótlóul és új iparjogosítványt üzletvezető alkalmazásának kötelezettségével ezután nem lehet kiadni. A kereskedelmi miniszternek és az iparhatóságoknak ilyenformán módjában lesz megvonni bárkétől az iparizási tevélységet. Még azt a hatóságot sem jelöli meg a rendelet, amely vissza vonhatja az iparigazgatói, csak nagy általánosságban megállapítja, a hatóságoknak

olyan jogát, amely szöges ellentétben van az iparszabadság elveivel

és teszi ezt olyan időben, amikor mindenki amúgyis halálos harcot vív az élettel. Ahelyett tehát, hogy a nehéz viszonyokon könnyítene nek, megint követ górdítanak az élet szabad mozgása ek.

a képesített iparok gyakorlására vonatkozó intézkedéseit még inkább korlátozza. A régi ipartörvény tudvalevően semmiféle akadályt nem gördített az elé, hogy az iparüző szakképzett és az ipar gyakorlására képesített üzletvezetői alkalmazzon. Az új ipartörvénynek sok volt ez a szabadság, mindenféle föltételek közötté az ilyen iparüzést s így megnehezítette a képesített ipar gyakorlását.

ezután se felelne vámot, akkor a cseh fa helyett román fát hoznánk be és a cseh fa elvezetését a magyar piacot. De ha ugyanannyit fizet, akkor épp úgy bejöhet, ha csak a bevételi engedélyek kiadásánál nem álljuk útját. Zavros egy ügy ez, kérem, igazi háborús intézkedés, mert a háborúban is a generális parancsol és a baka engedelmessékedik, most a kormány parancsol s mi fizetjük drágábban a fűtőfánkat. De azt már nem kívánhatjuk tőlünk, hogy meg is értsük, vagy pláne dicsőítsük. Örvendező fél ebben a fura háborúban csak egy van: a magyar erdőbirtokos, aki bizviszt dörzsölheti a kezét, mert annak az ötmilliónak, amennyivel drágábban kell a tüzfánkat megfizetnünk, tetemes része az ő zsebébe vándorol!

A háborúelőtti adósságok rendezésére vonatkozó osztrák törvény benyújtásának határideje tegnap lejárt, de a javaslat nem került az osztrák kormányhoz elé. A közgazdasági világ számára most az osztrák kormány azt a magyarázatot adja, hogy a javaslatot olyan időpontban akarja benyújtani, amikor azt azonnal feltehetőleg, nehogy egy esetleg hosszantartó vita ideje alatt a spekuláció a helyzetet felhasználhassa. Minthogy azonban a parlament most más kérdéssel van elfoglalva, a háborúelőtti adósságokra vonatkozó javaslat benyújtását rövid időre el kellett halasztani.

Leszállítsák-e a tavalyi osztalékok? — ez a vitakérdés, amely körül karácsony előtt két táborra szelődtek a budapesti bankok. Az egyik oldalon Weiss Filipp kúre esportosulnak a Leszállító, az Olaszbank és a Pest Bank. A másik oldalon az összes többiek. Weiss Filipp azt vitatta, hogy az osztalékok nem az általános gazdasági helyzet diktálta, hanem a vállalat helyzetét. Az ellentábor azt vitatta, hogy rossz gazdasági viszonyok közt az osztaléknak is meg kell mutatni, hogy megnehezült az idők járásán föltűnnek — részvényesek föltűnt. Weiss Filipp egyik karácsonyi nyilatkozatában kitér erre a problémára is s érdekesen magyarázza a maga álláspontját. Amerika — mondja — régebben minden nap megvett egy darab Európát részvények, záloglevelek és kötvények alakjában, míg most megfordítva csinálja: védelmezést rendez Európából. Az érig nyuló amerikai börzspekuláció helyébe a defláció minden átkos jelensége lépett. De — magyarázza tovább — a magyar gazdasági élet vonada az utóbbi években nem emelkedett ilyen merész magasságra, az amerikai végeladás mégis olyan mélykarusokhoz hozott fötszednek, amelyeket sem a pénzügyi helyzet, sem a papírok jóvedelmessége nem indokol. Az elsődleg magyar papírok ma olyan föltűnőlegesség biztosítanak, amintőre talaly még nem is mertünk gondolni. Normális időben a tőzsdé természetesen reagált a társaságok osztalékpolitikájára. Ma megfordította van. A vállalatok azt hiszik, hogy kötelezettségük a konok visszafeljődő tőzsdéirányzat szelvényhez időmenten osztalékpolitikájukat, holott az osztalékok a tőzsdéi értékeléstől függetlenül a vállalatok üzletmenetét és mérlegét kell visszatükröznie.

A Budapest-Hegyeshalmi vasútvonal villamosításának előkészítése, amit A Reggel értesül, annyira előrehaladt, hogy a munkálatokat az új év elején megkezdik. A Budapest-Komárom szakasz villamosítását annaként az új év végéig akarják befejezni.

A gyémántról egykor azt tanították, hogy mindent karcol, de őt nem karcolja semmi, mert ő dacol mindennel, ő a jóságok királya. És most, mielsoda gazdasági földindulás lehet már az, amikor a gyémánt sem dacol már s amikor az amsterdami általános ékszerszövetség egyhangú határozattal kimondja, hogy 1931 január hó 4-től kezdve a gyémánttermelést 50%-kal leszállítják. A dolog mögött ott lapang az a hatalmas arányú válság, amely Amerikától kezdve a Sárga-tengerig megreszketteti a világot. A oszított gyémánt válsága már hónapok óta tart, de a karácsonyi ünnepek alatt derült ki, hogy az amerikai krízis annyira megcsappantotta a briliánsfogyasztást, hogy a belga köszörősöknek alig volt munkájuk. Néhány nappal ezelőtt három ezer gyémántgyáros, kereskedő és ügyvéd meggyújtott tanácskozásra jöttek össze Antwerpenbe s hosszas konferenciázás után elhatározták, hogy a belga gyémántszindikátus és a belga Allgemeine Diamantbewerker Bond megállapodnak a gyémántleszállítás 50%-os csökkentésében és hogy az összes eszizológusok havonként csak 14 napon át dolgoznak. Most, amint A Reggel tudósítja, jelenté Antwerpenből, az összes európai gyémántszőlők is hozzájárultak ehhez a határozathoz.

Szűtőgárjánt Köszönbánya R. T. elhatározta, hogy vállamosítást készíti és tiszteletlenül részesítve részvételre alkotta át. Az új részvételre: A Hungária Villamosági R. T.-re 10 millió P-vel alkult meg: érdekeltséget vállalt benne a Schweizerische Creditanstalthoz tartozó „Bank für Elektrische Unternehmungen” zürichi cég, amelynek Európa nagyobb államaiban villamosági vállalatokat jelentékeny részesedése van. E tárgyalás célja: Magyarország elektifikálásának felgyorsítása utáni jelentős tőkék álljanak rendelkezésre.

AMIRŐL MINDENKI BESZÉL

Ötvenyolek fillérrel drágult meg a magyar kályhába vetett tüzfá mázsája, mert a cseh-szlovák köztársaság mesterségesen föntartja az állam határain belül a magas gabonárakat és a magyar buza bevételét rendkívüli törvényekkel megkadályozza. Hogy ebből a tüzfá-vámból mi haszna lesz a magyar gazdának, aki buzája és marhája évszázados piacát elveszítette, azt nehéz megérteni. Eppoly nehéz megérteni azt, vajjon mivel szolgált rá a román és az osztrák falermelő, hogy a fakivétel

így megszorítottassék! Ha még a cseh falermelő akarta volna sújtani a magyar kormányt a favám behozatalával, azt megértették. De a dolog úgy áll, hogy elegendő tüzfánk nincs, nyolcmillió mázsát importálnunk évente, s akár drágább a fa, akár olcsóbb, egyre megy, fát azért kell hogy behozzunk az országba. Mivel pedig arományt fa ugyanannyi vámot fizet, mint a eszeshlovák, nyilván épp úgy jön be ezután is, mint eddig, csak mi fizetjük drágábban. Ha a román vagy az osztrák, mint eddig,

NE FELEDJE EL

hogy igényeinek a

teherautók és autobuszok felelnek meg a legjobban!

Kiváló szerkezet, kitűnő anyag!

Prospektus díjtalan

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak

Budapest X, Kőbányai-ut 21
Telefon: József 460-29

VASÁRNAPI SPORT

Fölényes magyar győzelmet hozott a karácsonyi vízipólótorna végeredménye: 1. Ujpest, 2. MAC, 3. MTK, 4. III. kerület, 5. Zwemm Club (Antwerpen), 6. CPK (Prága)

A MAC vasárnap 3:3-as eldöntetlen eredményt csikart ki a jobb Ujpesttől — Várszegény játék után eldöntetlenül végződött az MTK—III. kerület mérkőzés is — A pompásan följavult belgák 6:2-re verték az utolsó helyre szorult cseh-szlovák bajnokcsapatot

(A Reggel tudósítójától.) A karácsonyi három vízipólótorna a fődött uszodában befejeződött. Az eredmény pontosan az lett, amelyet A Reggel egy héttel ezelőtt megjósolt:

Homonnay Tivadar, MUSZ-elnök szép ezüstsérlegét az UTE csapata megérdemelten nyerte,

a további sorrend pedig: MAC, MTK, III. ker. TVE, Zwemm Club, CPK. Az utolsó napon ismét „háromnegyed ház” volt az uszodában. Nagyobb közönség lett volna, ha az autóbussz-tildekedés nem olyan lehetetlenül rossz. Mindössze három régiódi kiköcsival bonyolították le a forgalmat, azt is olyan csigalassúsággal, hogy a publikum fölháborodása teljesen jogosult volt. A közönség az uszóverseny befejezése után hiába ácsorgott hóban és fagyban, a BART nem állított be megfelelő számú lálmönköcsit. Akik villamosra érkeztek a színpadra, azoknak

sort kellett állaniok,

mert mindössze egy pénztár volt nyitva a bejáratnál, ahol uszodajegyeket is árultak és így nagyon lassan ment a jegyváltás. A sziget bejáratánál olyan nagy volt $\frac{1}{2}$ óra táiban a torlás, hogy emiatt a közönség ízetemes része lekötés az uszóverseny elejét. Amíg tehát az ember bejut a fődött uszodába, eleget kell bosszankodnia, nem is szólva arról, hogy

három pengőnél olcsóbb ülőhely nincs.

Mindazonkint lehet és kell segíteni, hogy a közönség el ne pórjoljon a fődött uszodától.

Ami a vasárnap sportrészt illeti, az ismét nem volt teljesen kielégítő. A vízipólómérkőzések ezúttal is gyöngye nitóvíz uszóversenyek előlétek meg. A közönség a 100 méteres hölgygyorsuszás előtt találgatta, hogy Lenkey Magda és Tóth Ilonka kiállanak-e egymás ellen. Senkit sem lepett meg az, hogy ezúttal Tóth Ilonka maradt távol a starttól. A nézők már nem is tüntetnek ez ellen, hanem lemondóan intenek és hozzátesszik: „Elhöz már hozzászoktattak bennünket”. A férfiaknál sem volt jobb a helyzet. A 100 méteres gyorsuszásban,

a legnépszerűbb uszószeremben mindössze három indultak.

UTE—MAC 3:3 (2:1)

A torna két veretlen csapatának találkozása inkább a várható szép sport miatt érdekelte a közönséget, mert nem akadt olyan optimista, illetlen pesszimista „vízipólódrucker”, aki arra számított volna, hogy a MAC rekordgólárányával fog győzni és így az UTE-től elhódítja a karácsonyi torna elsőségét. Az UTE-nak 2:3, a MAC-nak 16:7 volt a gólaránya, a MAC-nak tehát legalább 4:0 gólárányával kellett volna győznie, hogy a nagy meglepetés bekövetkezzen. Erre azonban a tréningben legjobban elmaradt csapatnak már eleve sem volt kilátása. Ha a meglepetés el is maradt,

a MAC megmutatja, hogy a magyar vízipólósport legkiválóbb harcosai közül való, mert más csapat aligha csinálta volna meg azt a bravúrt, hogy a már elvesztettnek hitt mérkőzést eldöntetlenre tegye.

A mérkőzés úgy indult, hogy az UTE gólokra fog győzni, de a MAC két gól-hátrány után sem roppant meg, sőt olyan ügyesen tudta megzavarni az egységesebben dolgozó lila-fehéreket, hogy

a második gól kiegyenlítése után egészen nyílt lett a játék, az utolsó pillanatokig kétségbe volt a meccs kimenetele.

Az eldöntetlenben mind a két csapat megnyugodhatik, mert ha az UTE joggal számított is az első helyre, a MAC-színeseinek óriási sikerét jelenti, hogy tartalék kapucvéddel, verete-

Székely András 1 perc 01,6 mp-et uszolt és így a végén mégis csak tapsolt a közönség. A vízipólómérkőzések kemény küzdelmeket hoztak, több izgalommal, mint magas nívóval. A közönség soraiban vasárnap ott volt vicemot Jacques Davignon belga követ és a felesége is.

A belga csapat szép játéka volt a nap meglepetése.

A magyar csapatok nagyszerű tanítómestereknek, a belgák kitűnő tanítványoknak bizonyultak. Egy hét alatt egész jól megtanultak játszani! Amint a tabellából is látható,

az UTE és a MAC veretlenül küzdöttek végig a tornán.

A legjobb csapat az UTE volt, amely vasárnap a MAC ellen 3:3-as eredménnyel volt kénytelen megelégedni, bár a győzelmet is megérdemelte volna. A MAC jó második lett, ami éppolyan igazságos, mint végig az összes helyezések. Az MTK és a III. ker. TVE is eldöntetlen csatát vívtak.

Az MTK végig nagy fölényben volt, mégis csak nagynehezen tudta eldöntetlenre tenni a meccset.

A kék-fehérek ügyetlen összeállításukban (Homonnai II. esatárt, Keserü I. halfot játszott) gólképtelenek voltak, míg a III. ker. TVE első-sorban

Bródy remek védésével 1:1-es eldöntetlent harcolt ki.

A Zwemm Club 6:2-re verte a CPK-t, de a tabellán már nem tudott előbbre jutni.

1. UTE	---	4	1	0	25:8	9
2. MAC	---	2	3	0	19:10	7
3. MTK	---	1	3	1	13:13	5
4. III. ker. TVE	---	1	2	2	9:8	4
5. AZC	---	1	2	2	12:6	4
6. CPK	---	0	1	4	10:23	1

Végeredményben megelégedéssel zárhatjuk le a karácsonyi vízipólótornáról szóló híralutunkat, mert a magyar csapatoknak tréningjük elején is alkalmuk nyílt arra, hogy a külfölddel szemben kétségbevonhatatlannal bebizonyítsák fölényüket.

nül, a második helyet harcolta ki ebben a nagyszerű mezőnyben.

Hiába állt ki az UTE a legtöbb tréninggel az öt mérkőzésre, az ő erejéből sem futotta és amilyen nagyszerűen kezdett, olyan gyorsan el is készült az erejével. A 2:0-as vezetés után már biztosítottak hitte a győzelmet, de a MAC nem adta föl a küzdelmet és ügyesen használva ki a lila-fehérek védelmének hibáit,

kétszer is be tudta állítani az eredményt, annak ellenére, hogy a vízipólóban biztos gólt jelentő négyyardos büntetőt ki is hagyott.

Az UTE legjobb embere ismét Németh volt, de ő a második féldőben azt a taktikai hibát követte el, hogy otthagya a helyét és a szélső-esatár posztjáról, a fél pályáról irányított labdákkal próbált eredményt elérni.

Halásynak valami nézeteltérése lehet Némethtel, mert a kiváló half most is féltőnően kerülte a közepesattárral való összejáratást.

Halasy különben sem érte el a torna két első napján produkált formáját. Elsőrangban védett Baria, az erőszakos Barna hátvéd viszont alaposan benne volt a MAC-gólokban. Bozsi és László a mezőnyben igen jó, de a kapu előtt sok hibát csinálnak az eredményes összejáratás rovására.

A MAC védelme kitűnően állta meg a helyét,

ami Ivádnál nem meglepetés, annál inkább a tartalék-kapus Ludvignál. Meglepően jó volt Csorba. Keserü II. is formába jött, Kánásy és Halász II. egyes akcióknál tették magukat hasznossá. Vértesi a maga „lesipushás” stílusával most is két gólt dobott, de klasszis védelemmel szemben az egyhelyben álló taktikával nem fog boldogulni.

Az UTE remekül kezd. Németh fogja el a labdát, hátraadja Bartának, az Bozsit szökteti, aki

Némethhez centeroz és a lila-fehérek gólszakájának bombája vedhetetlen (1:0).

Keserü II., Keserü I. mintájára, ejtett labdával kísérletezik, amely a kapu mellé kerül, míg Halasy labdjára Ludvigot találja el. Németh lövését Ludvig korner árán menti, majd Kánásyt elusztás miatt kiállítják. Vértesi kapufája után

Halasy—Bozsi akciójából Németh újabb gólt dob (2:0).

A Barna—Vértesi párharc Barna kiállításával végződik, de

Vértesi négy yardosát Baria korner árán atalmatlanra teszi.

Halász II. kapufája után Kánásy lövését az újpesti kapu ismét korner árán parírozza.

Kánásy újabb labdját Halász II. a gólbá ejti (2:1).

Keserü II. lövését Baria védi. Németh a kapufára centeroz, Vértesi doplere Baria szakmánya. A féldő végén a MAC van frontban, de Keserü II. a gól fölé továbbit, újabb lövését pedig Baria fogja el.

Szünet után előbb, fault miatt, Barna, majd elusztás miatt, Köves kerül partra és a két játékosal megfogva kötött UTE ellen

Vértesi Kánásy átadásából kiegyenlített (2:2).

Az UTE most rákapcsol, de Halasy lövését Ludvig korner árán menti és László labdjára is a kezében ragad. Bozsi—Németh akciójából Halasy menthetetlen gólt hibáz. Bozsi vesztélyes centera a kapu ellenkező sarka mellett siklik el, de Németh—Bozsi remek összejáratásból

Halasy végre újra megszerzi a vezetést (3:2).

Németh fél pályáról a kapufát találja el. Halasy labdjára is a kapufáról pattan vissza, Németh jól irányított lövését pedig Ludvig korner árán hárítja el. Végre fölvirrad a MAC-nak. A bíró hibájából Keserü II. jut szabaddobáshoz, amelyet

Vértesi a kiegyenlítő góllá értékesít (3:3).

Baria ezt a gólt vedhette volna! Utána Keserü II. kerül nagyszerűen gólyhelyzetbe, de a labdát a kapu mellé ejti. Németh is próbálkozik, de szintén a gól mellé esavár. Végül Bozsi szabaddobásából László javíthatna az eredményre, de a kapu helyett a kapust találja el.

Maurice Blitz-et, úgy látszik, megviselte a sok bíráskodás, mert sok apró, sőt a MAC harmadik gólját eredményező szabaddobás megítélésével elég súlyos hibát követett el.

III. ker. TVE—MTK 1:1 (1:0)

Az MTK Rajki II. helyett Brandyt szerepeltette. Sokkal nagyobb meglepetés volt, hogy válogatott hátdéjét, Homonnai II.-t a csatársorba állította be, ahol azonban kivételes kiállítás vízipólójátékosunk alaposan „leégett”. A csapat föllforgatása (Keserü I. az első féldőben halfot játszott) megbosszulta magát, mert

a kék-fehérek csak nagykeservesen, a mérkőzés utolsó másodperciben érték el a kiegyenlítő gólt, azt is a bíró jóvoltából,

aki a Sárkány—Homonnai II. párharcban Sárkányt találta vétkesnek és az emiatt megítélt szabaddobásból esett a kiegyenlítés.

A mérkőzés nem mozdott magas nívón,

de az MTK finise a második féldőben olyan izgalmas atmoszférát teremtet, mintha ezen a meccsen múlt volna a Homonnay Tivadar-sérleg sorsa. Az eldöntetlen eredményt különben elég igazságosan alakult ki, mert bár a tempót nem álló III. kerület ellen az MTK a második féldőben döntő fölénybe került,

Bródy, legjobb napjaira emlékeztetően, fényes stílusban védett.

Sárkány is nagyszerűen tartotta sakkban Homonnai II.-t, míg a többi mezőnyjátékos közül csak Susztrovics és Tanczos érdemel dicsőretet. Czelo egészen eltűnt a mezőnyben, éppen úgy az MTK-nál Keserü I., aki talán a mezőny legrosszabb embere volt.

Az MTK fiataljai, Hazay és Brandy ismét „kevés vizet zavartak”, amellel Brandy máris olyan önzően játszik, mint egy kiöregedett futballprimadonna. Az egyetlen fix pont a csapatban az egész tornán igen jól szerepelt Szabó és a kapuvéd Bory volt, míg Szepessz küssö talakománya, de megbízható védőjátékos.

Szabó labdájával Homonnai II. próbál szerencsét, de Bródy jól helyezkedik. Susztrovits labdájára a kapu fölött süvít el. Musitz balkezel irányított lövést Bory nehezen menti, míg Homonnai II. bombájának parirozásával Bródy tünteti ki magát. Tanczos most Musitzot szökteti, aki

ismét balkezel továbbítja a labdát, amely Bory hóna alatt a gólya is siklik (1:0).

Védhető gól volt. Keserü I. a fél pályáról kísérletezik, míg a Szabó által szöktetett Hazay a kapufát találja el. Susztrovits szöktetéséből ismét Musitz próbál szerencsét, de Bory most nem hibáz. Homonnai II. két méterről bombáz, Bródy azonban szenzációs bravúrral menti. Hazay akcióját is Bródy teszi ártalmatlanná. Musitz támadása komort eredményez, de ez sem változtat az eredményen.

Szünet után az MTK erősíti az iramot, de Szabó labdáját Homonnai II. a kapu fölé továbbítja. Szabó-Keserü I.-akcióból Brandy a fél pályáról a gól mellé továbbít, Brandy következő labdáját Bródy ismét remekül védí.

Musitzot a bíró eluszás miatt kiállítja, miáltal a finisben az MTK kerül fölénybe.

de Bródy és Sárkány a pergőtűszerű támadások közben sem veszi el a fejét, különösen Bródy, aki Brandy, Szabó és Hazay labdát (az utóbbit korner árán) briliánsan védí. Keserü I. a kapu mellé plasziroz. A mérkőzés veszedelmesen a vége felé jár, amikor

Homonnai II. faulfolja Sárkányt, a bíró fordítva látja a helyzetet és Homonnai II. szabaddobását Szabó a kiegészítő góllá értéktesíti: 1:1.

Még Keserü I.-nek van esélye a győztes gólyra, de Bródy korner árán örídi bravúrral menti. Spiesinger Ernő, a III. kerületiek sujtó egyetlen hibától eltekintve, jól bíraskodott.

Zwemm Club—CPK 6:2 (5:0)

A két külföldi vendégcsapat találkozása nyitótábla meg vasárnap a vízipóló-programot. Már a hét folyamán föltűnt, hogy a belga és a csehcslovák bajnokcsapat milyen sokat tanul a magyar együttesektől. Ezen a mérkőzésen

különösen a belga csapat bizonyította be, hogy egy hét alatt is sokat lehet fejlődni.

Az első félidőben a belgák olyan szép játékkal lepték meg a közönséget és a cseheket, hogy gyors gólyaparakkal már ekkor eldöntötték a maguk javára a meccs sorsát.

A második félidőben azután már kifulladtak a saját maguk által diktált erős tempótól, visszaestek, de a csehcslovákok nem tudták ezt annyira kihasználni, hogy a kiegészítők részlege fönforgatható volna. A CPK ezuttal gyöngébben játszott, mint karácsony második napján, amikor 2:2-es előníletent esikartak ki a MAC ellen. Ennek oka elsősorban az, hogy legjobb csatárak, Moly hozatott, mert nem kapott több szabadságot.

A belga csapatból a két Blitz-fívér magaslott ki.

Míg a cseheknél vasárnap alig akadt jó játékos. Még az egyébként kitűnő kapus, Bousek sem volt olyan jó, mint máskor. Komjádi Béla kibíróban bíraskodott.

A mérkőzés előtt a két külföldi csapat harcányan üdvözlö a közönséget és a magyar együtteseket. A belgák vezetik az első támadásokat, majd a cseh Reitman lövése a kapufaról vágódik vissza. A belgák hamarosan gólyhoz jutnak.

Blitz II. Blitz I. passzából sarkos gólyt dob (1:0).

Közvetlenül utána megfordítva következik góly: most Blitz I. dobja öccse passzából (2:0). A csehek mindent kapu fölé dobálnak. Bousek kapus kétszer egymásután kornerre véd, de azután

megindulnak a szélső belga akciók és egymásután esnek a gólyok.

Costeloin, Aerts és Blitz II. 5:0-ra emelik az eredményt.

Helyesre után

a kifulladt belgákkal szemben a csehek kerekednek fölénybe.

Schmuck 4 yardosból 5:1-re szépít, majd tenzás után ugyancsak 6:10 gólyt (5:2). A meccs végfelé Blitz I. pompás svéd osavartja jut a halóba (6:2).

Az üzöversenyek eredménye:

66/3 méteres gyermekgyorsusás: 1. Gyulai Pál (MAC-KISOK) 40.8 mp. 2. Brém (MAC-KISOK) 41 mp. 3. Elmer (BBTE-KISOK) 41.2 mp.

100 méteres hólgyorsusás: 1. Lenkey

Magda (III. ker. TVE) 1 p. 17 mp. 2. Sipos Manó (FTC) 1 p. 19 mp. 3. Mallász Gitta (FTC) 1 p. 12.2 mp. — Ezuttal Tóth Ilonka maradt távol a starttól, a közönség nagy bosszúságára. Helyette huga, Tóth Magda indult, ami természetesen győnge kárpótás volt. Lenkey könnyen győzött, bár nem olyan jó idővel, mint ahogy jókaratnan kihirdették. Mallász Gitta és Sipos Manó között is sokkal nagyobb különbség volt, mint ahogy kihirdették.

33/1+66/3+100+200 méteres ifjusági staféta: 1. MAC csapata (Boer, Brém, Pauer, Kánásy), 4 p. 47.8 mp. 2. MTK, 4 p. 49 mp. 3. MUE, 4 p. 52.2 mp. — A nap legizgalmasabb versenye. Az MTK végig vezetett. Finisembere, Hazay, 9 méter előnnyel indult, de Kánásy remek be-

osztással uszva, fokozatosan behozza és izgalmas finis után jobb benyúlással megveri.

100 méteres gyorsusás (II. osztály): 1. Pálok István (MTK) 5 p. 35 mp. 2. Jakab (UTE) 5 p. 51.2 mp. 3. Hajnal (Tatabányai SC) 5 p. 54.2 mp.

300 méteres mellusás: 1. Lantos László (FTC) 5 p. 11.4 mp. 2. Sárosi (FTC) 5 p. 15 mp. 3. Lakó (MUE) 5 p. 15.2 mp.

100 méteres gyorsusás: 1. Székely András (FTC) 1 p. 01.6 mp. 2. Szabados (UTE) 1 p. 04 mp. 3. Csepela (BBTE) 1 p. 04.4 mp. — Mindössze három induló akadt a legnépszerűbb uszósámban. Székely újabb fejlődését bizonyította, nagyszerű idővel könnyen győzött.

3x66/3 méteres ifjusági vegyesstaféta: 1. FTC, 2 p. 24 mp. 2. MAC, 2 p. 33.8 mp. 3. MUE, 2 p. 34 mp.

„A közönség jobb játékokat várt, de azért ne csüggeszszük el vízipólócsapatainkat tulszigoru kritikával” —, így vonja le Klebelsberg kultuszminiszter a karácsonyi vízipóló-torna tanulságait

(A Reggel tudósítójától.) A karácsonyi vízipóló-torna befejezése után Klebelsberg „sportminiszter” kérték meg arra, hogy csinálja meg a nemzetközi torna mérleget.

Klebelsberg gróf,

aki a margitszigeti fődött uszodának és a vízipólómérkőzéseknek egyik leszorgalmasabb látogatója, ezeket mondta A Reggel-nek:

— Mindent megtettem, hogy a belgák ne az-

zal az érzéssel utazzanak el Budapestről, hogy a MAC-cal szemben igazágtalanság történt velük.

A magyarok mindig a fair play mentzo voltak és az akarunk maradni.

Örülök, hogy a belgákat sikerült erről meggyőzni és a felmerült incidenst közmegegyezésre elintézni. Ami már most a magyar csapatok szereplését illeti:

a közönség jobb játékokat várt volna.

Ne felejtjük el azonban, hogy mi tulságosan elcogynok kénygeztvc. Vízipólócsapataink tulajdonképpen

csak most kezdik meg téli tréningüket és én bízom abban, hogy hamarosan elérik régi nagyszerű formájukat.

A karácsonyi vízipólótornán vendégszereplő külföldi csapatok váratlanul jól játszottak és a minnek mégis megállottak velük szemben a helyüket. Fontos tehát, hogy

ne esüggesszük el csapatainkat tulszigoru kritikával.

Örülök, hogy a nemzetközi vízipólómérkőzések alkalmából nagy közönség jelent meg a margitszigeti fődött uszodában. Itt azonban

még nagyobb eredményt lehetett volna elérni, ha gondoskodás történt volna rendkívüli autobszárjatarok beállításáról.

A jövőben ezt a hiányt is pótolni kell és akkor a közönség még nagyobb számban fog a fődött uszodában rendezendő vízipólómérkőzések iránt érdeklődni.

A Reggel beszélt Homonnay Tivadarral,

az Uszósövetség elnökével is, aki a karácsonyi vízipólótorna tapasztalatait a következőkben foglalta össze:

— A magyar csapatok mostani eredménye és formája egyformán mögötte marad a mult évinek.

Sem a gyorsaságuk, sem az összjátékuk nem elégtett ki.

Ezt tehát fejleszteni kell, mert a magyar csapat ereje eddig éppen az önzellenségben, az összjátékban és az elbizakodottság ilcses mellőzésében volt. Remélem, hogy a vízipólókapitány és az uszókaptány, akik minden tekintetben beváltak,

még fogják találni a módot a tréningjük elején álló csapatok hibáinak kiküszöbölésére.

Erre annál is inkább, annál hamarabb lehet számítani, mert a hibákat látják maguk a csapatok is.

Maharadzsza-látogatás a fődött uszodában. Blupindar maharadzsza, Patiala fejedelme Budapesten időzik. Vasárnap délben titkára kíséretében megjelent a margitszigeti fődött uszodában, ahol Schmidt József, az uszoda igazgatója fogadta. Az indiai fejedelem részletesen informáltatta magát a költségekről, az építkezés munkájáról és az uszoda befogadóképességéről is végül kijelentette, hogy ilyen nagyszerű, lenyűgözö hatású sportépítményt még nem látott. Az uszósarnokban, amikor a maharadzsza ott járt, hatszázötven fűrdővendég — férfiak és nők vegyesen — tartózkodott, ami bár indiai szemnek szokatlan látvány, a maharadzsának igen tetszett. Eltartózása előtt kijelentette, hogy mihelyt hazérkeznek, hasonló uszósarnokot építtet otthonában. — A margitszigeti fődött uszoda igazgatósága egyébként közli a nagyközönséggel, hogy a fődött uszoda további intézkedésig reggelt 7 óráig este 6 óráig áll a nagyközönség rendelkezésére.

B. U. É. K.
BLOCKNER J.
HIRDETŐIRODÁJA
Telefon: Aut. 589-14, Aut. 295-45, J. 359-11. IV. Városház-utca 10

B. U. É. K.
MOSSE RUDOLF
HIRDETŐIRODÁJA
Telefon: 835-83, 835-85 IV. Váci-utca 18

B. U. É. K.
LEOPOLD GYULA
hirdetőirodaja
Alapítva 1896 VII. Erzsébet-körút 29
Telefon: József 421-35

B. U. É. K.
HARSANYI
HIRDETÉS — REKLAM — PROPAGANDA IRODÁJA
Telefon: Aut. 900-71 V. Erzsébet-tér 1

BOLDG UJÉVET KIVÁN ÜZLETEFELEINEK, MEGBIZÓINAK
ERDŐS HIRDETŐ
JÓZSEF IRODÁJA
Telefon: 125-58 VI. Teréz-körút 33

B. u. é. k.
Balogh Sándor
hirdetőirodaja
Telefon: Aut. 157-53 V. Balvány-utca 12

B. u. é. k.
Leopold Cornél
hirdetőirodaja
Telefon: Aut. 267-78 Teréz-körút 3

B. u. é. k.
Klein Simon hirdetőirodaja Országos Mozireklám-Vállalat
Telefon: József 304-21 VIII. Bék Kallárd-ut. 3

B. u. é. k.
TENZER GYULA
hirdetési iroda
Telefon: Aut. 823-93 IV. Szervita-tér 8

B. u. é. k.
Schwarz József
hirdetések és előfizetések központj irodaja
Telefon: Aut. 227-80 VI. Andrássy-ut 7

A Hungária szenzációs játékkal 7:0 arányban verte tönkre a Herthát, Németország birodalmi bajnok-csapatát Berlinben

20.000 néző ünnepelte a kék-fehérek pompás iskolajátékát. — Skvareket, aki öt gólt lőtt, vállain vitte le a közönség a pályáról. — Oriási ünneplésben részesítik Németországban a Hungáriát

Berlin, december 28.

(A Reggel tudósítójától.) A magyar futballt idén a Hungária képviseli legeredményesebben a téli turamérkőzéseken. Remek Nürnbergi és drezdai 2:0-ás, illetve 5:2-es győzelmeik után vasárnap a kék-fehérek Berlinben játszottak, ahol a német birodalmi bajnokcsapat, a Hertha volt az ellenfelük. A Hungária játékát óriási érdeklődés előzte meg, amit eddigi sikerének és a régi MTK legendás hírének köszönhetett. A berliniek óriási tömegben keresték föl a Gesundbrunnen-pályát. Tölen még nem volt annyi ember meccsen, mint vasárnap.

20.000 néző tödült ki rossz időben a pályára

abban a reményben, hogy a német bajnokcsapat meg fogja állítani a Hungáriát győzelmi útjában. Erre az történt, hogy

a Hungária a legragyogóbb formában tönkreverte a berlini csapatot.

Berlinben még nem látott játékkal, a nemzet-

közi fronton igen ritka 7:0 arányú gólkülönbséggel győzött a magyar csapat, amelyet óriási ünneplésben részesített a közönség. Előtt a német sovinizmus és

mindenki a magyar flukat éltette.

A meccs után berohantak a nézők a pályára és fölemelték a vállukra a mezőny legjobb játékosát, Skvareket, a Hungária közepesátárát, aki egymaga öt gólt rugott.

A kék-fehéreket majd szétszedte az ünneplő tömeg. A játékosokat autogrammokért ostromolták és a csapat autóbúsa csak nagynehzen tudott keresztülvergődni az éljenző telkes tömegben.

A Hungária óriási teljesítményét még nem multa fölül más csapat Németországban. A berlini magyaroknak a meccs után ugyan-csak megnőtt a tekintélyük. A Hungáriát mindenki úgy emlegeti, mint a régi híres MTK-t és ez a legnagyobb elismerés, amit a kék-fehér proficsapat kaphatott.

A Hertha nem volt méltó ellenfele a Hungária kiváló együttesének,

a második féldőben még több gólt is lehetett volna. A Hertha a Hungária meg-megújuló támadásai alatt csakhamar összeroppan és így a Hungária a második féldőben már csak iskolajátékot mutatott be. A magyar csapat taktikában, technikában, labdakézeltésben és kondícióban messzi fölülmulla ellenfelét.

A Hungária már a második percben gólt ért el

a kitiünő Skvarek révén, aki rövid idő alatt újabb két gólt lőtt.

A Hungária negyedik gólját Baráthly lőtte. A Hertha csak ritkán jutott át a félvonalon, támadásai azonban sohasem voltak veszélyesek.

A második féldő teljesen a Hungária fölényének jegyében folyt le.

A csapat szébbnél-szebb akcióikkal gyönyörködtette a közönséget. A második féldő góljait Skvarek (2) és Hires lőtte.

Az Újpest 4:1 arányban fölényesen győzött Le Havreban

Le Havre, december 28.

(A Reggel tudósítójától.) Az Újpest a franciaországi Le Havreban 4:1 arányú pompás győzelmet aratott a Le Havre ellen. Az első gólt Chometon révén a francia csapat

érte el, de

az Újpest fölénye csakhamar kidomborodott.

Possák kiegyenlítő gólya után Spitz, majd a második féldőben újból Spitz és Possák lőték az újpesti gólokat.

A Boeskey, a Sabária, a Törekvés és a Bohn SC pompás győzelmet aratott, a Budai „11” eldöntetlenül játszott Olaszországban

(A Reggel tudósítójától.) Az Olaszországban vendégszereplő magyar csapatok vasárnapi turamérkőzése csaknem kivétel nélkül

pompás magyar győzelemmel végződtek, ami jelentősen gyarapítja a magyar futball hírnevét és dícsőségét. A Boeskey Firenzé-

ben 4:0-ra verte az US Fiorentinát, a Sabária Vigevanóban 3:2-re, az FC Vigevanesit, a Bohn SC Ascólban 5:2-re az AS Ascólit, a Törekvés Parmában 4:0-ra az AS Parmát, a Budai „11” Bergamóban 2:2 arányú eldöntetlen eredményt ért el az Atalanta Bergamasca-val szemben.

A Ferencváros Genovában elveszítette harmadik turamérkőzését is

Genova, december 28.

(A Reggel tudósítójától.) A Ferencváros triezsi és nápolyi veresége után vasárnap Genovában vendégszerepelt és ismételten bizonyította, hogy

külföldi turát a legnagyobb gondossággal és lelkiismeretességgel szabad esak leküti, mert itt még a legkisebb hibák is kudarcra vezetnek.

A Ferencváros harmadik olasz ellenfele a Divisione Nazionale A-csoportjának hatodik helyezettje, a Genova 1893 volt, amellyel szemben a meghajszolt magyar csapatnak nehéz lett volna kiközörlőnie a triezsi és a nápolyi csorbát. Ez nem is sikerült:

a Ferencváros hat trieket csinált, elszentvedte sorrendben harmadik turavereségét, amiért semmiesetre sem a jobbsorsva érdemes kiváló és népszerű csapat okolható, hanem azok, akik olaszországi turáját összcállították és leküldték. Ilyen rosszul és zsfultan összcállított, hosszú utazásokkal terhes turán csak vereségek szárlhetnek, amelyekért

valakinek viselnie kell majd a felelősséget. A Ferencváros vasárnap 3:1-re kapott ki a Genova 1893-tól, esütártókn pedig az FC Bolognával mérkőzik. Sok jóval ez a meccs sem biztat, hisz a bolognai csapat vasárnap 3:1-re verte az Sp. V. Fürthöt, amely legutóbb 3:1 arányban győzött az olasz bajnokságban vezető torinói Juventus ellen.

A III. kerületi FC súlyos vereséget szenvedett Spanyolországban

Real Madrid—III. kerület 7:2 (3:2)

Madrid, december 28.

(A Reggel tudósítójától.) A III. ker. FC vasárnap négy kölcsönjátékoskal kezdte meg rövid spanyolországi turáját. Az első meccs a budai csapatra nézve szerencsétlenül végződött:

az FC Real Madridtól 7:2 arányú katasztrofális vereséget szenvedett.

Az első féldőben 3:2-re vezettek a madridiak. Szünet után a hosszú uttól fáradt magyar csapat visszaesett.

A Dunakeszi Magyarság veresége Olaszországban. A Dunakeszi Magyarság, amely két szép győzelemmel kezdte meg olaszországi turáját, vasárnap Penugában 1:0 arányú vereséget szenvedett.

Külföldi csapatok turaeredményei: Olaszországban: Torino: Slavia (Prága)—Juventus 3:0 (2:0). Bologna: FC Bologna—Spielvereinigung Fürth 3:1. Róma: Lazio—Austria 2:2. Milánó: Ambrosiana—Waeker (Bécs) 2:1. — Németországban: Frankfurt: Vienna—FSV 6:1. Ulm: WAC—Ulm válogatottjai 3:1. München: Bayern—Tennis Borussia (Berlin) 3:0. Drezda: I. FC Nürnberg—Dresdner SC 1:0. — Franciaországban: Marseille: Sparta (Prága)—Olympique 4:0 (1:0).

A Nemzeti 5:4-re kikapott Triezstben az Esperiatól

Triezt, december 28.

(A Reggel tudósítójától.) A Nemzeti, amely fényes sikerrel kezdte meg téli turáját (karácsony két napján Veronában 1:0, Velencében pedig 2:0 arányban győzött), Triezstben a Prima Divisione A) csoportjának nyolcadik helyezettjétől,

az Esperiatól 5:4 arányú vereséget szenvedett.

A Nemzeti half- és csatársora meglepően szép játékokat produkált, de

váratlanul esődött mondott a védelem,

különösen Galina kapuvéd és a legutóbb válogatott hátvédnek előlepet Török. A Nemzeti góljait Odry (2), Czétényi és Opata rugta. A triezstiek győztes gólya egy perccel a befejezés előtt esett.

Kimmerling József vasárnap jó gyorskorcsolyázó eredményt ért el. A Budapesti Korcsolyázó Együt vasárnap reggel tartotta meg gyorskorcsolyázó háziversenyét nagyon jó jégen, teljesen szélesendes időben. A verseny megkezdése Kimmerling igen jó 500 méteres ideje volt, amennyiben 47.1 mp. alatt futotta be a látót. A verseny részletes eredményei a következők: 500 méteres szeniorverseny: 1. Kimmerling József 47.5 mp. 2. Schneller 47.9 mp. 3. és 4. Vita és Wintner 48 mp. 5. Vida 48.1 mp. 6. Söger 50 mp. 7. Pataki 50.3 mp. 8. Erdélyi 51.2 mp. 9. Hermann 52.2 mp. 10. Bihari 53.8 mp. — 500 méteres junior-húndicéverseny: 1. Molnár Gyula 47.8 mp. (4 mp. el.). 2. Szelnár 48.4 mp. (3.5 mp. el.). 3. Lukovics 48.6 mp. (4 mp. el.). 4. Liutner 48.8 mp. (6.6 mp. el.). 5. Leviczky 49 mp. (2 mp. el.). 6. Miklós 49.3 mp. (7 mp. el.). 7. Kokas 49.4 mp. (2.5 mp. el.). 8. Fekete 49.4 mp. (3 mp. el.). 9. Belházy 49.8 mp. (2.5 mp. el.). 10. Oszter 50.4 mp. (4 mp. el.). 11. Hidvégi 50.7 mp. (4.5 mp. el.). 12. Molnár 50.7 mp. (2.5 mp. el.). 13. Brodsky 51.1 mp. (2 mp. el.). 14. Magyar 53.3 mp. (5 mp. el.). — A 1000 méteres versenyben huszan indultak együtt: 1. Kimmerling 3 p. 06.4 mp. 2. Vita 20 p. 06.7 mp. (egyszer bukott). 3. Erdélyi 20 p. 06.6 mp. 4. Söger 20 p. 06.7 mp. 5. Vida 20 p. 11 mp. — BKE—FTC tréningjellegű jég-hokimérkőzés 3:1. A mérkőzést egyfolytában játszották 45 percig. A gólok közül Jency kétőt, Minder Sándor egyet ütött; az FTC gólját Márfy-Mantuanó ütötte.

Az MTE ifjúsági birkozócsapatbajnokságának győztese a MTE A) csapata (Balog, Focske, Kertész, Datz és Tarányi), 2. Budapesti Vasuta B) csapata, 3. MTE B) csapata.

Ügetőversenyeredményeket lásd a 15. oldalon.

Kiadja: Lázár Miklós a Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

Felélős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII., Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.